

SALA DE LECTURA

flacăra

anul xxxiii
9 (1498)
VINERI
2 MARTIE
1984

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 24 februarie 1984

cuvântul de ordine: o economie eficientă, dinamică, a înaltei calități

*ei reporteri ai revistei
noastre au trăit pentru
vimeavoastră*

**O zi
și o noapte
în eternitatea
Vrancei**

mărțișor

lată-i, în prag de primăvară, GHIŢOCEII, o vegetală ninsoare pe care pământul, după lungi și sticloase nopți de ger și-nsingurare, o arată stelelor, vădindu-și astfel, fără emiază, puterea și mindria de-a rodi pentru toată firea și mai cu soamnă pentru toate femeile lumii, acum de-ntii și de 8 Martie, frumusețea, puritatea și speranța cu care noi vrem să ne înveșnicim, cu gând curat pentru țară, pentru belșugul și oamenii ei.

Fotografii de ELENA GHERA

Începe anotimpul primăverii, al gingășiei și fertilității

● Fintini de țitei in Cimpia Dunării ● În vecinătatea Foișorului de Foc, icraliștii... ●

Bărăganul petrolifer

Drumul e desfundat și un ARO cu tracțiune dublă înaintează încet, clătându-se neajutorat prin făgașele adânci ale cimpiei. Sintem șase oameni în el, unii în pantofi numai și dacă Dinu Tănase ne lasă aici, în mijlocul cimpului bîntuit de crivăț și de viscol, am putea să ne împrietinim cu lupii. Norocul nostru (noroc oare?) că lupii nu mai sînt demulți, de cînd s-au smuls din rădăcini pădurile din bălțile Brăilei și s-a dat foc bălților cu stufuri ca peria și altor subaturi în care mai puiau aceste fiare sălbatice. Dar, iată, nu trece mult și bănuiala mea se adevărește: „O să rămînem aici, zice șoferul Dinu Tănase, suspendați pe inima asta de drum”. Și slobozește o injurătură. Mașina, cu motorul ambalat la maximum, nu mai vrea să înainteze. Dinu face o manevră de mers înapoi, roțile mușcă din pămîntul moale și ne aruncă în arătură. Port niște încălțări adecvate, așa că îmi permit să cobor și, împreună cu maestrul Constantin Boarcăș, șef-adjunct al Brigăzii 2 Opreșănești, o luăm pe jos, prin arătură. Vrem să ajungem la sonda 441, la echipa maestrului Ion R. Șerban II, care a fost forțat, s-a turnat și inelul de ciment din spatele coloanei, iar acum i se verifică rezistența: se face, în limbajul sondorilor, carotajul acustic și perforarea cu jet 80. Operațiunea aceasta se realizează prin teste electrice, iar perforarea coloanei, jos, în dreptul stratului productiv se va produce cu o pușcă specială cu glont, după care va începe proba de producție. Drumul acesta pe verticală, spre izvoarele ascunse la mari adîncimi ale țiteiului din Bărăgan, mi se pare destul de greu. Sigur, sondorii de aici, nu se lupta cu roca, cu stînca dură, cum se luptă ceilalți sondorii de la deal, dar ei se luptă deseori cu un dușman mai perfid, mai des întîlnit: cu nisipul. Cînd sonda scoate nisip apare pericolul de surpare. Trebuie, deci, să consolidezi, să introduci alt nisip de granulație mai mare amestecat cu rășini sintetice. Munca pentru salvarea sondei, pentru recuperarea țiteiului din zăcămint durează uneori zile și nopți la rînd. Sarmatjanul (e vorba de stratul geologic în care se perforază) e nisipos și produce dese necazuri, mărturiseste maestrul Ion R. Șerban II. Și cu toate aceste necazuri, din 1967, cînd a început extracția de țitei în Bărăgan, și pînă acum producția de țitei și gazolină a crescut de 14 ori, iar producția de gaze de 38 de ori! Cum? Cu eforturi continue. Avînd cerul drept acoperiș, învîlîți de vînturi și bătuți de ploaie, oamenii de la sonde perforază cimpia și scot din cele mai îndepărtate adîncimi țiteiul. La sonda 441 sînt doar cinci oameni: maestrul Șerban II, sondorul-șef Vasile Dobre, sondorul-podar Nicolae Grama, sondorul I Constantin Ciucu, sondorul 2 Vasile Ivan. Au îmbrăcat salopete, peste hainele lor mai groase, căști peste căciuli și cizme de cauciuc. Grama e pînă la genunchi în noroi, prinde fiecare tubing cu clestele și îl așază pe o platformă. Se mișcă greu, ca un urs, și totul în jurul lui se împotrivesc: mai ales pămîntul. I se prinde de picioare și-l trage către el, vîrînd parca să-l acopere. Are 43 de ani și e născut în comuna Șuța (Brăila). Întreb cîți copii are de crescut, de și-a asumat el o astfel de muncă și omul, suficient de preocupat cu treaba pe care o face acum, ridică toate degetele de la o mină. Înțeleg, are cinci copii. Ritmul ăsta, în care lucrează echipa lui Șerban II, le-a permis să-și realizeze planul în proporție de 107 la sută. Lucrînd în acord global, au încasat toate cele șapte procente pe drept.

— În tot Bărăganul sînt multe sonde active și ele îți fac figura, zice inginerul Paul Răcășanu, cînd nu te aștepți. Figura, în traducerea sondorilor, înseamnă că sonda nu mai produce.

— Și de ce nu mai produce o sondă?
— Din multe motive: s-a defectat echipamentul de fund, s-au infundat perforațiile cu nisip, s-a deformat coloana de exploatare, a căzut la puț utilajul de fund, s-a inundat stratul productiv cu apă și multe altele. Și atunci, cînd se întîmplă un astfel de lucru, vine șoferul de serviciu la tine, îți bate în poartă, iar tu, știînd despre ce poate fi vorba, te îmbraci, urci lîngă el în mașină și-l întreb: unde? Și el îți răspunde: surpare la 362! Sau: deformare de coloană la 27.

Si vin atunci în ajutor și alți oameni, de la alte sonde, vin specialiști, fiindcă fluviul de țitei din Bărăgan, care curge în paralel cu fluviul cel mare al Europei, e în pericol, adică își subțiază debitul. „La sonda 362, de pildă, zice maistrul Nicolae Tribea, am fost nevoiți să retubăm coloana. Un ghem de sîrmă, scăpat de la instalația de măsurători speciale de fund, a rămas în coloană. La probe a apărut. Am muncit, la retubare, de la orele cinci dimineața pînă la ora unu noaptea, două schimburi. La sonda 27 am lucrat o lună de zile la corectarea coloanei, cu freze transconice de la diametrul de 80 la 136 mm și am reușit”. Și fluviul cel negru al Bărăganului a fost reintregit, picătură cu picătură, fir cu fir, spre bucuria și a oamenilor de la punctele de depozitare, acolo unde se separă, prin eforturi la fel de mari și de permanente, cele patru produse ale acestui fluviu: țiteiul pur, gazele, nisipul și apa. Pentru sondorii, aflui eu acum, nu e bucurie mai mare, în profesie, ca atunci cînd reușesc să reactiveze o sondă. Sondele 256 și 106 de la Opreșănești și sonda 606 de la Bordei Verde erau considerate moarte, erau adică scoase din producție, scoase efectiv: defecțiuni ale coloanelor, nisipări frecvente, răzburări ale pămîntului care se vede întepat cu mii de ace uriașe și supt de trombe lacome de vlagă neagră din miezul lui. Dar sondele acelea au fost, iată, reactivate. Inginerul Gheorghe Șerban, șeful brigăzii de la Opreșănești, îmi spune că bucuria e la fel de mare ca atunci cînd ai salva de la moarte o vietate pe care o iubești. Îl cred, pentru că viața lui, de la 18 ani, e legată de exploatarea țiteiului. Visele lui au zbor invers, către adîncuri, către noi zăcăminte, cărora nu le cunoaște locul din măruntaiele Bărăganului, dar pe care le intuiește, le simte în virful degetelor atunci cînd întinde mîna peste cimpie. În Bărăgan, țiteiul n-a ieșit niciodată la suprafață cum ieșea pe vremuri în alte localități din țară sau din lume, așa cum pomeneste Dimitrie Cantemir sau Herodot. „La Tazlău sîrat, zice Cantemir, în Descriptio Moldaviae, nu departe de satul Moinești, în ținutul Bacăului ieșea bulbucînd dintr-un izvor catran sau bitumen amestecat cu apă, pe care țărăniile noastre îl folosesc obișnuit la unsul roților. Păcurea îi zic localnicii și spun că s-ar putea scurge de apă, ar putea fi folosită mult mai bine la trebuirile caznice de cît dohotul care se obține din copaci”. Hei, unde nu mai bulbucă din izvoare și azi țiteiul! Nu mai izbucnește nici prin ținuturile de altădată ale Babilonului, pe unde îi anunța prezența în antichitate Herodot: „Era și un alt oraș, zice el în Clîo, departe de Babilon... și anume Is. Pe aici trece un rîu nu tocmai mare. Tot Is se cheamă și rîul. Acest rîu se varsă în fluviul Eufrat. Cînd izvorăște, odată cu apa rîul azvirle în sus și o mare cantitate de țitei”. Acum, nu numai în Bărăgan țiteiul se lasă căutat. Ochiul cercetătorilor coboară în straturi geologice adînci, pînă în meoțian și sarmatjan, și caută cu patimă și înfrigurare noi zăcăminte de țitei. La Brăila a luat ființă de curînd o filială de cercetare a Institutului de cercetări, proiectări pentru petrol și gaze din Cimpia. Caută și ei, cu noi metode de cercetare, și cu folos de multe ori. Dar oricîte rezerve s-ar mai găsi de acum înainte, principala sarcină a oamenilor care lucrează și cercetează în petrol este aceea de a găsi soluții, metode noi prin care să se scoată la suprafață un procent cît mai mare din țiteiul care există într-un zăcămint. Din strat, prin tehnologiile cunoscute, nu se poate scoate mai mult de 25 la sută din tot țiteiul existent. Lumea petrolului, nu numai de la noi, ci de pretîndeni, e preocupată în prezent să găsească și inventeze noi tehnologii de recuperare în procent mai mare a țiteiului din zăcămint. Se fac eforturi mari în acest sens. În Bărăgan, oamenii de la Schemla de producție petroliferă Brăila, prin soluțiile aplicate, au ajuns la cel mai mare procent de recuperare din țară: din unele zăcăminte s-a ajuns să se scoată pînă la 43-44 la sută. Sigur, sînt și condiții mai ușoare pe alocuri, dar procentul este promițător.

— Care sînt aceste soluții? îl întreb pe inginerul Paul Răcășanu, șeful laboratorului de geologie, inginerie de zăcămint și tehnică nouă.

— O soluție este injectarea de apă sărată (de zăcămint) în strat. Ea antrenează o cantitate mai mare de țitei la suprafață. Încercăm apoi injecții de apă convențională cu polimeri, la meoțian Bordei Verde, la Liscoțeanca, și injecția ciclică de abur la meoțian Berestești. Pentru viitorul apropiat ne gîndim la metoda combustiei subterane la plocen Independența. Sînt și metode de recuperare în fază de experiment: injecțiile cu soluții micelare, care se pare că vor fi de mare viitor. Toate aceste soluții au rolul de a activa, de a trimite spre suprafață o cantitate tot mai mare din rezervele de țitei din zăcămint.

Înotăm prin noroiul care suie peste glezne, către alte sonde. Fac ochii roată prin zare și caut o fintină. Dar fintinile Bărăganului, cu cumpene ca niște triste spinzurători, nu mai sînt atît de dese. Alte fintini străpung acum cimpia pînă la multe mii de metri. Solul e perforat de lungi săgeți în inima lui adîncă și de acolo, alături de izvoarele galbene ale griului, țîșnesc luminile negre ale izvoarelor de țitei.

N. GRIGORE MARAȘANU

Un ICRAL aspiră spre titlul de erou

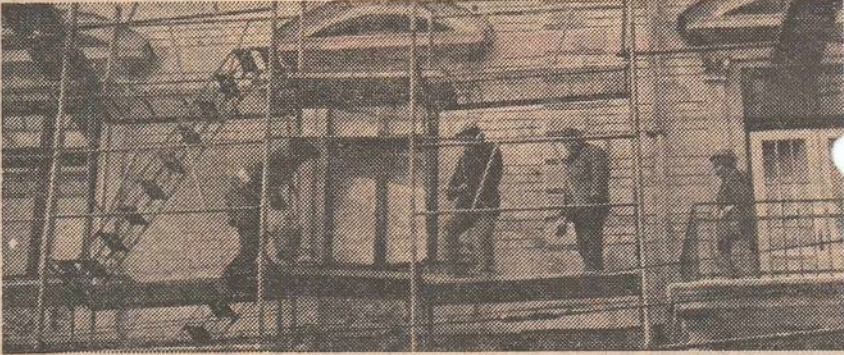
O familie de tineri locatari dintr-un imobil bucureștean, situat pe bulevardul Pantelimon, la nr. 243, a solicitat deunăzi I.C.R.A.L.-ului să-i zugrăvească apartamentul, să vopsească ușile și ferestrele, să faianțeze baia. Comanda, contracost firește, a fost incredințată spre execuție zugravilor-mozaicari-faianțeri Nicolae și Elena Tăbircă, soț și soție, din cadrul S.G.L. 6 condus de Florian Mănăilă. Chiar a doua zi ei s-au apucat de lucru, însă, cu tot zorul, treaba a durat cîteva săptămîni. În sfîrșit, în ziua cînd totul a fost gata, revenind seara acasă, locatarii au deschis și au rămas de-a dreptul surprinși: lucrările fuseseră încheiate și executate fără reproș, iar în apartament nu mai era nimeni. Lucrurile toate erau la locul lor, în afară doar de vaza cea mare pe care au regăsit-o imediat, în sufragerie, plină cu flori proaspete. Alături, un petec de hirtie, scris cu pixul: „Noi am terminat și vă mulțumim pentru încredere. Zugravii”...

Aparent, un fapt mărunț. Un episod obișnuit de muncă. Privit însă mai îndeaproape, faptul sau episodul acesta reflectă o concepție anume despre muncă. Un stil și o anume modalitate comportamentală care face cinste oricui. Nu numai zugravilor.

Soții Elena și Nicolae Tăbircă sînt un exemplu. Recunoscuți pentru conștiințozitate și înaltă profesionalitate, pentru spiritul de buni organizatori și gospodării sint și maiștrii Vasile Stama și Mircea Aflorii, instalatorul șef de echipă Marin Lupu, zidarul Ignatîu Haidu și Gheorghe Luca, instalatorul Nicolae Stavarache. Despre Ion Ribigan, cunosător pînă la perfecțiune a nu mai puțin de cinci meserii, între care acelea de zugrav, instalator, faianțer și zidar, ni s-a vorbit, fără exagerare, ca despre un erou. Nu doar pentru faptul că este policalificat, cît mai ales pentru răspunderea și meticulozitatea cu care se apleacă asupra fiecărei lucrări încredințate, pentru omenie. Întrebat dacă

țea a lucrărilor, atît la nivelul unității subunităților, cît și la nivelul fiecărui crător în parte. S-a ajuns, am putea spune, la un nou mod de gîndire și zăre, la încetățenirea unui stil de lucru eficient, în directă corelare cu obștii și ale locatarilor, cu nevoile de a gospodări cu chibzuință și proprietatea statului, materialele și combustibilul. Firește, s-a avut mereu grijă și de condițiile de viață ale oamenilor; în cadrul unui global generalizat, s-au crămisele ca, în raport de volumul și muncii depuse, fiecare lucrător funcționar să poată cîștiga mai se bucură de premieri și stimula cînd, într-adevăr, le merită.

Ne-am preocupat și ne preocupăm continuu — spunea inginerul — nu numai de creșterea conștiinței în muncă, ci și de introducerea noului. Instalațiile de apă caldă menajere cu ajutorul energiei instalațiile de produs gaz au faza experimentală, șantierele și urile I.C.R.A.L. „Foișor” fiind măsură, prin specialiștii lor, nu confectioneze astfel de instalații și să asigure efectiv montajul și funcționarea la domiciliile țitor. Mai este de reținut că 30% din materialele folosite sînt rate, provenite de la diverse demolari, că întregul necesar de mijloci utilizate la lucrările de zidărie și de astfel de proveniență. E în același spirit de economisire și o importanță învenită în curs de omologare: pedala de nare simultană a robinetilor de apă și rece de la chiuvete și de la curgerii apă la strictul necesar, pozitiv simplu, ingenios, care merge în serie și aplicat neîntîrziat cît mai larg în fiecare apartament, fiecare gospodărie, spre a preveni, și în acest fel, risipa de apă se mai face în prea multe locuri: resant este și sistemul de fișare tehnice a fiecărui imobil aflat în ținutul S.G.L.-urilor, cu anul cînd dat în folosință, cu lucrările de curente ori capitale ce au fost sau necesare. Relația cu publicul a fost tinută îmbunătățită, prin creșterea cîștigului și promptitudinii serviciilor. Asta nu înseamnă însă că crurile merg perfect, că n-ar mai sînt nimic de perfecționat sau bunătățit. Mai sînt încă și direcții care mai dau bătaie de cap, mai

are mulți oameni la fel, directorul I.C.R.A.L. „Foișor”, Gheorghe Cișmigiu, ne-a răspuns cu un anume țilc, cum că din cel peste 1200, cît numără întregul colectiv, n-ar avea decît vreo... 1200. Ei lucrează atît la sediul întreprinderii, cît mai ales în cele trei șantiere și șapte sectoare de gospodărie locativă, zidării, instalatorii, zugravii, mozaicarii, faianțerii, mecanicii și electricienii, nu mai puțin funcționarii de aici, preocupîndu-se de buna administrare și întreținere a peste 4000 de apartamente, 450 microuzine de încălzire centrală sau centrale termice, a numeroase spații cu caracter economic sau social-cultural, precum și a peste 250 de hidrofoare din sectorul 2 al Capitalei.

Directorul întreprinderii, ca de altfel și adjunctul său, ing. Vasile Vlăduța, nu se dovedesc, totuși, a fi prea mari iubitori de cifre și clasificări. Ei sînt, așa cum și trebuie să fie, în primul rînd niște organizatori. Niște oameni de concepție și de acțiune. Știu bine ce au de făcut spre a conduce cu succes o unitate. Calități asemănătoare are și Dumitru Stama, secretarul organizației de partid și președintele C.O.M. De mai bine de 15 ani, toți trei conlucrează în bună înțelegere la cirna unui colectiv destul de eterogen. Cifrele — ne-au mărturisit dumnealor — au semnificația lor, fără îndoială. Este important, de pildă, că numai în anul trecut, întreprinderea a efectuat peste 8000 lucrări de reparații, dintre care 75 capitale, sau că a asigurat întreținerea curentă a circa 4600 imobile, a concurat la înfrumusețarea și buna gospodărire a sectorului, dar cel mai important lucru rămîne munca cu oamenii. Spre a obține rezultatele scontate, lor, acestor oameni, li s-a inoculat în conștiință, întîi și întîi, răspunderea în muncă, seriozitatea și disciplina.

Cum am și constat, la toate S.G.L.-urile și șantierele vizitate s-a instituit o riguroasă planificare și o corectă eviden-

materialele sau se pripesc, încercînd să facă treabă de mintuală. Împotriva astfel de cazuri se intervine însă și, de cele mai multe ori, omul păcat se îndreaptă.

...Nimic, deci, spectaculos, nimic, în afara unei munci tenace, veritate, care explică întreaga activitate a I.C.R.A.L.-ului „Foișor”. De cînd în 1979 și 1980, a ocupat locul 2 în cîere socialistă, iar în 1981 și 1982 ținut locul 1 pe țară și drapelul de țai pe ramură, pentru rezultate deosebite fiind decorat de două ori cu Ordinul Muncii clasa a tot de două ori cu Ordinul Muncii I. Anul abia încheiat preliminară, menea, realizări de excepție. Pri indicatori pe 1983 au fost depășii pînă la 27 la sută; însemnate depășiri au fost obținute îndeosebi la beneficii productivitatea muncii (care aici s-a la peste 250000 lei pe cap de lucrător consumurile de materii prime, energie electrică și combustibili) și mai mici decît cele stabilite. Cî sînt acum ca și încheiate, E aște emoție doar bilanțul final al întreprinderii pe anul încheiat.

Dar ambițiile icraliștilor din vecinătatea Foișorului de Foc o presc aici. Ei acționează hotărît și cu tăria lor să dobindească în înțeles chiar la finele acestui an, mult mai mult decît un titlu de Erou al Muncii Socialiste. Există șanse. Și e de laudat doarea cu care, iată, colectivul un fel de unități de larg interes cetățesc (nu întotdeauna suficient de apreciate de marele public!) luptă cinstit pentru apropiarea marea performanță.

Comandamentele la zi în economie

VIAȚA ROMÂNIEI

dința de vineri a Comitetului Po-
xecutiv al C.C. al P.C.R., ținută
președinția tovarășului Nicolae
scu, secretar general al Partidului
ist Român, a fost dezbătut rap-
privind utilizarea mașinilor, uti-
și instalațiilor din industrie, con-
și transporturi în anul 1983. Co-
Politic Executiv a cerut ministe-
centralelor industriale și întreprin-
să ia măsuri hotărâte pentru a
creșterea substanțială în acest an
ilor de utilizare a mașinilor, uti-
și instalațiilor în toate întreprin-
și în toate ramurile economiei na-
In același timp, s-a indicat să
pedeze neîntârziat la redistribuirea
ansferarea mașinilor și utilajelor
ite din întreprinderi, pentru a fi
duse în circuitul productiv al alt-
ități.

ținind un raport privind indepli-
consumurilor normale de materii
materiale, combustibili, energie e-
și a normativelor de valorifi-
-acestora în 1983, Comitetul Po-
xecutiv a cerut întreprinderilor,
lor și ministerelor să ia măsuri
pentru a se încadra cu cea mai
trictete în normele de consum sta-
să acționeze cu toată fermitatea
realizarea programelor, a sarcini-
plan pe anul 1984 privind redu-
consumurilor specifice de materii
materiale și energie, pentru iden-
a de noi posibilități de reducere
ntară a acestor consumuri.

Un alt raport important dezbătut la
ședința s-a referit la asigurarea și con-
trolul calității produselor și activitatea de
metrologie în anul 1983. S-a apreciat că
elaborarea, din inițiativa și sub directa
îndrumare a secretarului general al
partidului, a Programului privind îmbu-
nătățirea nivelului tehnic și calitativ al

întreaga răspundere în vederea îndeplini-
rii riguroase a Programului menționat, a
sarcinilor trasate de conducerea partidului
și statului, a prevederilor legislației
calității și metrologiei. S-a pus, de aseme-
nea, un accent deosebit pe creșterea
rolului maistrului, al inginerului, al ca-
drelor tehnice în asigurarea și controla-

ții-montaj și transporturi în anul 1983,
raportul privind evoluția prețurilor practi-
cate și a cantităților de produse agro-
alimentare vindute pe piața țărănească în
1983, raportul privind activitatea de rez-
olvare a propunerilor, sesizărilor, recla-
mațiilor și cererilor oamenilor muncii în
anul 1983, precum și evoluția populației
și a principalelor fenomene demografice
în cursul anului trecut.

În legătură cu toate problemele dezbă-
tute, Comitetul Politic Executiv a cerut
guvernului, ministerelor, organelor colec-
tive de conducere din întreprinderi, or-
ganelor și organizațiilor de partid, sin-
dicatelor, organizațiilor de tineret și ce-
lorlalte organizații de masă și obștești să
dezbătă larg, cu răspundere și exigență
maximă, situația existentă în fiecare do-
meniu de activitate și, în spiritul sarcini-
lor și indicațiilor date de secretarul ge-
neral al partidului, să ia toate măsurile
pentru unirea forțelor și mobilizarea lar-
gă a colectivelor de oameni ai muncii
din întreprinderi în vederea lichidării, în-
tr-un timp cât mai scurt, a lipsurilor ma-
nifestate și îmbunătățirii radicale a în-
tregii activități, pentru realizarea în cele
mai bune condiții a tuturor sarcinilor și
obiectivelor stabilite în programele spe-
ciale și în planul de stat pe anul 1984
și pe întregul cincinal, a hotărârilor Con-
gresului al XII-lea și ale Conferinței
Naționale ale partidului.

P. NICOARA ■

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

produselor în perioada 1983—1985 și pînă
în 1990 a creat un cadru superior acti-
vității de asigurare a calității și de me-
trologie, a dus la creșterea calității și a
nivelului tehnic al unor produse, la spo-
rirea competitivității produselor româ-
nești pe piața mondială. Comitetul Po-
litic Executiv a cerut ministerelor, cen-
tralelor și unităților economice, Inspec-
toratului general de stat pentru contro-
lul calității produselor să acționeze cu

rea calității producției, pe întărirea răs-
punderii fiecărui muncitor și tehnician
pentru respectarea disciplinei tehnologi-
ce și realizarea de produse de bună ca-
litate.

Au fost, de asemenea, examinate rap-
portul privind nivelul stocurilor exis-
tente la 1 ianuarie 1984 la principalele
materii prime și materiale, raportul priv-
vind îndeplinirea planului productivității
muncii în industria republicană, construc-

Principalele probleme generale ale oamenilor muncii

Întelept e cel ce își modifică gândirea în direcție bună, nu cel ce stagnează în gândire

Și, în afară, în fiecare unitate econo-
mică care se făurească din materii
materiale, există un fapt esențial: au loc adu-
nări generale ale oamenilor muncii,
și ele se desfășoară în ateliere, în
apoi în întreprinderi, așa încât la
ședințe să poată participa efectiv fie-
căruia al muncii. Și, dacă așa este, în-
tregul se asigură nu teoretic, sau nu
teoretic, ci și practic, un cadru
teoretic perfect, propice promovării
mai valoroase idei. Pentru că, să
dem cu gândul întregă această
de oameni, propunerii, soluții și
sfășurate în miile de întreprinderi
ajunge să realizăm o imagine de
olu și să recunoaștem că acțiunea
diodasă. Analizându-și felul în care
născut, bine sau mai puțin bine, par-
ți la adunările generale fac propu-
promovează soluții pentru elimina-
surilor, adică, într-un cuvânt pun
care idei. Forumul acesta larg de
de se transformă astfel într-o ade-
și reală, într-o necesară și ef-
ficiență a ideilor celor mai valo-
Iată câteva exemple reale și nu
are: un maestru de la întreprin-
de utilaje și piese de schimb din
ai a propus, la recenta lor adunare

generală a oamenilor muncii, constituirea
unor grupuri specializate de meseriași și
specialiști care să realizeze prototipurile
în fiecare atelier și secție ale întreprinde-
rii. De ce? Pentru că aici, în acest sec-
tor, de creație am spune noi, era mult
loc pentru mai bine. Oamenii au găsit
propunerea foarte bună, au reținut-o în
banca de idei a unității, au aplicat-o
în practică și dă nescontate roade. Sau
iată un alt exemplu: la Combinatul
siderurgic Hunedoara, un oțelar cu expe-
riență, cu pasiune pentru munca, pen-
tru meseria lui de o viață, a făcut
propunerea care viza îmbunătățirea ca-
lității a oțelurilor carbon slab aliate
și aliate. Exemple abundă și ele vor-
besc nu numai despre faptul că la fie-
care loc de muncă este loc pentru mai
bine, ci mai probează și o anumită com-
petență a celor cuprinși în acest front
fierbinte al economiei românești. Pentru
că toate aceste propuneri nu vin din
afară, ci din miezul colectivelor de mun-
citori, tehnicieni, ingineri, din mijlocul
acelora care sint chemați să răspundă,
în final, de produsul muncii lor. Iată, la
recenta adunare generală a oamenilor
muncii de la întreprinderea de mecanică
fină din București s-a prezentat și apro-

bat de participanții la adunarea generală,
un program unic de măsuri cu nu mai
puțin de 300 de obiective și propuneri
concrete pentru îmbunătățirea continuă a
activității productive și creșterea eficien-
ței economice în anul 1984. Unde și când
au fost ele formulate? În procesul
muncii, acolo unde se acumulează, se
decantează și se alege ca aurul din steril
cea mai trainică și mai valoroasă expe-
riență. Aceptate, prin votul unanim al
participanților la adunarea generală, ele
devin obligatorii în aplicare, asigurând
astfel îndeplinirea în bune condițiuni a
sarcinilor de plan. Faptul devine, astfel,
semnificativ și el exprimă cât se poate
de convingător forța și importanța ac-
cestui for larg democratic al autocondu-
cerii muncitorești. El exprimă, de aseme-
nea, creșterea responsabilității oameni-
lor muncii față de propria lor muncă,
de bunurile pe care le produc, de cali-
tatea acestor bunuri și, nu în ultimul
rînd, de felul în care munca lor le asig-
ură un câștig mai bun, adică un trai mai
îndestulat. Judecînd astfel lucrurile, adu-
nările generale ne dezvăluie un mare și
frumos adevăr: anume că forța dezvoltă-
rii, precum și starea bunăstării noastre
stă în noi, izvorăște din bogăția de idei,
din inepuizabila inteligență, din capacita-
tea de gândire a poporului muncitor, forță
care poate revoluționa o stare de fapt a
unui prag al dezvoltării. Nu în afara
sferei de muncă și de gândire trebuie
căutat succesul, ci în felul în care fie-
care dintre noi muncește. Așa cum ni se
rezervă dreptul fiecăruia de a propune,
de a critica sau aproba munca unuia sau
altuia dintre noi, tot așa avem obligația
de a fi exemplari în munca noastră.
Cîntărind împlinirile și nîmplinirile,
succesele și insuccesele, adunările gene-
rale devin acel seismograf uman, obliga-
toriu și necesar care dă adevărata di-
mensiune a unui mod de a munci, a unui
mod de a trăi. Să recurgem la forța unui
alt exemplu: colectivul de oameni ai
muncii de la întreprinderea de construc-
ții nave și utilaj tehnologic din Tulcea
a fost criticat de secretarul general al

partidului, cu ocazia unei vizite de fu-
cru efectuată în județ, pentru modul în
care era organizat fluxul de producție.
S-a trecut imediat la reorganizarea fluxu-
lui tehnologic în hala de construcție
corp-nave și efectele n-au întârziat să
apară. Noul sistem de organizare a per-
mis totodată să se introducă mecaniza-
rea și automatizarea operațiunilor de
sudură, adică a permis introducerea pe
scară mai largă a noului. Urmarea? În-
treprinderea a realizat toți indicatorii de
plan pe prima lună a acestui an, a por-
nit adică cu dreptul. Am apelat la acest
exemplu, pentru a releva încă un aspect
al activității în acest for democratic mun-
citoresc: necesitatea promovării noului, a
ideilor îndrăznețe, cutezătoare capabile să
revoluționeze o învechită sau ineficientă
stare de fapt. Nu se poate vorbi de re-
voluționarea unui mod de a gândi și a
muncii fără să schimbi nimic în sfera
gîndirii și muncii tale, fără să înlocuiești
o metodă bună cu una și mai bună, fără
capacitatea de a înțelege forța modifica-
toare înspre bine a noului. Întelept e cel
ce își modifică mereu înspre bine gin-
direa, nu cel ce stagnează în gândire. Iar
faptul că miile de idei noi, capabile de a
revoluționa o stare de fapt dintr-o întreprin-
dere, o secție, un atelier sau altul,
aparțin acelei părți din poporul nostru
cuprinsă în sfera industriei, a econo-
miei, probează din nou un mare și fru-
mos adevăr: că înțelepciunea populară
românească este în stare să revoluțio-
neze, este dinamică și nu imuabilă, este
capabilă să ridice dezvoltarea patriei pe
noi culmi de civilizație și progres. Cu o
condiție: să fie ascultată, înțeleasă, ri-
dicată la rang de normă de muncă, de
viață, să i se găsească acel filon aurifer
uneori nu îndeașuns de pus în lumină.
Cadru democratic al adunărilor generale
ale oamenilor muncii a fost creat să
pună în lumină acest filon de aur al gin-
dirii, experienței înaintate, al înțelep-
ciunii mereu aplecată înspre progres a
poporului nostru.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Opinia unui alegător

Lucrul bine făcut

Foarte multe întâmplări mai puțin
ericite, foarte multe necazuri, foarte
multe pagube în toată puterea cuvîn-
tului ar fi atît de ușor evitate dacă
în toate împrejurările viața noastră
le slujbași, de muncitori, de construc-
tori în ultimă instanță s-ar desfășura
lupă principiul lucrului bine făcut.
Lucrul bine făcut înseamnă sau pre-
supune respectul unor reguli și norme
și prevederi și măsurători grijulii și,
îrește, stăpînirea demnă a unei me-
rierii anume.
În lunga mea carieră de gazetar
împătimit de mașina de scris și de
levărul literelor ei cînd acestea sint
olosite pentru răsăpărea adevărului
și numai pentru ea, am întîlnit, ca
și dumnea voastră, bănuiesc, oameni
binevoitori și săritori și gata de sa-
rificio și oricînd pregătiți sufleteste
să dea o mîna de ajutor, și subliniez
intenționat sufleteste, iar admirația

mea față de ei rămîne mereu intactă,
— dar mai ales sufletește, pentru
că la bani mărunți ei nu se prea pri-
cepeau la ceva anume, entuziasmul și
generozitatea fiind mai ales argumen-
tul lor hotărîtor și, într-un fel, caracte-
rul hotărîtor al acestui argument
merita și merită și azi toată consi-
derația, însă, cum am mai avut oda-
tă ocazia să scriu, povestea avea o
aură cuceritoare la Salva Vișeu. Re-
voluția noastră s-a maturizat, ea își
revendică, azi, criteriile riguroase ale
științei, nu mai „spargem munții în
pumni”, cum frumos, foarte frumos,
spuneau versurile cîntecului, acum
capul devine hotărîtor și stăpînirea
unei meserii anume, stăpînirea ei pi-
nă în cele mai ascunse detalii, cons-
trucția noastră e științifică, entuzi-
asmul și generozitatea și buna voință
trebuie, obligatoriu, să se întemeieze
pe datele matematice ale științelor
exacte.

Și totuși, mai întîlnim oameni și nu
numai în posturi de imediată decizie
și răspundere care se angajează în
acțiuni complicate numai cu entuzi-
asmul, dublat adesea de o inadmisibi-
lă lipsă de siguranță a primului
pas. O ciudată amnezie a datelor pre-

supuse de o meserie sigură îi face să
promită termene și defalcări de ter-
mene și chiar date ale intrărilor în
producție cînd un calcul elementar
i-ar face să roșească pentru ce au
spus. Și mai ciudat este că la fel de
poetic, tot ei constată că lucrurile nu
s-au făcut la timp și că planurile au
fost date peste cap și atunci la fel de
aventuroși propun alte termene și
alte defalcări de termene și așa mai
departe. Cineva îmi spunea, pornind
de la un caz flagrant, — o șosea pen-
tru transportul cărbunelui pe o rută
mai scurtă, anunțată mereu ca termi-
nată la alte termene dar podurile ei
nici măcar începute, — cineva îmi
spunea pe bună dreptate, că nu e
de înțeles cum niște ingineri care știu
să calculeze, care știu să numere bine
cite zile are o lună și cu cit se poate
înainta pe zi, într-o lună, pe o șosea,
puteau semna termene după termene
fără să clipească. Lucrul bine făcut
presupune un calcul bine făcut iar
calculul bine făcut nu poate fi detur-
nat, în finalitatea lui, de la o zi la
alta, este exclus. O treabă bine fă-
cută, nu mai cere reparații, la trei zi-
le după încheierea ei, nu cere refa-
ceri la o lună, nu costă de trei ori

cît trebuia. Un prieten primește un
apartament nou, se bucură, se mută
în el, își pune mobila nouă cu drag,
dar vine o ploaie mai zdravănă, pe
la colțuri pătrunde ploaia, covorul e
făcut lac, garderobul se umflă de apă,
bietul om vrea să știe cum s-a în-
timplat, inginerul de lot îi spune că
s-a grăbit, cineva a uitat să pună o
foaie de polietilenă unde trebuia, ci-
neva, la recepție, s-a grăbit, altcine-
va s-a grăbit să dea casa în folosință,
la predare n-a prea mai fost nimeni
de la șantier, beneficiarul s-a grăbit
și el să ia în primire, cu pagubele a
rămas prietenul meu.
— Ce s-a întimplat? — îl întreb și
eu pe inginerul cu pricina. Ce cre-
deți că mi-a spus? Tovarășe, zice, știi
și dumneata proverbul cu lucrul bine
făcut...!!!
— Cine te-a împiedicat să faci lu-
cru cum trebuie? mă arăt eu nedu-
merit. Pentru că dumneata se presu-
pune că știi meserie?! Tace. Asta
nu-mi place mie: tăcerea celor care
știu proverbul dar cînd e să se justi-
fice pentru lucrul rău făcut tac. O
tăcere care ne costă.

DINU SĂRARU ■

O zi și o noapte în

• Tipare străvechi pentru case monumentale • O nuntă pe sănii •

Regăsim Vrancea, bătrina Vrance, în zilele sfârșitului de februarie, trăindu-și viața așa cum i-o știm. Cu ritmuri înalte de muncă și de creație, cu cumpănire și cumpătare gospodărească în toate actele existenței. Deci cu statornicie. Cu românească statornicie. Alb de zăpadă, flancat de esplanade de blocuri albe — între care, legate ca verigile unui lanț, articulate ca o șiră vertebrală, sint uzinele, noile sale uzine — Focșanii ne-a primit cu realizări economice importante, multe din ele de anvergură, pe măsura unei tradiții industriale tinere, dar dinamice. Unități ca Întreprinderea de scule și elemente hidraulice, Întreprinderea de confecții, Întreprinderea de tricotaje, Filatura de lână pieptănată, Întreprinderea de vase emailate, cele mai mari din orașul de scaun al Vrancei sint și cele cu rapoartele de succese cele mai mari, inclusiv în îndeplinirea planurilor la export.

Regăsim, sub aceleași „semne bune” de început de an, satele Vrancei, bogatele sate de șes și satele cu pământ mai puțin, mai slab și mai rece, din partea de munte, din zona istorică a ținutului, faimoasa „Țară a Vrancei”, patria „Mioriței” și a crescătorilor de mioare. Un amplu și judicios Program de creștere a efectivelor de animale (în special a ovinelor) din zona montană a Vrancei, adoptat nu de mult de Comitetul județean de partid, program în a cărui cuprindere intră tot ce ține de viața turmelor și a circuzilor, inclusiv dezvoltarea pășunilor și fînelor, își propune să umple cit mai curînd niște goluri încă resimțite pe acest plan.

Plecăm deci din Focșanii uzinelor către pașistile alpine ale bătrinei „țări”, umplindu-ne, pe măsură ce străbatem ținutul, de un aer bun, curat și tare, de apriga frumusețe a locurilor și de aleasa destoinicie a celor ce le slujesc. Și dacă mai găsim și locuri în care succesele încă nu se ridică la înălțimea destoiniciei, bunăvoința de a se ajunge la ce trebuie este mare. Și acesta este esențialul.

Îndrăzneli la Paltin

Înspre Paltin, în inima Țării Vrancei, drumul se ține strîns de firul apelor, mai întîi pe lingă albia Putnei iar de la Năruja mai sus pe malul Zăbalei, riu năruș, cu vale de fluviu, lute ca o săgeată și înălbindu-se înspumat ca șampania acolo unde pînteni muntelui Tojanul îi atîin calea. Pînă în urmă cu vreo 25 de ani înspre Paltin și mai departe, pînă în capătul Vrancei, la Nereju, nici nu era drum, se spune, cine voia să meargă pe valea Zăbalei mergea chiar pe lingă apă, pe făgașul bolovănos al rîului. Altă cale ar mai fi fost să treci de vreo 30 de ori Putna, tot la vadrul mai lesnicioase, pe care le știau doar localnicii, și apoi să urci către comuna Andrieș, dincolo de care începea Vrancea, din dealul Fetigului, intrarea în acest ținut fiind semnalată printr-o poartă pe care trebuia s-o deschizi și s-o închizi apoi la loc. Vrancea avea o identitate pe care ținea a o face cunoscută oricui i-ar fi trecut pragul. Și despre felul cum comuna Paltin a ținut să-și păstreze la rîndu-i această identitate ar trebui să spunem mai puțin înțeleptă cîteva cuvinte. Ea a însemnat, pe de o parte, ceea ce satul știa că a fost, din vremuri vechi, și voia să rămînă, iar pe de altă

parte ceea ce urmărea sau era obligat să devină, prin alcătuirea unui alt echilibru între statornicie și temeritate, între viața vrinceanului întemeiat pe rînduile și obiceiurile, cite au mai fost moștenite, ale „țării” lui, și cele desprinse din mersul lumii și din trecerea peste pragurile innoirilor ei. Echilibrul acesta a căutat a se alcătui la fel de firesc cum va fi fost unul între coroana avîntată spre cer și rădăcinile înfipte în pămînt ale paltinului legendar de la care satul și-a tras numele, paltin ce s-ar fi aflat, zice-se, pe locul unde astăzi se întinde gospodăria Clemanței Tunurică, în vremuri de demult loc de popas vestit pe toată valea Zăbalei, fiindcă sub acoperișul aceluia frunzar gigantic ar fi încăput să dejuce pînă la zece care cu boi.

Mai aproape de ziua noastră, cînd în urmă cu vreo 20 de ani au început să plece mai multe familii din Paltin tocmai pînă în Valea Jiului, unde bărbății au intrat ca mineri, numărul acestor familii ajungînd la vreo 50 și între ele mai numeroase fiind familiile Poienaru sau Doldor, chiar atunci localnicii au ținut să ridice un muzeu și l-au făcut cum puține comune din țară pot să fie mindre că au vreunul la fel de frumos. Nu l-au amenajat în vreo încăpere liberă a școlii și nu l-au încropit din cîteva piese strînse în

graba de a îndeplini încă un punct al activității culturale ci au construit, din lemn nou, o casă așa cum la Paltin știau și mai știu încă a face mulți meșteri dulgheri, între ei mai cunoscuți fiind Nicolae Stoica, Ion Cintacea, Ion Vătafu, Ștefan și Hristea Mocanu. Strădania de-a vedea înălțat muzeul a fost, înaintea altora, a primarului de-atunci, Ionașcu Nichitoiu, și acest lucru trebuie amintit, spune Costică Gheba, vicepreședintele Consiliului popular, chiar dacă el s-a pensionat între timp. Și-apoi, chiar în vremea cînd se construia muzeul unde se găsesc mărturii despre istoria, portul, datinile ce intruchipează identitatea „arhaică” a Paltinului, în apropiere se muncea la un sediu nou politic-administrativ și cultural. „Noi, zice Costică Gheba, n-am prea avut niște construcții mai impunătoare în Paltin. Eram o comună în care nu vedeai decît case de țărani. Dacă se nimerea să ajungă unul mai instărit, își făcea casă mai jos, la Năruja, unde era centru de plasă. Dar cred că este frumos ce-am construit aici în ultimii ani”. E într-adevăr frumos lucrul ieșit din mina acestor oameni. Din fondurile de jumătate de milion pe care comuna le-a primit din partea statului, s-a ridicat o clădire al cărei preț atinge trei milioane, găzduind căminul cultural, primăria, o bibliotecă și

poșta comunală, iar această sporire de preț se datorează de bună seamă faptului că arhitectura locală și-a găsit pentru prima oară expresia într-o clădire monumentală, cu balcoane și stilpi și acoperiș concepute după proiecte străvechi, nu după cele ce, prea lesne, așa cum se întîmplă în alte locuri, ar fi urmat să-i dea înfățișare de cazemată din beton și drugi de fier. Nu altfel a ieșit nici dispensarul uman — o altă îndrăzneală la Paltin — a cărui valoare trece cu mult de cele trei sferturi de milion cit reprezenta inițial investiția, și nici blocul cu 12 apartamente ridicat pentru specialiștii satului. Pentru bloc ni s-au acordat fonduri de un milion și jumătate, zice Costică Gheba. Aici ne-am ținut mai mult după proiect, tot ce-am schimbat au fost balcoanele, pe care nu le-am făcut din fier beton ci din lemn, și acoperișul. Adică n-am turnat doar planșeu de ciment ci am făcut chiar un acoperiș adevărat, din șindrilă.”

Între cei care pleacă și cei

care rămîn, între ceea ce se moștenește și ceea ce se ridică pe temelii noi, între statornicie și temeritate viața își află, iată, cel mai nimerit echilibru. Că la Paltin el n-a fost zdruncinat niciodată, ar mai fi iarăși un fapt asupra căruia s-ar cuveni să stăruim. Vechile mori de apă de pe Zăbala funcționează și astăzi, cînd n-a mai fost nevoie să fie redescoperite tocmai pentru că n-au fost părăsite niciodată. Urma doar ca vremea mai îndrăzneț și mai pri-

ceput să întindă pasul mersului și după cerințele vîrșii iar șuvoiul nestăpînit al apei fie folosit nu numai ca mecanică ci și ca sursă de rent electric. Iar primul s-a hotărît să facă o asenă ispravă se numește Pavel. Și-a instalat un generator pe un pîrîu din apropierea podăriei lui, zis pîrîul Teodorului, și cînd stă în fața teodorului conectat la rețeaua pîrie de electricitate știe că el, personal, criza de energie afectează prea puțin. El are o preună cu alți bărbăți prieteni, Ion Bratu, Alexandru Stan Lăbunt, Toader Răduț, Drăgan Ion Toma, este dîntre oierii mari cum au atîția de demult și dintotdeauna aici. La capătul unui îndelungat prin timp, muniți au fost despădurăți și cînd turme s-au risipit și taurii s-au adunat iar de la o vreme au apărut meserii noi și cîmpul de noi, la Paltin sint încă în viață a căror muncă a rămas esențială și creșterea animalelor și pășunile care ei sint stilpii pe care satul se sprijină cînd e nevoie să nu rămînă cumva datele. Dar despre simțul datoriei cum se întvede el aici, de amîntit și următoarea veste. La Paltin s-a moștenit plină de tîlc, ceea ce amintea că e o strategie a numelor, care s-a ținut, dacă vrem, să nu se infriingea timpul. Mai erau frați, mai multe surori pe care aveau același nume. În familia lui primar Nichitoiu Ion și a fraților din 9 se numesc Ori în familia primarului de azi al comunei, Serafim Vilcan 12 frați 2 se numesc Ion și fete se numesc Ioana. Obișnuite vine probabil dintr-o vreme adversității și vitregii, cînd putea să dispară dar imposibil era să rămînă numele, cum o datorie ar fi urmașii fie dușă pînă la capăt. Cu un fel de a purta nume, oarecum au trecut prin timp ca niște osteni. Și de la om la sat, de la sat la țară, în vremurile vechi ca și astăzi, gîndul firii a prins înălțime așa cum în fiecare an, paltinul lege și-a ridicat crengile-i un pic mai sus, către soare, pe mîna ce în adînc, în pămînt și-ntr-un mîntelul își trimitea rădăcinile către izvoare noi.

DUMITRU ELIAD

• Trei ilustrate (în alb-negru) dintr-un sat de munte •

1. Cum e la școală

Spre Nereju, satul care încheie Vrancea sub culmea muntelui Lăpoșul, șoseaua se pierde într-o iarnă ca din poveștile de demult. Drum de șanie cu zurgălăi, drum de borangic alb, care fișie sub tălpi de lemn, drum printre fantasmе de arbori în odăjdii de promoroacă. Cînd sint pomii încărcăți de promoroacă, spun localnicii, va fi un an bun. Intrăm în Nereju, satul de pe apa Zăbalei, dominați de această senzație proaspătă, augurală, de alb.

Mașina s-a împiedicat într-un zid alb. E un troian uriaș, chiar la poarta Nerejului. S-a pornit și ninsoarea, despărțindu-ne de sat ca printr-un vitraliu. Se face deodată cald, ninsoarea desface pămîntul din niște chingi. Mașina se opîntește, scrișnește, asediază troianul, motorul duce fierbinte, plătuc, ca o sobă, e o iarnă împărătească, somptuoasă, e totuși o iarnă intimă, fiindcă dreptunghiul de cristal al geamului mașinii s-a dezghetat, iar în apa lui lăptoasă, străbătută de torente miniaturale, vedem navigînd alte echipaje.

Sint vreo zece sănii trase de boi, încărcate cu nuntași care chiuie. În urmă-le, pe jos, se clatină prin zăpadă alți nuntași. Doi lăutari tăciuniți, o cobză și o vioară, deschid alaiul. Ni se fac semne porunci-toare să coborim. Coborim. Ni se poruncеște să bem țuică. (S-au întins spre noi zeci de sticle, amenințătoare ca niște sulite.) Bem. Mirele e un flăcău subțirel, gingaș ca o fată, nu i-a da 18 ani, dar are 27. Ii cheamă Toader Mihail și de meserie, zice, e navetist. Mireasa are 20 de ani, o rotunjoară la trup și, desigur, foarte frumoasă. Are frumusețea aceea sobră, plină de distincție, a fetelor de la munte, care, cînd își pun maramele albe, lungi, slobozindu-le să le înfășoare trupul, par niște prințese. Niște prințese descinse dintr-un mirific Bizanț alpin, ale cărui hotare tainice se înfășoară și se ascund în furca ce-o țin la briu. Mireasa, în clipa de față, nu poartă maramă (deși are, zice,

destule), ci o căciuliță de lînă, lucrată de mina ei. Tot de mina ei sint lucrate cele zece macaturi revărsate peste tăbliile săniilor. Ciudate aceste macaturi, cu fondul lor negru învăpăiat de culori aprinse, cu desene care îmbogățesc în chip izbitor flora și fauna locului. Printre trandafiri se împletesc liane, lingă-cerbi apar lei și cămile, lingă rîndunele și fluturi răsăr spectaculoși papagai. În fiecare macat e o întreagă poveste, fiecare e narativ ca o baladă sau ca un basm. Motivele au zburat aici, ai zice, de-a dreptul din Orient, din acel fabulos Orient Mijlociu, maestru în arta războiului de țesut și a gherghelului. Macaturile astea, ni se spune, sint doar o parte din zestrea fetei. Zestrea mai cuprinde și o garnitură de mobilă în valoare de 60 000 de lei, care, firește, n-a pufut încăpea în sănii, necum să mai poată fi și „jucată”. E singura derogare de la tradiție (tradiția pretinzînd ca zestrea fetei să fie „jucată” obiect cu obiect) pe care și-a îngăduit-o tinăra pereche. În rest, totul e după datină. Adică nunta a început de azi, de joi, ca să poată ține zile în șir. Drumul săniilor a pornit de la casa miresei, unde s-a ținut „nunta fetelor”, ceremonial de adio față de grupul prietenelor de vîrstă („Ne părăsești, surioară, / Ca floarea de primăvară, / Ca rîndunica ce zboară”), urmind ca petrecerea în lege să se încingă în casa băiatului.

Ce planuri de viitor are tinăra pereche? Ni se răspunde fără sfială: „Să facem copii”.

O jumătate de ceas mai tîrziu, la primărie, aflăm că ocupația de a face copii e la mare cinste în Nereju. Procentul de natalitate este de 23,7 la mie, cel mai înalt din Vrancea și printre cele mai înalte din țară. Din cei 4 000 de locuitori ai comunei, aproape 1 000 sint elevii școlilor. Cea mai mare realizare a satului se pare că pe-aci ar fi. Cel ce ne spune toate astea e Gheorghe Dudu, tinărul vicepreședinte al Consiliului popular. Gheorghe Dudu are 12 frați și surori.

Cea mai mare realizare a satului îi de-

finește limpede și condiția. Nu sintem într-un sat bogat (bogația, se știe, nu prea face copii, are treburi mai importante ca asta), ci într-unul sărac dar fericit. Căci fericii pe lumea asta sint mai ales oamenii cu progenitură, pentru care ideea de creștere, singura pentru care merită să trăiești, se exprimă patri și matriliniar, iar îmbătrînirea nu inseamnă un accident tragic, ci un reper al tinerețiiuitoare. Prolificitatea nerejenilor are și menirea de a umple golurile lăsate pe vetre de niște mai vechi neputințe de trai (trai pe un pămînt muntos, slab și rece, doar cartoful ce se mai face pe el, porumb și griu mai nimic, ca pe o anume treaptă în natură. Are și menirea de a duce spre viitor un sat românesc de o fără de seamă frumusețe, un sat cu casele mirosind a pădure, căci în croiul lor cîntă lemnul, cu mori de apă ce cern timpul ca pe-o făină, invitate de viscolul alb al apei Zăbalei, de presiunea veacurilor ce se cheamă tradiție, un sat al frăgezimilor și gingășilor: un sat românesc cu mulți copii.

Cum trăiesc copiii din acest sat al cop-

piilor? Copiii aceștia se nasc ciobani. Se nasc, ai zice, în mină cu bita de corn ori de „măracine”, isprăvită cu o măciucă rotunjită din cuțit, „ca să nu cadă traista” și ca să nu poată fi „trasă din mină” de „râi”. În bita asta își sprijină micuțul lor trup, pînă cînd acesta se face mare (nu prea mare, vrîncenii fiind gingași la făptură și mirole pe care l-am întîlnit), îmbătrînește și moare. Urmașii înfig bita în pămîntul ce i-a cuprins stăpînul. O înfig lingă cruce sau în loc de cruce.

La 6—7 ani, copilul Nerejului devine om în toată firea. Este momentul în care-i în stare să ridice de la pămînt jugul cel greu și să-l salte pe greabănul bouului. Din clipa asta va munci zi și noapte. Tot din clipa asta e silit să meargă la școală — altă belea! Desori e smuls din bancă, luat pe umăr de taică-său și scăpat de povara cărții (nu mai grea decît cea a muncii la vite). De prin februarie-martie pînă prin noiembrie-decembrie,

între 1 200 și 1 400 de nerejeni, bărbăneveste, sint plecați „în țară”, la Căuri și I.A.S.-uri de prin Brăila, Galați, Constanța ori Tulcea, ca să-și agonisească de-acolo porumb și griu care pe pîrîul Nerejului se nevoiesc zadarnic a fi sigur, acești băjenari cu sapa pe un tîlc șiși iau pe umărul celălalt și copiii, cîle încălează depărtarea de casă și se fie de ajutor la muncă. În locurile în care se duc mai uită uneori să-i dea la școală cei de acolo mai uită și ei să-i forțeze facă.

În casele cu bătrîni în ele, copiii bărenilor rămîn la vatră. Între rîndul gîndului și pregătirea fierterii pentru bucuria din tremurătoare, neinstare să așadă copil pe pirosții, învață carte. În cit să termine clasa a X-a, peste asta mai pot, poruncile muncii sint puternice, se-apucă zdravăn de cartofi vite, ori se fac (cei mai isteți) navele Copiilor din Nereju în clasa a XI-a pe numărați, la ceasul de față, pe dege unei singure miini. Student nu e unul.

Și-apoi nici unii dascăli nu se prea cu dinadinsul de ei. Le-ar trebui acei dascăli o altfel de viață, cu mai puț poveri pe umerii ei, astfel ca gestul construcției să fie mai degajat, deci eficace. Le-ar trebui și o legătură cu locurile pe care n-o au. Nici unul dintre profesorii titulari (23 la număr) ai școlii din Nereju nu-i fiu al satului și, de toate semnele, prea puțini dintre ei de dorința de a fi adoptați de un loc de-alungă propriii fii la Tulcea ori la Constanța. Iar povirile de pe umerii vieții nu sint ușoare. O cameră cu chirie de 400—500 de lei pe lună, mîncarea costă puțin și ea (cînd se găsește, căci „Alina țara” din sat nu prea are ce oferi, cînd conserve), mai costă și drumurile la miliile risipite cine știe pe unde. Să profesoare de biologie Mirela Arșu, iește la Brașov, soțul profesoarei de biologie Mutulescu lucrează în județul Vrancea. Vreme îndelungată, profesora germană Carmen Vulcan și-a văzut so-

O idee care poate fi valorificată

● Primul caz rezolvat datează din 1968 ● Trei vindecări simultane: clinică, bacteriologică și imunologică ●

Inteligentă
românească în acțiune

Chiar dacă despre cele ce vom relata aici s-a mai scris, considerăm justificată revenirea, întrucât situația autovaccinului Băcanu trebuie privită într-un context mai larg, legând-o de satisfacțiile și potențialele cu care s-a însoțit de-a lungul anilor.

Mai întâi, cine e doctorul Constantin Băcanu? Născut la 19 noiembrie 1920, la Davidești, în fostul județ Muscel (azi Argeș), într-o familie de profesori, a terminat Facultatea de medicină din București în 1945. Încă din anii studenției a început să lucreze în cadrul fostului Institut de seruri și vaccinuri, devenit ulterior (și în prezent) Institutul de microbiologie, epidemiologie și parazitologie „Dr. I. Cantacuzino”, unde va rămâne, în calitate de cercetător, până la data primei pensionări, în 1973. Pentru cei care, din rea voință sau doar din ignoranță, leagă activitatea doctorului Băcanu numai de ideea autovaccinului, trebuie să precizăm că el s-a distins, în timp, prin multe alte studii și cercetări, citeva din ele, prioritare pe plan național și chiar mondial, fiind aprofundate într-un stadiu de 8 luni petrecut în laboratoarele renumitului Institut „Pasteur” din Paris. Peste 50 de lucrări științifice și două brevete de invenție pot depune mărturie în favoarea unei munci asidue, încondate de izbândă profesională mai mari sau mai mici. Între altele, doctorul Constantin Băcanu a întocmit cel dintâi studiu din literatura noastră de specialitate privind actinomicele, demonstrând specificitatea tulpinilor microbiene legate de organism. În femeii acestei descoperiri, a inițiat o metodă de tratament (brevetată) a actinomicozel, preparând în 1952 primul vaccin românesc la nivel mondial. O altă realizare în premieră: a izolat virusul poliomieltic din uretritele negonococice, evidențiind că mucoasa bolnavă (inflamată) poate fi un rezervor de virus poliomieltic.

Prin strădanii proprii, dar și dând curs unei teme de cercetare, încredințată în cadrul institutului, în care lucra pe atunci ea șef (cu delegație) al secției de coci patogeni, doctorul Băcanu a izbutit să pună la punct, primul autovaccin total celulo-microbian, dezintegrat prin căldură, cu care a vindecat complet, după numai 3 luni de tratament, parodontoză acută a bolnavei L.E. din Brașov. Acest deosebit succes terapeutic a fost obținut, după statistica descoperitorului, în 1968, alte rezultate spectaculoase fiind consemnate, în acea fază de început, în 3 cazuri de uretrită negonococică, tratate cu autovaccin dezintegrat prin ultrasunare. Cum a ajuns doctorul Băcanu la autovaccin, cum s-a oprit asupra unei idei care, de-a lungul anilor, a fost, în egală măsură, lăudată (de către pacienții mai ales) și combătută,

stirind o sumedenie de luări de poziție, pro (cele mai numeroase) sau contra. Să-i dăm cuvântul chiar celui în cauză, citind din primul articol apărut în „Flacăra” pe această temă, la 29 noiembrie 1975: „S-a observat pe baza unei cauzistici bogate că în foarte multe boli cronice, uneori supurative, agentul patogen nu poate fi incriminat cu certitudine, tratamentul cu antibiotice sau cu vaccinuri preparate cu germeni izolați pe mediu de cultură dovedindu-se ineficace. De aici, ideea preparării unor vaccinuri totale, care să conțină atât factorul celular cât și agentul de agresiune extern, unic sau multiplu. Cu alte cuvinte, o celulă sau un grup de celule traumatizate, deficiente imunitare, permit dezvoltarea unei flore microbiene multiple, mai mult sau mai puțin patogene, dificil de izolat sau identificat. În consecință, spre a-i permite organismului să fabrice anticorpi specifici, capabili să distrugă agentul patogen, bănuț sau necunoscut, este nevoie să-i administrăm autovaccinuri totale extrase chiar din tumora sau secreția respectivă, plecând de la supoziția că, dacă în acestea se găsește agentul etiologic al bolii, iar acesta se supune legilor imunității, atunci fabricarea anticorpilor va trebui să ducă la modificări în evoluția proceselor patologice”.

S-a pornit, așadar, de la o supoziție, dar aceasta va deveni, în scurt timp, o certitudine, demonstrată științific. Astfel, în numărul 5/1969 al revistei „Viața medicală”, Constantin Băcanu a publicat, împreună cu Eugenia Ciobanu, lucrarea „Rezultate obținute după administrarea unui autovaccin total celulo-microbian dezintegrat într-un caz de parodontopatie cronică marginală”, careia îi va urma o alta, alcătuită în cadrul Clinicii de stomatologie infantilă a Facultății de stomatologie din București (cu P. Firu, V. Milișescu, V. Manolescu, R. Micu Predoiu), tipărită la Roma, în „Annali di Stomatologia”, în iulie 1970. Această comunicare sublinia, fără a intra în amănunte, progresele înregistrate prin administrarea autovaccinului Băcanu în tratamentul a 50 de cazuri de parodontoză.

Simțind că s-a angajat pe un drum la capătul căruia s-ar putea afla sănătatea multor oameni, dar și intuind că drumul respectiv nu-i ușor de parcurs (institutul îi retrăsese o mare parte din credit, doctorul Băcanu fiind și el, ca să respectăm integral adevărul, un caracter mai dificil), descoperitorul a hotărât să extindă aria folosirii metodei sale, la 26 mai 1970 comunicând, într-o ședință a Societății naționale de oncologie, câteva rezultate spectaculoase, încurajatoare, în combaterea prin autovaccin a neoplaziilor, pentru ca 2 ani mai târziu, la 31 ianuarie 1972, să înființeze Societatea de urologie

date preliminare privind tratamentul infecțiilor urinare prin autovaccin, lucrarea în realizarea căreia s-a bucurat de concursul și colaborarea unor profesori renumiți, ca Valentin Neagu și Constantin Blaja.

În vara aceluiași an, Constantin Băcanu a susținut în plenumul secției de microbiologie a U.S.S.M., la București, comunicarea „Autovaccin total celulo-microbian dezintegrat. Prepararea și administrarea autovaccinului în diverse forme și stadii de boală. Rezultate preliminare”, explicând în detaliu mecanismele metodei sale originale și furnizând o cauzistică plasată dincolo de orice dubiu științific. Lucrarea a stîrnit, cum era și de așteptat, un mare interes. Doctorul Băcanu însă ieșise din anonim și acest lucru a început să incomodeze! Drept urmare, comunicarea va fi repudiată de conducerea Institutului „Dr. I. Cantacuzino” și refuzată spre publicare?! Ea va vedea lumina tiparului abia în numărul 10/1977 al „Vieții medicale”, cu observația că, într-o primă formă (de fapt aceeași!), fusese redată autorului „spre a fi îndreptată către alt periodic”?! În rezumat, lucrarea nota că: „Autovaccinurile

tratamentului, poate nu precumpănitor (nimic nu valorează cit o viață!), dar demn, nu-i așa, de luat în calcul. În timp, o serie de personalități de primă mărime ale medicinei noastre s-au pronunțat în acest sens. Reluăm, spre edificare, câteva opinii favorabile, în totalitate, producerii autovaccinurilor, după „Flacăra” din 15 iunie 1978: „Prin eficacitatea lui, vaccinul va aduce importante economii statului” (prof. dr. doc. Gheorghe Olănescu); „solicităm aprobarea preparării și generalizării acestui autovaccin... cu certitudinea că se vor aduce și importante economii” (prof. dr. doc. Pătru Firu); „eficacitatea lui (n.n. a autovaccinului) ... ne îndreptățește să solicităm aprobarea preparării și generalizării pentru a fi în continuare administrat bolnavilor, obținându-se pe lângă sănătate și importante economii statului nostru” (general dr. doc. Iuliu Șuteu). Mai târziu, după ce va fi extins folosirea autovaccinului și în alte maladii (conjunctivite, blefarite, sinuzite, amigdalite, faringite, laringite, glosite, stomatite, bronșite, otite, cistite, uretrite, prostatite, pielonefrite, colite, colecistite, apendicite, hemoroizi, fistule perianale, vaginite,

dovedit eficacitatea lui, conținând, să zicem, ap. 80 la sută din populația urmează o dată pe an (în) tratamente pentru infecțioasă, ajungem la zia că economia rezu folosirea autovaccinului dica la sume de ordin de milioane de lei.

După această paranteză, dacă întinsă, să revenim la purtata de doctorul pentru impunerea meto nu înainte de a nota vaccinul deține proprie il față să rezolve, con 3 vindecări: cea clinică simptomele), cea bacteriologică (se instalează tența față de o nouă. În aceeași măsură în vaccinul cîștiga teren și tie, fiind apreciat de s și solicitat de pacienți. I tul unde lucra invidiile reșele mărunte (primele te, să fim drepti, și ce de a fi al descoperitoru front comun împotriva canu, care e sfătuit, în 1973, să-și ceară pensio care avea dreptul în vir lor 31 de ani petrecuți diții de muncă grea. A povoa „prietenilor”, da nic să se elibereze de presiune, doctorul Băca ne pensionar, cu începe 1 septembrie 1973. Nu pensionarea, veți vede dură mult. Ca și, dealtă lui Constantin Băcanu, de cîțiva sprîjnituri ai (între care și „Flacăra”) afirmarea terapiei sale, de unii, contestată de a

După ce, prin avizul 2 1974, Comisia de seruri cinuri aprobă continuat parării și experimentări vaccinurilor, legalizare și își vor fi pus semnături soartei!, și doi dintre i colegi de institut, atât d sunați împotriva sa și del, doctorul Constantin nu își reia activitatea i Centrului de hematolog intervenția Consiliului pentru Știință și Tehnol care a probat o dată în concret, înțelegere și re bilitate față de cauza n medicinei românești. Nu dic primar în ideea de bora, la cererea acestuia putatul profesor Ștefan nu, șeful Clinicii de he gie de la Spitalul „Flă Constantin Băcanu va aștepte mai bine de a, pînă la 20 noiembrie 19 să primească un spațiu c la „Fundeni”, și acela, firmațiile sale, improprie aparatură redusă, ca să-l a „un bec și o oală de grame”?! A lucrat acolo lucrat, mai degrabă a obligat să fieole la Cer hematologie, să fiarbă la deni”, să sterilizeze în al așa mai departe?! Sigu firmațiile doctorului conțin o mare doză de s vism, cert e însă că, des Ministerul Sănătății a asupra obligațiilor Sp „Fundeni” de a i se crea vaccinului un cadru decit de cit corespunzător, găsit, nici în această nou tură, înțelegerea și a dorite. Asta, spre a repu vărul în drepturi, în ciu tudinii amabile, colegi

Cazuri ameliorate, cazuri vindecate

T.E., Timișoara, 56 ani: Am suferit ani la rind de vegetații nazale ce se refăceau la 6 luni după operație. M-au supărat de asemenea accesele de strănut precum și un astm și o bronșită cronică. Prin solicitarea doctorului Gh. Băcanu mi-am administrat autovaccin buco-nazo-faringo-bronșic per os și cutanat. După 5 luni au încetat accesele de strănut și vegetațiile nazale nu au mai proliferat. S-au ameliorat simțitor și celelalte două afecțiuni: astmul și bronșita. Ulterior am făcut și tratamente cu autohemoentorovaccin dezintegrat.

Gh. M., Galați, 44 ani: Am folosit autovaccinul în tratamentul faringitei și al unei sinuzite cu bacil piocianic. După numai 23 zile fenomenele subiective faringiene și sinuzale cit și starea toxică au dispărut. După 4 săptămîni s-a produs și vindecarea completă cu dispariția bacilului piocianic din nazofarinx.

C.D., București, 67 ani: Am fost operată la Spitalul „Dr. Stîncă” de un adenocarcinom al vezicii urinare. Am continuat să fac cauterizări electrice, tumoarea fiind de o malignitate impresionantă. Am recurs atunci la autovaccin urinar dezintegrat parțial pe care l-am administrat exclusiv per os. După două luni de tratament, capacitatea vezicală a crescut de la 80 ml la 200 ml, fenomenele subiective au dispărut, urina s-a limpezit. După un an mi se practică citoscopia cînd se constată trei mici muguri tumorali care sînt fulgurați. După un an, o nouă citoscopie indică o ușoară denivelare a peretelui care este cauterizat. De atunci duc o viață normală.

se prepară din produsele patologice ale cavităților organismului sau din tesuturile organelor bolnave extirpate chirurgical (antigene celulare și microbiene), dezintegrate parțial prin căldură și apă distilată sau total prin ultrasunete. Se administrează per os sau percutan, cu rezultate terapeutice (n.n. demonstrate în cursul lucrării) eficiente în bolile infecto-supurative, alergice, degenerative, tumorale etc. Față de autovaccinul clasic (Wright), este total lipsit de nocivitate, nu are contraindicații, este complet antigenic. Autovaccinul blochează efectul nociv al iradiazilor, scade colesterolul și ureea; după 3-4 luni de la administrare, tulpinile microbiene redevin sensibile la antibiotice; favorizează hematopoieza; reglează malabsorbția intestinală; este biostimulator general”.

A reținut, de la bun început, aspectul eficienței economice a

anexite, varice, tromboflebite, furunculoze, osteomielite, ulcer varicos, afecțiuni dermatologice, gripă, herpes, giardioză, trichomonază, astm bronșic, reumatism, insuficiență renală, ciroză hepatică, afecțiuni dermatologice, forme de cancer etc. vezi „Flacăra” din 28 ianuarie 1984). doctorul Băcanu a insistat, cu argumente, atât asupra aspectului curativ al metodei sale, care realizează nu doar o vindecare clinică, ci și etiologică, adresîndu-se simptomelor și, totodată, cauzei, cit și asupra celui strict economic. Dacă, socotea el, un tratament așa-zis clasic costă într-o infecție urinară citeva sute de lei, cheltuiala implicată de autovaccin nu depășește, în condițiile vindecării și, nota bene, a instalării unei imunități, unei rezistențe îndelungate la o nouă îmbolnăvire, 20 de lei! Luînd în considerare, se continuă paralela, numărul bolilor în care autovaccinul și-a

Încă un unghi mort?

Un loc aparte în activitatea doctorului Constantin Băcanu l-a constituit încercarea de a generaliza aplicarea autovaccinului în terapia animală, încercare pe care se cade s-o socotim numai în parte reușită, întrucît un proiect pretențios, ce părea să prindă contur la I.S.C.I.P. Giurgiu (unde s-au amenajat instalații corespunzătoare), a fost abandonat din 1981. Din vina cui, e mai greu de precizat, gazda proiectului (prin dr. Valer Teușdea) acuzîndu-l pe doctorul Băcanu, iar acesta socotind că o colaborare n-ar fi putut să existe atîta vreme cît nu i s-a permis nici măcar să intre în fermă fără aprobarea scrisă a ministerului?

Cert e că, pînă la Giurgiu, Constantin Băcanu a efectuat experimente la I.S.C.I.P. Peris (în 1974) și Tămădău (în 1980),

obținînd rezultate mai mult decît încurajatoare. După Peris, de pildă, a întocmit o lucrare științifică (împreună cu I. Șuteu și bucurîndu-se de colaborarea inginerilor zootehniști P. Bădulescu, V. Semenescu, V. Marinescu, I. Anghel și a medicilor veterinari Gh. Vlăicu, Al. Stănuică), publicată în volumul XXIV, nr. 12/1977 al revistei „Viața Medicală”, ale cărei concluzii sună astfel: „S-a administrat autopolivaccin total celulo-microbian intestinal dezintegrat parțial la scroafe în ultima lună de gestație și la purcei în maternitate, obținîndu-se înlăturarea infecțiilor post-partum, a mastitelor și a mamitelor, a infecțiilor enterocolitice și a bronhopneumonitelor. În final, s-au obținut (la 110 zile) purcei cu 4-5 kilograme mai grei decît martorii și, fapt deosebit de important, uniformi ca înălțime, lungime și greutate”.

Fără să revenim (desp te astea am scris, la timp trivit, pe larg), să notăm baza confirmărilor prim la I.S.C.I.P. Tămădău hotărît generalizarea rii autovaccinului în tățile Ministerului Agric și Industriei Alimentare; rație care n-a mai avut urma neînțelegerilor iv Giurgiu! Și în domeniul piei animale, în care s putut înregistra impo realizări (a se vedea cre în greutate), aplicarea au cinului Băcanu, general acestuia, au intrat unghi mort! Din care în, licităm o mai mare desc din partea ministerului, p și din partea descoper lui, trebuie să se iașă ci rapid, folosirea autovacc Băcanu putînd antrena, cum s-a demonstrat, avantaje pentru economi țională.

...e deplin: autovaccinul Băcanu

DEPINDE DE NOI

● Cîtă dreptate au forurile medicale, cîtă dreptate are descoperitorul? ● Trebuie găsită soluția unei cit mai rapide colaborări ●

Cazuri ameliorate, cazuri vindecate

București, 46 ani: Am fost operat de un limfosarcom ritoneal sting Ulterior, după trei sedințe, intrerup cobalto-sub 2000 leucocite și sub 2 milioane hemafii. Atunci am la autovaccinul doctorului Băcanu (hemoenterovaccin deit parțial). După 12 zile elementele celulare sanguine încrească și se reîncepe cobaltoterapia asupra ganglionilor il. Elementele celulare sanguine în timpul cobaltoterapiei nal că nu au scăzut, ci au continuat să crească ajungînd la normale la sfîrșitul cobaltoterapiei.

P.M., București, 37 ani: Cînd am început să folosesc trau propus de colegul meu dr. Constantin Băcanu, sufele o infecție urinară rezistentă pînă atunci la toate antiblo-Ea se datora unei malformații congenitale (doi rinichi pe dreaptă și unul pe stînga). După șase luni de tratament, a dispăre iar în prezent mă simt perfect sănătos.

Roșiorii de Vede, 57 ani: Am folosit toate procedurile icamentele recomandate de medicina clasică împotriva unui ronșic extrem de supărător. Cu ajutorul autovaccinului cecrobian complex suferința a dispărut aproape cu totul.

București, 48 ani: „M-am prezentat la doctorul Băcanu gnosticul de insuficiență renală. Am urmat tratamentul cu cîn timp de cinci luni. Boala s-a ameliorat mult, dar a rămas în cîtinuare puțin mărită.

Buzău, 67 ani: Am folosit autovaccinul împotriva unei e grele: tumoară vezicală anaplastică. Spre marea mea e, pe această cale, organismul a găsit mijloacele specifice rulare. Tumoara s-a retras și în prezent mă simt aproape s.

ului Ștefan Berceanu. secință, la solicitarea sa, tin Băcanu a trecut, ca , la Spitalul clinic de ur- unde atit directorul dr. Frică cit și profesorul uieu, șeful secției de chi- o mai veche cunoștință a ritorului, s-au angajat ute. Și apreciază că au t-o, numai că Băcanu nu larat, din nou, satisfăcut i capăt, acuzînd și aici ilie impropriu”, deși el recunoaște că perioada tă la „Urgență” (1977— însemnat și un ciștig, în- u-i să observe di- imunoglobulinelor. Soli- a noi spații, în vederea rării unei stații-pilot, a , nedîndu-i-se curs, la un vorf, Constantin Băcanu cîndu-se la pense, dar să militeze, și din a- postură, pentru cauza te- sale. au ne îndepărtăm însă ult de latura strict știin-

țifică a acestui „argument”. Să sintetizăm: germenii (cu anti- genitate puternică) asupra că- rora autovaccinul acționează re- pede sint giardia, trichomonas, streptococ, bacil coli, actino- mices, bacil pioceanic, proteus etc. Germeii asupra cărora ac- ționează, dată fiind antigenitatea lor slabă, e mai tirzie sint stafi- lococ, serogen, candida etc. Se cuvine să mergem mai departe și, folosindu-ne de datele cunos- cute în literatura de specialita- te, să facem o comparație între vaccinurile așa-zise clasice, in- cluzînd aici stockvaccinurile standard (antistafilococic, ana- toxina stafilococică, polimi- crobian, polidin, bronhodin etc.) și autovaccinul tip Wright (creat încă în 1905), și autovaccinul total celulomi- crobian complex realizat de Bă- canu. O astfel de paralelă oferă, vă veți convinge imediat, o netă superioritate terapeutică ultimului :

Stockvaccin standard, Autovaccin tip Băcanu

Autovaccin tip Wright
1. Creșterea microbului din me- dural și creșterea lui pe me- cultură (artificializare);
2. Folosește o singură colonie a peii sau a mai multor, dar de să nu conțină toți facto- genici ;
3. Dezvoltarea pe mediile de cul- mal multor specii microbiene i dificultatea alegerii și intro- în vaccin a agentului etio-

1. Microbul este trecut din organism direct în auto- vaccin ;
2. Conține toată populația microbială într-o proporție legată de individualitatea organismului ;
3. Conține totalitatea speci- cilor microbiene, deci și agentul etiologic ;

ermenii anaerobi sau sporu- morezistenți, izolați din pro- patologie, sint greu de in- (din punct de vedere teh- vaccin ;

4. Dezintegrarea prin ul- trasunețe, reactivarea 4 zile la rînd la 100° C (cite două ore), administrarea per os sau percutan, permit intro- ducerea integrală în auto- vaccin ;

alte elemente potențial res- ile de boală (virusuri, bac- nicele, protozoare, toxine, ne autoimune) nu pot fi izo- cultivate sau mor în sub-

5. Produsul patologie este introdus în totalitate în autovaccin ;

ține prezervant (toxic) ;
6. Nu conține prezer- vant ;

6. Nu conține prezer- vant ;
7. Implică rareori o reac- ție de focar sau prurit pa- sager ;

administrează greu copilor trinilor. Este contraindicat avil cu afecțiuni hepatice , afecțiuni renale. Diabet, etivă, afecțiuni cutanate, au- ate alergice etc.

8. Administrare (per os sau percutan) ideală, la toate categoriile de bolnavi, tocmai datorită lipsei de reactivitate.

Concluzii

omplet antigenic ;
- multe ori nociv
- contraindicații multiple și ma- in multe boli.

- complet antigenic ;
- total lipsit de nocivitate ;
- fără contraindicații.

s-a mai întîmplat între După cum se poate citi clarafia reprezentantului niei de Științe Medicale opinia dr. Constantin Na- autovaccinul Băcanu a cu bine toate examenele ice (în paranteză fie

spus, el a trezit un interes deo- sebit și în străinătate, după cum am relatat pe larg în „Fla- căra” din 24 septembrie 1981), calitățile lui terapeutice și eco- nomice fiind unanim apreciate. Ministerul Sănătății l-a apro- bat, încă din 1978, solicitînd

direcțiilor sanitare județene să dea, „în cel mai scurt timp”, re- lații asupra eficienței constata- te la bolnavi. Din păcate, ordi- nul a rămas pe hîrtie, gene- ralizarea neavînd loc ! Ulterior, în 1980, metoda doctorului Bă- canu a mai trecut un examen, bucurîndu-se și de girul Comi- siei pentru oportunitatea expe- riențelor și soluțiilor mai deo- sebite din domeniul medical. Din nou însă, concret, nu s-a făcut nimic !

Pentru ce pledăm, de fapt, în aceste rînduri ? Simplu : pen- tru ca autovaccinurile Băcanu să se producă, ele antrenînd, după cum am demonstrat, mari avantaje terapeutice și econo- mice într-un moment în care, pretutîndeni, lumea medicală pare să redescopere virtuțile autovaccinurilor, acordîndu-le un statut prioritar. Deși încă în vigoare, activ, doctorul Băcanu nu mai e tînar și există riscul ca, mai devreme sau mai tîrziu, „secretul” autovaccinului să dispără odată cu descoperitorul lui ! Are cineva, întrebăm des- chis, un astfel de interes ? Își poate asuma cineva, în fața marii mase de bolnavi, un ast- fel de risc ? Firește, am mai spus-o, doctorul Băcanu nu e un tip comod. El a deranjat pe mulți, nu doar prin ideile sale, ci și prin firea sa, prin capri- ciile sale. Dar a și fost, să recu- noaștem, șicanat, obstrucționat, tracasat.

A avut, e adevărat, pretenții, dar acestea au fost minime și, fără excepție, au vizat cadrul de lucru. Poate că uneori, i-o repro- șam deschis, a exagerat, dar trebuie să înținem cont că un șir întreg de piedici și tergiversări au avut darul să-i diminueze încrederea, să-l facă precut, chiar temător. E aceasta o reac- ție pe care, de-a lungul timpu- lui, am surprins-o și la alți descoperitori, o reacție, pînă la un punct, de înțeles și scuzat, ea nefiînd altceva decît o formă de autoapărare. Dar a venit timpul, socotim, ca doctorul Constantin Băcanu să înțeleagă că autovaccinul nu e o terapie pe care s-o aplice ici și colo, un număr restrîns de bolnavi, în funcție de solicitări (care, de fapt, depășesc capacitatea unui singur om). De autovaccin tre- buie să beneficieze, și încă în- tr-un rîstimp scurtat, cit mai mulți bolnavi, tocmai pentru că el posedă calități terapeutice și economice excepționale, de care însuși doctorul Băcanu e, și pe bună dreptate, foarte mîndru. I s-au pus la dispoziție, după cum am arătat, mai multe for- me de colaborare, dar de fie- care dată, mai devreme sau mai tîrziu, a dat bir cu fugiții. Nu zicem că n-a avut motive, colaborările respective (inclusiv cea de la „Colțea”, despre care vorbește doctorul Naghiu) au fost departe de a fi ideale, dar ele ar fi putut să reprezinte un punct de plecare, o premisă de lucru.

Dacă forurile medicale au, azi mai mult ca oricînd, dato- ria să se îngrijească de o idee valoroasă, lucrativă, precum cea a doctorului Băcanu, elo- giată (chiar în această pagină) de profesori reputați, plasați în afara oricărui partii pris, în aceeași măsură și descoperito- rul este obligat să înțeleagă că noul nu pătrunde, niciodată și nicăieri, cit ai bate din palme, el implicînd, spre a izbîndi, sa- crificii și chiar renunțări. Cel în cauză ne va replica, poate, că le-a făcut. Nu-l vom contra- zice. E vremea însă ca și el să mai lase și ministerul (Direc- ția sanitară a municipiului, Academia de Științe Medicale etc.) să mai dea, în așa fel in- cit să se poată ajunge, cit mai urgent, la o înțelegere, la o bază reală de colaborare. De pe urma căreia, ni se pare limpe- de, toată lumea ar avea de cîș- tîgat, părțile implicate și, în primul rînd, bolnavii. Autovac- cinul Băcanu reprezintă, din cite ne-am lămurit, o idee mult prea prețioasă ca să fie pierdută ! Ca unii care, de la bun început, am susținut această cauză, una din nobilele bătălii pentru nou la care „Fla- căra” a înțeles să se înroleze, adresăm încă un apel forurilor în drept și, în egală măsură, doctorului Băcanu spre a trece la acțiune. Vom reveni.

OVIDIU IOANIȚOIA

Părerăa unor clinicieni reputați

Prof. dr. doc. I. Suteu, Spitalul clinic de urgență: Îm- potrive infecțiilor chirurgicale, deseori mortale, autovac- cinul omnimicrobian pus la punct de doctorul Constantin Băcanu este o realizare deosebită și o mare speranță pe care tot mai multe cazuri tratate vin să o confirme. Ter- apia propusă de colegul meu are atit valoare preventivă cit și curativă, este complet lipsită de nocivitate și are calita- tea, deloc neglijabilă, de a fi foarte convenabil din punct de vedere economic.

Conf. dr. Constantin Blaja, Spitalul C.F.R. nr. 2: Cola- borarea mea cu doctorul C. Băcanu mă îndreptățește să a- preciez vaccinul total celulomicrobian (Totovaccinul) ca foarte util în tratamentul infecțiilor urinare. Metoda se in- scrie de altfel în largul context al progreselor recente din imunologie și imunoterapie, necesitatea lor absolută în grefele de organe, eșecurile antioterapiei, autovaccinul doc- torului Băcanu deschizînd în acest sens o cale nouă de care se leagă multe speranțe.

Prof. dr. doc. Ștefan Berceanu, Șeful Clinicii de hema- tologie: În metoda de vaccinare a doctorului Constantin Băcanu se urmărește creșterea potențialului imun specific și nespecific prin folosirea de produse celulare concomi- tent cu flora microbială pilimorfă recoțată din diverse zone poluate ale organismului. De asemenea, în vaccinurile cu acțiune anticanceroasă doctorul Băcanu folosește un complex biologic imunogen din amestec de celule cance- roase, celule normale și floră microbială pilimorfă. În fe- lul acesta autovaccinul doctorului Băcanu are avantajul preparatelor imunogene pe bază de adjuvante cu acțiune nespecifică concomitent cu acțiunea specifică a celulelor leucemice sau canceroase încorporate în vaccin. Principiile de la care se pornește au o bază științifică verificată, iar rezultatele de pînă acum, obținute în diverse clinici sint intrutotul încurajatoare.

Prof. dr. doc. Pătru Firu, Șeful clinicii de stomatologie infantilă: Am colaborat cu doctorul Constantin Băcanu în tratamentul parodontitelor marginale cronice. La o lună după aplicarea autovaccinului total celulo-microbian, am fost surprins de reducerea fenomenelor inflamatorii și de reducerea mobilității dinților bolnavi. Încurajat de aceste prime rezultate, am aplicat sistematic autovacci- nul la peste o sută de bolnavi cu diferite forme de paro- dontite marginale cronice, mucoasa gingivală și țesutul osos arătînd certe reacții de apărare, de vindecare. Rezul- tate remarcabile am obținut cu acest autovaccin la bolna- vii, destul de frecvenți, la care parodontita marginală cron- ică era asociată cu gastrite, colite. Bolnavii observau după acest autovaccin ameliorarea netă a tulburărilor gastroin- testinale, ceea ce dovedea existența unor relații de la cau- ză la efect între focarele dentar-parodontale și afecțiunile gastrointestinale.

Prof. dr. doc. Dan Alessandrescu, directorul Maternității „Polizu”: Ideea de a stimula forțele de apărare ale orga- nismului, de a întări organismul din punct de vedere imu- nologic, atit în fața agresiunii infecțioase cit și canceroase, merită să fie luată în considerare cu toată seriozitatea. Vaccinul pe care-l prepară doctorul Băcanu poate să albă o acțiune benefică sau favorabilă în cadrul factorilor aso- ciați procesului canceros.

Direcția sanitară veterinară

Dr. Valer Teușdea, director: Experimentele pe care doctorul Constantin Băcanu le-a făcut la fermele de porcine de la Periș și Tămădău s-au dovedit utile și au oferit date semnificative. Pentru continuarea testărilor, prin ordi- nul ministrului, s-a dispus înființarea la ISCIP Giurgiu a unei stații pilot. În acest scop, la ferma respectivă, a fost organizat un laborator special, dotat cu toată aparatura nece- sară. Doctorul Băcanu a intrerupt însă colaborarea cu noi din motive care pentru mine rîmin în continuare ne- clare. Eu doresc să-l înștiințez și prin intermediul „Flacă- rii”, că noi sintem dispuși să reluăm de îndată experimen- tele și că ar fi foarte bine să facem acest lucru. Doctorul Băcanu are libertatea să intre cînd dorește în orice unitate de profil și cu atit mai mult la ISCIP Giurgiu. De îndată ce dînsul se hotărăște, noi vom anunța Inspectoratul jude- țean veterinar, iar experiențele pot începe imediat sub di- recta sa conducere și supraveghere. Experiențele de la Pe- riș și Tămădău au oferit, spuneam, date semnificative, dar pentru ca metoda să se generalizeze, este nevoie ca testă- rile să se efectueze pe mii de exemplare și nu numai pe loturi restrînsse.

Academia de Științe Medicale

Constantin Naghiu, medic primar, inspector: Metoda propusă și experimentată de doctorul Constantin Băcanu a obținut toate avizele favorabile din partea celor mai înalte foruri medicale. Ea a fost omologată și recomandată de către Ministerul Sănătății, a primit aviz favorabil și din partea Academiei de Științe Medicale, și a trecut cu bine și examenul în fața Comisiei de seruri, vaccinuri și produ- se biologice din cadrul Institutului „dr Cantacuzino”. Eu personal am obținut, prin sollicitudinea profesorului dr. Dănilă Cincă, înființarea unui laborator în cadrul Spitalului clinic Colțea. Doctorul Băcanu a apreciat, poate pe bună drep- tate, că spațiul oferit este insuficient și că nu poate lucra fără concursul unei echipe de specialiști (laboranți, micro- biologi etc.). Ulterior, în 1980, metoda doctorului Băcanu s-a bucurat de o nouă recunoaștere din partea „Comisiei pentru oportunitatea experiențelor și soluțiilor mai deo- sebite din domeniul medical”. Acesta este un for de decizie fără drept de recurs, deci metoda de autovaccinare a tre- cut cu bine un examen foarte dificil. E adevărat, doctorul Constantin Băcanu nu a beneficiat pînă în prezent de un spațiu adecvat în care să-și poată desfășura experiențele. Ministerul Sănătății, prin Direcția asistenței medicale sau Inspectoratul sanitar central de stat, ar trebui să înființeze un asemenea laborator unde doctorul Băcanu să lucreze sub directa supraveghere a unei comisii de specialitate. Dar cu o condiție: testările trebuie să se facă pe baza normelor în vigoare, privind produsele biologice care se aplică pe om (vaccinuri, seruri, autovaccinuri), și în conformitate cu standardele și etaloanele internaționale.

LIVIU TIMBUS

MARTOR OCULAR

O zi și o noapte în eternitatea Vrance

● De la noi nimeni nu pleacă! ● Pădurea dă, dar nu bagă-n traistă ●

(Urmare din pag. 5)

aer liber, un teren de fotbal și două de tenis, piață organizată, restaurant, brutărie cu chioșc de desfacere, Radio TV, croitorie, rame-geamuri, dulgherie, frizerie, cizmărie. Oamenii nu trebuie să meargă la oraș decât dacă vor să facă o plimbare și să mai vadă ce e nou pe acolo. De altfel, Năruja este propusă să devină într-un viitor apropiat oraș. Părerea noastră este că a și devenit.

O dovadă că lucrurile merg bine în Năruja este și aceea că se autofinanțează. Cu alte cuvinte, Năruja nu ia bani de la buget, ci dimpotrivă. Căminul cultural și teatrul de vară cu 1500 de locuri sunt făcute cu banii și munca sâtenilor.

Bineînțeles că principala ocupație a oamenilor de aici este creșterea vitelor și agricultura, însă rămâne timp și pentru alte îndeletniciri. Ansamblul cultural Miorița are 79 de membri, împărțiți în formații de fluierași, dansuri, grup vocal, taraf, instrumentiști, o formație de drimbe. Dansatorii au ocupat locul I pe țară la ediția a patra a Festivalului Cîntarea României, iar ansamblul locul II. 93 la sută din comună este radiofonică și cînd primăria are ceva de comunicat oamenilor dă fuga la stație. În întrecerea pe țară a Consiliilor populare, Năruja a ocupat în urmă cu patru ani locul IV, loc greu de păstrat pentru că nu numai cei de aici sînt gospodari de frunte.

Prin cooperativă contractele se preiau bine și la timp. În anul acesta, nărujenii vor livra către fondul de stat în tone: carne de bovină, 32, carne de porc, 45, carne de oaie, 6, carne de pasăre, 8, fructe, 876, lînă 4,3, fin 600. Vor mai preda 1270 hectolitri de lapte de vacă și 316 hectolitri lapte de oaie, 347 de piei de porc și 1010 piei de oaie. E drept că în planul primit s-au strecurat și 386 de kilograme de goșoi de viermi de mătase, iar oamenii nu numai că nu știu cum se cresc acești viermi, dar nici n-au văzut cum arată. Cit despre pieile de oaie, ne facem datoria să semnalăm că între prețul unei piei și cel al unei oi se cere făcută o corelare. O piele de oaie țigaie sau țurcană de categoria I este 300—330 lei iar al unei oi de 30 de kilograme, tot la categoria

I, este de 270—300. Asta ar însemna că kilogramul de carne de oaie nu costă nici măcar un leu. (În acțiunea de completare a efectivului de oi a C.A.P.-ului, aceasta a plătit o oaie cu 1400 de lei.)

În comună, cooperatori sau individuali, funcționari sau muncitori, în frunte cu primarul, cresc animale. Meseria de bază tot asta rămîne. Deputatul comunal Constantin Murgu are 69 oi, 2 porci și un cal. Toader St. Colocioiu are 130 de oi, 2 cai și 2 porci. Costică Țăranu are 3 taurine, 2 porci și 46 de oi. Ion N. Colocioiu e muncitor la Secția lemn. După orele de program crește 4 taurine, un porc, și 46 de oi. Ștefan Lazăr, membru C.A.P., are 2 boi, porc și 89 de oi. Cînd am intrat la primărie să culegem date despre comună, primarul Ștefan Popescu dădea telefon să vadă dacă nu s-a înzăpezit mașina care trebuia să vină să ridice contractele. Avea de predat un taur și se grăbea. Nu de altceva dar taurul se cam nărăvise la impuns.

Am încercat să vă spunem cîteva cuvinte despre cele 2576 de suflete ale comunei Năruja, despre acești oameni care-și văd de treburile lor. Dacă sînt mici

să învețe și să-l ajute pe părinți, dacă sînt doctori să trateze pe cei în suferință, dacă sînt primari să conducă cu calm și competență treburile comunei și s-o vrea mai mare, mai bogată și mai aproape de oraș.

În loc de două andree, patru mașini

La Întreprinderea de tricotaie din Focșani, peste 95 la sută din lucrători sînt femei. Multe din aceste femei au coborît din case cocoțate pe virfuri de munte, au absolvit școala profesională, s-au deprins cu mașinile rectilinii automate de tricotaie, comandate de microprocesoare, și-au schimbat radical viața. Mai ales ele au dovedit calități deosebite: răbdare, gust, hărnicie.

Înginerul Ioan Roșca, directorul întreprinderii încă dinainte de 1977, anul intrării în funcțiune, a fost nu numai martorul acestor transformări ci, împreună cu alți specialiști formați la întreprinderi mai vechi, unul din îndrumătorii acestor noi destine muncitorești. Uimește la aceste întreprinderi noi rapiditatea cu care devin competitive pe piețele externe în concurența cu firme de îndelungată tradiție. Producția întreprinderii din Focșani se exportă aproape în totalitate. În fiecare an, în atelierul propriu de creație apar 600 de noi modele, multiplicare apoi în două milioane de bucăți tricotate. La cîteva ani de la intrarea în fabricație se vorbește despre clienți tradiționali, firme din S.U.A. (Apparel, Adorace, Meven), Anglia (Rindelborn), Finlanda, Suedia, Norvegia, Franța.

„Să-ți faci loc pe piața internațională cu un produs nou, mai ales cînd ești printre ultimii veniți, nu este tocmai ușor. Pentru a ajunge să ai comenzi ferme pentru export, nu e suficient să lucrezi fără greșală. Se cere un plus de inițiativă și creativitate, să fii în pas cu moda și dacă se poate chiar puțin înaintea ei. În această permanentă preocupare a creatorilor noștri de a aduce ceva nou, prelucrarea bogatului tezaur de motive populare din zona Vrancei are un rol important”, ne spune directorul Ioan Roșca.

În anul care a trecut, productivitatea la producția mărfa a fost de 170 000 lei-om. Producția mărfa și producția netă au fost realizate. Deasemenea, cîștigul mediu planificat, de 2200 lei pe lună. Deci se muncește bine și se cîștigă pe măsura muncii, vorbind despre tricotaie focșene, sîntem obligați să amintim numele citorva din oamenii cei mai buni: creatoarea Elena Livădaru, modelierii de tricot Vasile Sile și Răduț Burcă, confecționerii Măriuța Tudor și Nițică Hangiu, maestrul Gheorghe Chirilă, Eugen Maranoi, Nicu Rotaru și Dumitru Nica, inginerii tehnologi Felicia Neugebauer, Titina Ionescu și Antoneta Vodă.

Întrebarea pusă directorului Ioan Roșca în timp ce trecem printre femeile îndeminate care minuscule de dezinvoluntă și siguranță, în loc de două andree, cite patru mașini, ce par doar neinițiatilor complicate, este,

dacă ne putem exprima clasică: Se poate și mai

— Una din problemele creează greutatea este primă. Firele în amestec ni se livrează în cantități tractate și de calitate cizătoare. Înregistrăm rest livrarea la fondul pieței menții, coloranții asimilați n-au ajuns încă la cerută de produsele de. Chiar și acum, din lipsă de mite culori sau nuanțe mașini stau. Pentru unele duse cu un grad mare de delare, n-avem capacitate trecut la modernizarea lor. O mașină prototip, cu un colectiv condus de te nului George Dumitriu, este curs de omologare. Asta permite lărgirea gamei de sene de culoare și contor mai rapidă adaptare la zile beneficiarilor externi. Industria de ambalaje și trebuie s-o recunoaștem rămasă în urmă față de litățile noastre. Nu umerasele, pungile mate, butonii nu sînt de c mai ales în ceea ce priveș dul de prezentare. Aceste fleacuri ridică valoarea sului, îi face reclamă, îl lează. Nu putem livra marfa din cauza lipsei pungi de plastic imprimă responsabil, cu instrum impuse de legislația unor

În încheiere, să notăm lăvărul creat de întreprinderea focșeneană a echipat lot țional la Olimpiada de ia la Sarajevo, distincțiile și miile la diferite expoziții guri internaționale cîștigă creatorii întreprinderii c strează că produsele înt derii sînt frumoase și de te. În același timp, nu ni s tocmai bine ca într-o act în care competiția se desf mai ales în domeniul nou al frumosului, în care ca tea de a prezenta pe pia țată este hotărîtoare, s în întreprindere doar s ner cu studii, Elena Livă transferată de la Întrepr de covoare. Dar să nu fi surzii din cale afară. M colecției întreprinderii f ne sînt într-adevăr frum le-am dori în număr c mare și pe piața internă. asta e altă poveste.

OPREA GEORGES

● Trei ilustrate (în alb-negru) dintr-un sat de munte ●

(Urmare din pagina 5)

reții sînt lipiți pe dinafară cu lut, căci lutul oprește frigul. Focul pîlpile zi și noapte în vatra descoperită. Cînd afară-i frumos, fumul călătorește departe, dar cînd bate vîntul se întoarce îndărăt și îți ustură ochii. Vîntul mai aduce în stîna și izul acru al tirlei, dar de izul ăsta n-ai cum scăpa nicicum, îl aduce și bălegarul rămas pe talpa bocancului. Lîngă stîna sînt tîrla, ocolul și strunga, mai sînt „comarnicul”, unde se face mulgerea, și „aripa”, adică adăpostul pentru paza de noapte a oilor. Oile sînt slobozite la „hătaș mare” (drum lung) odată cu dimineața, dar numai cînd nu e rouă, căci roua „e rea de găbează”. Le conduce spre fundul imășului un batal-căpitan de turmă, un berbec „bătut”, cu „vina sucită”, cu clopot la git, ca să fie auzit și urmat și prin pădure, și prin ceață. Batalul, ciinii și oamenii țin oile treze, nu le lasă să doarmă pînă la ceasul amiezii, cînd vor fi mulse și cînd oamenii se vor apuca să închege laptele. Atunci și oile vor ațipi un ceas sau două. Au mai fost mulse o dată înainte de zori, vor mai fi mulse la apusul soarelui. Ziua, ciobanii „dorm în băț”, noaptea fură „somm de lepure”, unii în stîna, alții în „aripa”. Dorm îmbrăcați, gata să sară la primul lătrat al ciinilor, ca să înlîncească lupul ori ursul. Lupul apucă oaia de git și, dacă-l lăsat în pace, o mîncă pe toată, nu lasă din ea nimic. Ursul o apucă de spate, „o sparge în greabăn”, apoi „nu-mai ce-o sugă”, mai mult „o strică”, pielea și oasele le aruncă. Ursul vine rar la stîna, mai degrabă coboară în sat, unde rupe vite mari, rupe pruni (și plac prunele), citeodată dă iama și prin porumb. Povestea stîni mai poate urma, și încă mult. Dacă oaspetele, om de oraș, încă n-a înțeles de ce brînză e marfă rară și scumpă, s-ar mai putea vorbi și despre bolile ce atacă oile, și despre...

— Ei bine, gata! dă din miini Chiriac, prea te lungiși, cit crezi c-o să stăm cu

tine prin stîni? Eu ți-am pus o întrebare pe care vād că ai uitat-o.

Celălalt îl privește cu un aer mirat, nevinovat. Ce întrebare? A coborît de la stîna obștii, e acum în viața și în ograda lui, atent și ager la tot ceea ce l-ar putea privi. „Păi da, continuă primarul, eu te-ntreba de ce tu, la 42 ori 43 de ani cîți ai, ba și cu opt copii de ajutor, nu te ții de oi!” „Păi ce, n-am oi?” se miră celălalt. „Cite, unspe? Că unspe declarăși la recensămînt. Ori ori fi mai multe?” „Păi cum să fie mai multe?” „Și mai multe nu poți să ții?” Tăcere, fruntea ușor încruntată a celui interelat pare a mobilă spațiului unei idei care se tot frămîntă și coace în ea. „Păi să facem o socoteală!” zice. „Hai!” „Păi eu, după ce opresc ce-mi trebuie, vînd totul la stat, nu?” „Bine, și care-i socoteala? Ce oprești, ce dai?” „Păi opresc brînză și mieli cu care s-o duc și eu, cu muierera și copiii. Nu-i corect?” „Și la contract ce dai? Zi de-adevăr, că am registrul agricol colea”. „Păi zic. Dau două chile jum'ate de brînză, un chil de lînă și un miel. Asta de fiecare oaie, nu? Fă socoteala cit iese. Îți zic eu: vreo 300 de lei. Acum să întorcem foaia și să vedem cit cheltui. Nu-ți mai zic de taxa pentru păgunat, de ADAS, de plata paznicilor, îți zic numai de fin. Socotit la un franc chilul, mă costă de oaie 500 de lei”. „Ce socoteală-i asta? Păi ce, finul îl cumperi?” „Nu-l cumpăr, dar aș putea să-l vînd”.

Oprim aici transcrierea discuției. De fapt, discuția abia de-aici ar fi putut începe, pornindu-se de la întrebarea: cum se face că dorința de bani agonisiți mai ușor — căci una-i să vinzi fin și alta-i să crești vite cu el — a ajuns și în sufletul omului din Nereju? În sufletul acesta a încăput, de cînd se știe, nu numai dragostea pentru copii, ci și cea pentru animale. Cîndva, turmele nerejene albeau versanții munților, ca în „Turmele” lui Eusebiu Camilari. Cîndva (cel puțin așa pretinde o statistică de dinainte

de anii '30) în Nereju erau 12 000 de oi. Iar azi...

3. Cum e în pădure

Pentru oamenii din Nereju, pădurea e un spațiu familiar. E o casă mai mare, cu unghere de întineric în care sînt dozițe, șiraguri de bureți uscați, măceșe, afine, zmeură. Ursul e un moșneag supărăcios, mistrețul e un porc sălbatic, scăpat din bătătură, iar vulpea care a furat cocoșul babei Safta n-a avut de gînd să păgubească femeia: l-a confundat, probabil, cu mindrul cocoș de munte (încă se mai găsesc pe aici cocoși de munte!). Vechi vinător cu pușca, omul Nerejului e mulțumit că încă se află vinat în pădurile care cad peste sat și prin care se plimbă ca prin ograda lui. S-au înmulțit căprioarele, păcat numai că trofeele speciei sînt mai sărace. Unde e cerbul cu raze de diamant al poveștilor de demult? Împuținarea lupilor și a rișilor, tot luați în cătarea armei, s-a răsfrînt asupra selecției naturale a grațioaselor zîne ale pădurii, făcîndu-le mai debile, mai rău conformate. Nu mai sînt vulturi pleșuvi (au dispărut din Vrancea în 1958), dar mai sînt acvile de stîncă, ulii de stîncă și șorecari. Sînt în formă și urșii (pe teritoriul Ocolului silvic al Nerejului se află vreo 180), vrăjmașii vitelor și ai prunilor. Din păcate, ei nu pot fi vînați decît „în sezon”, iar „în sezon”, firește, se ascund. Oricum, vinătorii Nerejului, cei ce sînt țintăși ageri și capabili să-și stăpînească zîncăirea singelui și bătaia inimii la întîlnirea cu sălbăticiunile, sînt mulțumiți de ceea ce le oferă încă pădurea lor.

Dar pădurea mai are și alte avuții. Unele ajung și în folosul celor din Nereju, altele nu. Ceva din fagii și molizii locului se oprește în miinile celor 50 de dogari ai satului, autori de cofe, cofe, ciubere, donițe, balii, putini, putinee, șiștare, cu care umplu iarmarocel din trei județe. Nereju e singurul loc din Vran-

cea în care se mai practică dogăria ră. Dar nerejenii știu să fabrice din o mulțime de alte lucruri. Știu și din fag și molid surzătoare pris casă, înflorate cu dalta, iar unii c mai bătrîni, știu să facă într-o vrc mobilă, la fel de gingaș lucrată și rată. Dacă s-ar deschide în sat, și drumarea acestor bătrîni, o secție de lucrare a lemnului, cu munca la d liu, ar fi destui nerejeni care n-a lua sapa pe umeri ca să colinde. Ar sta omul la casa lui, adîncit în r lvi, ca țăranul elvețian în strunjire țitei de ceas contractată cu întreprir care asamblează ceasuri, și, cînd ar si, cînd s-ar plictisi, cînd și-ar zice hai să fac și oleacă de sport!, ar cu animalele după el (căci atunci cei rămași lîngă vetre ar mai cre niște oi, și niște cornute mari), spr unile cu iarbă grasă (tot ei le-ar în ar avea timp de ele) sau spre cele l nu 7 stîni. Pădurea și coastele mu sînt pline de cîtină albă (care inunc tul, chiar și șanțurile drumurilor), c guri de zmeurișuri și mure, de fr afine negre, dar cîtina nu se reco iar zmeura și afinele, zeci de tone duse la Brăila și la Focșani și prelu acolo. Cîteva instalații simple de p crare a cîtinei albe, care să fie al rejuului, și-ar scoate banii investiți i cit ai clipi. Nu-i păcat de atita c care trăiește și moare fără nici un f De prin iulie, de cînd devine mat pînă prin decembrie-ianuarie, cînd mai biruie viața în el, fructul s-ar colta, ocupînd o mulțime de oame, ținîndu-i apoi lîngă instalațiile de sirop. Cătina albă (Hippophae rhaides) e un sîpet de vitamine și ai nuri. Mai ascunde pădurea asta ș munte de tuf vulcanic. Deci felurite se de avuții sînt aici, dar unele sîm ploatare în alte părți, iar altele igne. Iar oamenii migrează spre locuri înd tate, ca să-și cîștige prorumbul și fără de care nu pot trăi.

În rest, ni se spune, cu pădurea e

**FLACĂRA
LA DISPOZIȚIA
DUMNEAVOASTRĂ**

„La sfârșitul anului 1981 a fost adus în stare gravă la Spitalul județean din Alexandria copilul Stoica Gabriel, în vîrstă de 1 an și 7 luni. Ingrijit și tratat cu atenție băiețelul s-a însănătoșit repede. Acum este voinic și frumos, fiind îndrăgît de tot personalul secției de pediatrie. Din păcate însă, de la internarea sa și pînă acum, deci de mai bine de 2 ani, cei care l-au adus pe lume n-au mai dat nici un semn de viață. Părinții lui, „cucii“ (pentru că oameni nu-i pot numi), l-au abandonat în spital și au zburat nu se știe unde. Am încercat pe toate căile să-i găsim, dar în zadar. Tot ce am putut afla a fost numele

tatălui: Stoica Ion, care a avut domiciliul stabil în comuna Sfințești, județul Teleorman, iar acum s-ar afla pe undeva prin județul Constanța. V-am scris aceste rânduri, deoarece doi oameni de suflet din orașul nostru ar dori să înfiereze băiatul. Noi însă nu-l putem încredința acestei familii din pricină că nu avem actele necesare. Poate că printre cititorii revistei sînt și persoane care îi cunosc pe părinți și i-ar putea determina să-și dea măcar consimțămîntul pentru înfierea „puțului de cuc“. (Dr. Andreescu Florian, str. Proletari nr. 113, bl. U2, sc. B., ap. 23, Alexandria).

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ În cursul anului 1979, la propunerea celor 160 de oameni ai muncii de la Autogara „1 Mai“ din Rîmnicu Vilcea, a fost amplasat lângă autogară a chioșc cu produse de panificație. Venea omul din cursă, își viza foaia de parcurs, lua de la chioșc un corn sau o pine și pleca iarăși în cursă. Cu puțin timp în urmă însă chioșcul a fost desființat. De ce tocmai acesta și nu cel de cosmetice, sau cel de băuturi, sau mai ales baraca de jocuri mecanice, nu se știe. Cert este însă că cele 67 de semnături care însoțesc scrisoarea exprimă necesitatea existenței unui asemenea centru de desfacere a produselor de panificație în autogară. Rugăm factorii în drept să analizeze această problemă.

■ „Timp de cîțiva ani, în perioada 1943—1961, am fost încadrat ca muncitor sezonier la secția L 8 — C.F.R. Constanța, actualmente secția L 1 — C.F.R. În prezent muncesc la secția L 8 C.F.R. Tirgu Jiu. Am solicitat în mai multe rânduri Secției L 1 C.F.R. Constanța să-mi elibereze o adeverință din care să rezulte vechimea în muncă la această unitate. Dar nu am primit nici un răspuns. Vă rog să mă sprijiniți în rezolvarea cererii mele“ (Niculete Gr. Dumitru satul Colțești, comuna Tirgu Logrești, județul Gorj).

■ După apariția articolului „Ce facem cînd nu mai e nimic de făcut“ din numărul 1/1984 al revistei noastre, un grup de 15 specialiști s-a deplasat în strada Compozitorilor nr. 31 pentru a cerceta la fața locului cele semnalate. Intreprinderea pentru construirea și vînzarea locuințelor — București ne informează că au fost stabilite măsuri ferme pentru remedierea tuturor deficiențelor de construcție, astfel ca pînă la sfârșitul trimestrului III al acestui an, să se poată face recepția finală. La rîndul ei, Asociația de locatari ne-a scris, manifestîndu-și bucuria de a fi putut avea un dialog eficient cu toți factorii responsabili și că deci rezolvarea necazului lor a demarat sub bune auspicii.

■ Tudorel Pascu din satul Ciusea, comuna Garaofa, județul Vrancea, suferă de o gravă boală de ochi, fapt pentru care a fost pensionat, la numai 22 de ani, cu gradul II de invaliditate. Din cîte înțelegem din scrisoare Comisia de expertiză medicală din Focșani i-a recomandat să urmeze cursurile unei școli pentru nevăzători în specialitatea masori. În scrierea sa într-o astfel de școală nu este însă posibilă, aceasta putîndu-se face numai pînă la 18 ani. Corespondentul nostru ar dori — în limita posibilităților, fiește — să fie îndrumat sore un spital unde se poate califica în această meserie la locul de muncă. Cum, din cîte se pare, în județul Vrancea nu există o astfel de posibilitate, facem un apel la factorii în drept să-l ajute pe Tudorel Pascu în dorința sa de a munci pentru a-și învinge infirmitatea.

■ „În timpul vacanței de iarnă am fost cu fetița mea în „Orașelul copiilor“ din Parcul

activitatea acestui loc de distracție pentru copii.

■ **Ministerul Muncii** ne răspunde că Paraschiv Nicolae, din comuna Vasilați, județul Călărași, a fost repartizat în meseria de lăcătuș mecanic la Întreprinderea de construcții navale și piese turnate Oltenița, cu începere de la 24 ianuarie a.c.

■ **Vasile Fărăianu, din Tulcea, str. Libertății nr. 5**, se află într-o dilemă care ne aduce aminte de o celebră frază a lui Farfuridi. Corespondentul nostru are un autoturism și locuiește pe o stradă fără canalizare. I.J.G.C.L. Tulcea îl obligă anual să plătească taxa de 100 de lei pentru spălarea mașinii. Dacă însă își spală mașina acasă, apa reziduală se scurge în stradă și, de aici, spre oraș. Astfel, este pasibil de amendă. Deci, ori nu i se mai percepe taxa, avînd în vedere că nu poate spăla mașina fără a murdări strada, ori i se permite această operație fără a fi în pericol de a primi amendă. „Din această dilemă nu puteți ieși... Am zis!“ Oare?

■ Aflat în delegație la Circa Sanitară Nicorești, **Vasile Savastre, tehnician pentru aparate medicale la Policlinica Tecuci, județul Galați**, a fost martorul unei situații în care omenia a rămas undeva în umbră. Tocmai ajunsesse în stația de autobuz pentru a se întoarce la Tecuci. La ora 13.25 autobuzul 31 — G1 — 3892, care circula pe traseul Ionăsești — Tecuci era deja în stație. Cum urma să plece abia peste 40 de minute, o femeie cu un copil în brațe l-a rugat pe șofer să-i permită accesul în mașină. Aceasta a refuzat-o însă categoric, rămîndu-și imobil și la intervenția celorlalți călători, fără a se lăsa impresionat de oboseala evidentă a femeii venită de jos cale de 4 kilometri. Vasile Savastre adresează această sesizare și conducerii autobuzelor 6 Tecuci cu rugămintea de a-i fi amintită șoferului o obligație care nu e inclusă în regulamente, dar care nu rămîne mai puțin obligatorie: aceea de a fi OM.

■ **Uliulue Dumitru din Iași, Căminul de nefamiliști nr. 1, str. 13 Decembrie nr. 21**, are nevoie de manualul „Tehnologia creșterii animalelor domestice“ ediția 1982 sau 1983. Deși a căutat-o peste tot, apelînd inclusiv la serviciile Cărții prin poștă nu a reușit să o găsească. De aceea face un apel la cititorii revistei noastre, ca în cazul în care vreunul din ei posedă cartea și se poate dispensa de ea să i-o trimită pe adresa mai sus menționată.

■ „Intrucît fosta stradă Vasile Conta a dispărut cu prilejul demolărilor, propunem ca numele filosofului materialist român, fiu al județului Neamț să fie atribuit unei străzi din nou și modernul cartier V. I. Lenin din orașul nostru“ (**Vasile Nițu și Elena Gheorghiu din Piatra Neamț**).

■ Tot o propunere — de data aceasta vizînd traseele transportului în comun — cuprinde și scrisoarea semnată de **Zaharia Adrian din București str. Marin Constantin nr. 67** în numele mai multor cetățeni din cartierul Ferentari. La foarte scurtă vreme după cutremurul din 1977 majoritatea mijloacelor de transport au revenit la traseele obișnuite. Una din excepții a fost mașina 323 care a rămas cu traseul scurtat. „Distanța pînă la Piața Romană — ne scrie corespondentul nostru — pe care o parcurgeam în 20-25 de minute, o parcurgem acum, din pricina transbordării pe care o facem la Piața Unirii, în cel puțin 40 de minute. Sperăm să găsim înțelegerea necesară rezolvării problemei noastre din partea I.T.B.“

■ O scrisoare trimisă în numele unui grup de oameni ai muncii de la Uzina de Autoturisme Pitești-Colibași ne semnalează: „Ca în multe alte orașe din țară, și la Pitești s-a deschis un magazin-depозit al I.C.R.M. La sfârșitul lui 1982 s-a anunțat în ziare că toate magazinele de acest fel au program unic: 10—18. Cu toate acestea magazinul din Pitești a funcționat pînă acum cîtiva vreme pînă la ora 16.30. În luna ianuarie programul s-a mai decalat cu o jumătate de oră, magazinul închizîndu-se la ora 16. În aceste condiții, toți cei care lucrează în schimbul întii nu mai pot face cumpărături de aici. Apelurile noastre către conducerea I.C.R.M. s-au izbit de un refuz nemotivat, dar ferm“ (**Iliescu Rodica, b-dul Nicolae Bălcescu, bl. L6 Pitești**). Sperăm că acest ultim apel va găsi ecoul așteptat.

■ Dorînd să se căsătorească, doi tineri din comuna Obreja, județul Caraș Severin, **Iacobescu Rusalin și Sirbu Ruxandra**, s-au izbit de o piedică absolut imprevizibilă. Cînd s-au prezentat — în ziua stabilită — la Consiliul popular pentru oficierea căsătoriei, li s-a spus că ofiterul stării civile a plecat la socri, într-o comună din județul Timiș. Cum se pare era singurul oăstrător al cheii de la casa de fier unde se găseau toate cele necesare oficierei evenimentului, cei doi tineri s-au trezit în situația — deloc plăcută — de a-și amîna căsătoria. Cum s-or fi descurcat cu masa festivă și cu mulțimea de invitați față de care au trebuit să se scuze nu știm. Poate ne va lămuri ofiterul stării civile din comună.

■ La intervenția **Comitetului municipal de partid Gh. Gheorghiu Dej**, conducerea combinatului petrochimic Borzești a analizat posibilitățile de încadrare a tovarășei **Bursuc Luminița** într-un loc de muncă potrivit recomandărilor făcute de comisia medicală și a hotărît încadrarea acesteia ca operator chimist la uzina de petrol. Mulțumim pentru înțelegere și operativitate.

■ „De aproximativ 4 ani în Brașov a luat ființă o formație de cascadori sub îndrumarea inimosului profesor Eugen Moșca, instructorul cercului. Răsturnări de mașini, simulări de accidente, sărituri de la etaj și altele slăbuiesc cartea de vizită a curajului și îndemînării lor. Dar nu numai atît. Pentru acești tineri cascadorii a căpătăt noi valențe. În colaborare cu Unitatea de pompieri și afiliați acesteia s-au pregătit și antrenat pentru salvarea vieților omenești și a bunurilor de valoare în cazuri de forță majoră. Proiecte de viitor: continuarea antrenamentelor în cadrul Unității de pompieri și o cît mai strînsă conlucrare cu Salvamontul. Deci o activitate nu de dragul riscului grabit, ci pusă în slujba oamenilor aflați în pericol“ (**Ing. Viorel Boeru din Brașov**). Să le urăm succes!

■ **Mihăilă Nicolai din Buzău, Aleea Stejarului nr. 7, bl. 120 A, sc. A, ap. 5** pune la dispoziția celor interesați colecția completă a revistei Flacăra.

■ **Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Bacău** ne informează: Din verificarea evidentelor oficiului de asigurări sociale și pensii Bacău rezultă că în baza cererii și actelor de stare civilă depuse s-a emis decizia de pensie nr. 48 063 prin care petiționarei **Virlan Maria** i-a fost stabilită pensia de urmaș.

■ Primim următoarea sesizare din partea lui **Goge Ionel din Calafat, str. Dezrobirii, bl. A7, et. 1, ap. 8**: „În luna aprilie 1983 mi s-a repartizat un apartament de către Consiliul popular. Cum am și un copil mic, am solicitat o butelie de aragaz care îmi este absolut necesară. Mi s-a răspuns însă printr-o adresă că nu pot beneficia de butelie deoarece a mai fost dată una celui care a locuit înaintea mea în acest apartament și care, la mutare, a luat și buteliază. Am publicat aceste rînduri mai ales pentru logica ciudată a răspunsului primit de corespondentul nostru. Așteptăm o clarificare.“

■ În numărul din 20 ianuarie a.c. al revistei am publicat

sesizarea lui **Vasile Bolboja** din Tinaganu privind transformarea trenurilor de călători pe ruta București — Oltenița în adevărate „baruri“. **Serviciul independent de miliție transporturi pentru Regionala C.F. București** a organizat cu promptitudine controale pe cursele de pe această rută pentru depistarea elementelor care se ocupă cu specula de băuturi alcoolice și provoacă acte de dezordine. Cu această ocazie au fost depistate și sancționate contravențional mai multe persoane. Respectivul serviciu de miliție îi asigură pe călători că va acționa și în continuare pentru menținerea ordinii și liniștii publice în stații și pentru crearea unui climat de siguranță civică celor ce folosesc mijloacele feroviare de transport.

■ **Mihail Scurtu din București, str. Dr. Iuliu Teodori, nr. 5, sector 5**, a cumpărat în 10 ianuarie a.c. o lampă de carte de la magazinul „Fierărie, tehnice, sanitare“ din Piața Kogălniceanu. Ajuns acasă a luat o carte și a pus lampa în priză. Dar sur...priză! S-a ars siguranța. Al locuit siguranța și „fenomenul“ s-a repetat. Dezamăgit a revenit la magazin. La rîndul lui, vînzătorul a pus lampa în priză. Și din nou sur...priză. S-au ars și siguranțele magazinului. Toată lumea a căzut de acord: defect de fabricație. Și totuși, la cererea clientului de a-i fi înlocuită lampa cu una bună, vînzătorul n-a găsit altceva mai bun de răspuns decît că „el e pus să vîndă, nu să schimbe“. Un răspuns — zicem noi — cel puțin tot atît de defect ca și lampa.

■ „Aflîndu-mă la tratament în stațiunea Buziaș, am descoperit împreună cu colegul meu de cameră **Diaconu Gheorghe** din Iași — un „obiectiv turistic“ rămas, se pare, necunoscut, edililor. Între cimitirul ortodox și cel catolic se află un altul (eu l-aș spune „al neglijenței“) în care zac: un excavator al cărui braț a fost aruncat la 4-5 metri de corp, un buldozer cu senilele stricate, două remorci fără roți și altele. Cine le-a adus acolo, și cui aparțin oare? (**Silvanov Nicodim, Aleea Parc Nord nr. 43, Roșiori de Vede, județul Teleorman**).

■ „Mă numesc **Liciu Ilie**. Locuiesc în Brașov pe str. Saturn nr. 18, sc. C, ap. 20 și lucrez la Uzinele Tractorul. Pe data de 4 octombrie 1982, cumnatul meu, **Moldovan Emil**, a depus la Oficiul P.T.T.R. 10 Bacău, cu chitanța nr. 55 un colet în valoare de 300 de lei ce-mi era adresat. Am primit avizul în 7 octombrie 1982. Cînd m-am dus să ridic pachetul însă, mi s-a spus că peste noapte în localul poștei intrase un hoț și furase, printre altele, și coletul meu. Am sesizat Direcția județeană P.T.T.R. Brașov pentru a fi despăgubit conform legii, dar iată a trecut mai bine de un an și poșta nu se achită de obligația sa“. Revedem cazul în atenția Direcției județene a poștelor și telecomunicațiilor Brașov cu rugămintea de a-i găsi o soluționare.

■ „În luna august 1983 am dus la cojocăria din comuna Bradu 7 piei de miel pentru argăsit, vopsit și tăbăcit. Mi s-a eliberat bonul de comandă nr. 209. Pe data de 28 septembrie cînd m-am dus să le ridic mi s-a răspuns că nu sînt gata. Am revenit în octombrie, cînd am fost reexpediat peste două săptămîni. Atunci m-a întîmpinat însă un anunț: „Sînt plecat după materiale“. Am revenit a doua zi. Mi s-a reproșat că mă grăbesc fără motiv. „Doar n-a venit iarna“. De atunci, iată, iarna a venit și — după cum probabil bănușii, eu tot fără cojoc am rămas. Mă întreb ce-mi vor mai răspunde?“ (**Vișan Georgică, din Moveni (Colibași) județul Argeș**). Cum ce, tovarășe Vișan? Păi, că iarna aproape a și trecut.

■ **Mihaela Nicolescu din București, b-dul Iosip Broz Tito**

nr. 14, ap. 5, a cumpărat în decembrie anul trecut un tranzistor marca Solo 300 fabricat la Tehnoton Iași. După numai 2 zile de funcționare, aparatul s-a defectat. Cooperativa din strada Smirdan 30 i-a eliberat bonul de reparație în termen de garanție nr. 440 111, dar a avertizat-o în același timp că nu deține piesa de schimb necesară. De atunci, **Mihaela Nicolescu** a dat zeci de telefoane dar de fiecare dată i s-a răspuns că piesa nu a sosit. Ce poate face în această situație petiționara ca să se poată folosi totuși de aparatul cumpărat?

■ Reproducem un fragment dintr-o scrisoare plină de haz (amar) prin care inginerul **Aurel Dobre din Călărași, str. Cornișei, bl. PM 4** descrie „performanțele“ transportului în comun din orașul său. „O nobilă solidaritate șoferască determină circulația autobuzelor în convoaie de cite 3-4. Ce contează în fata acestei solidarități faptul că în stații se așteaptă și cite o oră, sau că în ultimul autobuz din convoi se află cel mult 4 persoane dintre care 1 pasager și 3 controlori? De cîtă fermitate dau dovadă unii șoferi care trec cu autobuzul aproape gol pe lângă o stație, fără să oarească, ignorînd printr-un minunat efort de voință semnele disperate ale celor 15-20 de persoane care asteaptă! Oare aceste „frumoase calități“ au dat de mîndrit măcar o clipă celor ce ar trebui să se îngrijească de economisirea combustibilului și de asigurarea unui trafic cît mai eficient în municipiul nostru?“

Paianin realizată de **ALEXANDRU ȘERBAN**

Poșta redacției

■ **Hinca Iancu — București**: Numai prin concurs organizat de către Ministerul Sănătății. În cazul în care se va aproba organizarea unui astfel de concurs în anul acesta, Ministerul Sănătății va publica în timp util (cu 45 de zile înainte) posturile vacante, condițiile de participare și data concursului în „Muncitorul sanitar“ **Maricel Carp — Galați**: De la 1 ianuarie 1981

■ **Florica Tudorache — București**: Decretul la care faceți referire nu se aplică retroactiv

■ **Gheorghe Negru — Arad**: Nu, dacă este autenticat

■ **Ioan Avram — Tg. Mureș**: După terminarea stagiaturii **Alexandru Ciubăncan — Oradea**: Conducerea unității are competența să stabilească condițiile specifice care impun prestarea activității în cursul nopții

■ **Veronica Uricaru și Alexandru Măcovei — București**: Pe perioada cît lipsiți din imobil (una sau mai multe luni) și ați anunțat comitetul asociației nu participați la plata cheltuielilor aferente consumului de apă, taxel de canalizare, consumului energiei electrice necesare funcționării crematoriului, combustibilului necesar preparării apei calde, ridicării gunoaselor menajere și vidanjării

■ **Maria Gavrilă — Sibiu**: La decanatul facultății respective

■ **Lucia Călin Enache — Huși**: La sfârșitul celor 3 ani de stagiuj, puteți participa la repartitia pe țară ce se va organiza de către Ministerul Sănătății la sfârșitul anului 1984

■ **Alexandru Popa — Orbeasca de Jos (Teleorman)**: Nu constituie vechime în muncă

■ **Lidia Cuțoi — Letca (Sălaj)**: În cazul mamei dv., are dreptul la împlinirea vîrstei de 55 de ani

■ **Iulian Bucur — Ploiești**: Nu se poate

■ **Ana Lăcuț — Galați**: Aprobarea nominală de schimbare a domiciliului în orașele declarate, potrivit legii, orașe mari, în vederea încadrării în muncă se dă de către președintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean

■ **Elena Ionescu — București**: Dacă sînt rude de gradul I sau II.

MARGA NEDELEA

● „Flacăra“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10—13.

Tineretului. Aici am văzut ciudatul anunț din fotografia alăturată. Oare de ce „Fără bilete“? (**Drăghici Mihai, București, str. Huedin nr. 6 bl. MI-2, sc E, et. 7 ap. 206**) La întrebarea dumneavoastră vor răspunde desigur cei ce coordonează

...Și mai bune, și mai rele

● Un singur nepedepsit: vinovatul ● Dreptul de a fi azi mai bun decit ieri n-a fost prescris ●

Excesul de zel

Alexandru Barbu, din București, om al muncii la întreprinderea de transporturi turistice Auto, a devenit eroul unei întâmplări care merită a fi povestită. Avind de efectuat un drum, în interesul serviciului, până la Pitești, omul și-a procurat ordinul de deplasare necesar iar la indicația conducerii instituției respective, în ideea economisirii unor bani de transport, s-a urcat într-un autocar al I.T.T.A. care-și făcea rodajul tocmai pe ruta București-Pitești. Firește, numele pasagerului fusese trecut pe foaia de parcurs încredințată șoferului Tânase Nicolae II. Până la Pitești nu s-a întâmplat nimic special. Dar, la întoarcere, pe șosea se efectua un control al întreprinderii de transporturi auto. Un control inspirat, deoarece conducătorul autocarului nr. 36 B 4528 urcase (la cerere ce-i drept!) cifra pasageri, evident clandestini de la care aștepta să primească, la sfârșit, mulțumiri... concrete. C-așa e obiceiul. Inspectorul de la I.T.A. și-a intrat în rol. Asta înseamnă că a dictat amenzile de rigoare. Fără excepție. 70 de lei de cap de om. Fără excepție, rețineți. Adică și pentru Barbu Alexandru, care n-a vrut să se conformeze acestor măsuri considerind-o, pe bună dreptate, neavenită (ca să nu zicem absurdă ori abuzivă). Consecința: întocmirea unui proces verbal de contravenție și majorarea sumei la 144 lei (adică dublu).

Ajunșind la București Barbu Alexandru a fost sigur că va rezolva neînțelegerea survenită sau excesul de zel al „colegilor” de la I.T.A. Dar, așa cum se va vedea, omul nostru mergea din gafă în gafă... Refuzând în continuare plata, unei amenzi, cu aceeași hotărâre cu care controlorii de la I.T.A. (și superiorii lor: directorul Al. Cătuneanu, tovarășul Secelea), o susțineau. B.A. s-a pomenit dator cu o și mai mare sumă, 500 de lei!

În loc ca amenda să fie anulată, cum ni se pare a fi fost corect, prezentării unor acte edificatoare, cum, de exemplu, adresa I.T.T.A. din 24 XII 1982, purtând nr. de înregistrare 26630, prin care conducerea

respectivei întreprinderi certifică, sub semnătura directorului său, legalitatea transportării lui B.A. cu autocarul aflat în rodaj. Asistăm la un nou joc al cifrelor: I.T.A. se imblinzește, în urma cererii de revizuire a deciziei sale, și scade amenda la 250 lei. Intrucit B.A. rămâne pe poziția sa inițială (nu am greșit, nu am de ce să plătesc amendă) se procedează la executarea silită și i se opresc omului banii (276 de lei).

Cu aceasta, pare-se, cazul lui Barbu Alexandru pare închis. Din punctul de vedere al întreprinderii de transporturi auto. Nu și din cel al celui lezat, care-și pune câteva probleme justificate și pe care ni le însușim:

— motivul pentru care s-a dictat amenda a fost neintemeiat, deoarece cel considerat în culpă a călătorit perfect legal;

— nu i s-a dat posibilitate să se explice la judecata din 3 februarie a.c. nefiind convocat (ori citat) legal;

— cererea de revizuire, luată în discuție la 11 aprilie 1983, fusese devansată de luarea hotărârii datată 15 martie 1983!

Acum, puține îndreptări s-ar mai putea face. Una singură se impune totuși și vom spune la sfârșit care anume.

O tentă amuzantă (dar cam amară) există încă în acest caz: s-a apreciat, tot de către controlorul de la I.T.A., că B.A. a avut o atitudine ireverențioasă (?). Situație în care, zicem noi, i se putea aplica o amendă mai mare. Dar, ce oare trebuia sancționat? Ilegalitatea transportului sau modul de reacție a unui om cărui, practic, i se bagă mina în buzunar?

În cazul în speță, solicităm întreprinderii de transporturi auto, conducerii sale, cit și celorlalte foruri care mai pot îndrepta eroarea comisă, să nu ezite să o facă, chiar dacă suma imputată lui B.A. li se pare neînsemnată. Eventual, pentru a scăpa din chingile procedurilor, sugerăm ca banii respectivi să-i fie înmănați lui B.A. de către șoferul Tânase Nicolae II, care (oare cine ar putea explica minunea?) a rămas singurul din autocar neamendat. ADICĂ CEL MAI VINOVAȚ DINTRE TOȚI!

EMANUEL VALERIU ■

Omul — interioare de conștiință

Fiica

Șefa i-a aruncat hirtile în obraz și a trimis-o la Oradea. Cînd nu e impulsivă, șefa este un om de treabă...

Și-a reținut lacrimile în tramvai, în autobuz și pe stradă, și acasă n-a mai putut. I-au țîșnit pur și simplu lacrimile din ochi și fiica ei mai mare, care n-o mai văzuse plîngînd, nici n-a întrebat-o pentru ce plînge, atît de impresionată a fost. A cărat-o aproape în odaia mare, care este în același timp camera lor de primiri și sufrageria.

Era ora două și la cinci avea avion. Ca niciodată pînă atunci, camera era goală și cu toate că-și propusese să cumpere ceva pe drum, uitase cu desăvîrșire. Ar fi plecat imediat după cumpărături, dacă n-ar fi continuat să plîngă și dacă baia n-ar fi fost plină de rufe pe care dimineață le înmuiașe pentru seară, și dacă drumul pînă la alimentara nu i-ar fi adus aminte de faptul că banii pe care conform bugetului convenit pe luna aceea pentru lumină și telefon nu i-ar fi returnat pentru o comandă la cooperativă, un pulover pentru ziua sofului, puloverul urma să-l ridice a doua zi în secret și tot a doua zi avea o promisiune pentru un împrumut cu care ar fi achitat lumina și telefonul și ar fi putut alerga în voie pentru tot ce trebuie pentru o aniversare, și acum, în loc de toate acestea, puloverul rămînea la cooperativă, neridicat, lumina neplătită, telefonul la fel, împrumutul aminat, și cine știe dacă la întoarcere... Cum să nu plîngi?..

Fiica ei mai mare, miștică, nu i-a dat voie să se ridice de pe scaun, a căutat discul ei preferat, un concert pentru pian de Ravel, i-a șters lacrimile și a dat buzna în bucătărie. Auzea clipocitul apei peste vasele murdare din chiuvetă, scăpărătul chibritului, bătaia linguriței pe marginea ibricului de cafea și continua să rămînă întîmățită parcă în scaun. Treptat a început să cerceape sunetele care nu erau încă o melodie, apoi chiar melodia și nu își mai aducea aminte cînd felita ei a intrat cu cafea și o țigară bună, pe care o furase cine știe cînd tot din țigările ei și o păstrase ca să-i facă o plăcere, și nici cum a ajuns la aeroport...

În holul aeroportului era parcă alt om. Odihnită, bine dispusă, încît imediat a dat năvală peste un telefon și a sunat acasă: Mamă, eu sînt, fii foarte atentă că n-am mult timp la dispoziție, în bufet, pe raftul de sus, sub farfuriara cu bomboane, găsești o sută de lei. Te duci la piine, dar, mamă, vezi închizi bine ușa cu cheia și verifici și lași un bilețel și pentru sursoara ta mai mică pentru cazul că ar veni mai repede de la școală, lei amîndouă sacoșele, și pe cea mare a tatei, și după piine te oprești direct la alimentara...

Da, mamă și să fii cuminți că mama se întoarce repede...

NICOLAE CRISTACHE ■

O viață de om

Pe 6 ianuarie 1982 Dinu Butoi Apolinari, inginer la întreprinderea de foraje București, solicită în scris directorului întreprinderii aprobarea concediului de odihnă pe 1982, motivînd medical această cerere, anexînd în acest scop și recomandarea medicului de întreprindere. Se specifică în această recomandare că D.B. depășea 90 de zile concediu medical dar că are nevoie de 30 de zile repaus din cauza recidivei bolii — fusese operat pe coloană cu un an în urmă — concediul de odihnă putînd acoperi perioada de refacere a sănătății sale. E drept că Dinu Butoi optase, cînd se făcuseră listele, pentru luna iulie '82, dar la fel de drept este că omul nu avea cum să știe că boala va recidiva. Cert este însă că fără știința lui, cererea i se respinge cu motivația că nu este planificat decît în... iulie! Pe 22 i se întoarce reintremat la întreprindere mergînd direct la secția de proiectare unde se hotărîse în COM-ul din decembrie '81 să fie mutat (de fapt, de la afitudinea avută de Dinu Butoi în acest COM față de directorul întreprinderii — deloc protocolară — i s-a tras și sancțiunea maximă a desfacerii disciplinare de contract). În aceeași zi de 22 i se dă delegație pentru Ploiești de unde se întoarce pe 23. Pe 25 află că i se desfășoară deja contractul de muncă cu litera

„I” încă din 22 I. — zi în care i se dăduse de către secția unde fusese mutat delegație de serviciu. Primul gest pe care îl face pus în fața unei situații fără ieșire este să-și ceară cartea de muncă pentru a-și căuta un post în altă parte. Totodată, apelează la instanță pentru rezolvarea conflictului de muncă creat. Nu i se dă cartea de muncă, cu toate că nu există nici un dubiu că a solicitat-o imediat. Și totuși instanța nu a ținut cont de documentele prezentate în apărarea sa în acest sens. În schimb, i se interzice intrarea în întreprindere pe motiv că face scandal. Un motiv care ar fi picat oricum în fața dreptului oricărui om al muncii de a-și lua cartea de muncă dintr-o întreprindere unde a lucrat peste 10 ani de zile! Insistăm asupra acestui aspect deoarece Dinu B. a intentat și cel de al doilea proces privind cartea de muncă.

Nu trebuie să privești cu o lupă decizia de desfacere disciplinară de contract a lui Dinu Butoi (1/1982) pentru a-ți da seama că motivația ei îl desființează total de ing. Dinu Butoi Apolinari. Și profesional și moral! I se pun în spațe cit ni poate duce un om! Conform adnotărilor ei, D.B., nu mai are nici o șansă. Cine să-și fi asumat răspunderea reangajării unui om certat cu etica, prieten cu paharul (este stipulată și încălcarea Decretului 400/1981, cu toate că Dinu B. nu mai bea de ani de zile!); a unui inginer slab pregătit profesional (cu toate că nu

există nici o dovadă reală în acest sens ci doar caracterizări contrafăcute — a se pune față în față acestea, nesemnate de el, cu cele date de aceeași conducere, să zicem, pentru plecarea lui în strălămate!), a unui om care are abateri grave, repetate de la disciplina muncii — venindu-se în susținere cu sancțiuni din '73 —, a unui om cu comportamente huliganice, unele din manifestările lui avînd calificare penală (înscrișuri fără nici o susținere!) în sfîrșit, un om care lipsește mai bine de două săptămîni, nemotivat! — perioadă ce coincide cu cererea lui de concediu medical!

Recunoașteți și dv., ducînd pe umeri un asemenea înscris, greu îți mai poți face loc în rîndul oamenilor! Drept postament al acestei decizii îl constituie două referate, prezentate în lipsa lui — deci nici dreptul de a se apăra nu i s-a acordat! — într-o adunare a oamenilor muncii pe secție. Mai bine de trei sferturi din acuzații aparțin anului 1973, deci scoase la iveală după aproape 10 ani de zile ca și cînd ar fi fost săvîrșite la zi, multe dintre ele deformat, stîrnind firește întrebări ale celor din colectiv cum a fost posibil să fie astfel suportat în unitate? Pe '81, cu toate că nu avea decît un simplu avertisment — oamenii au ridicat cu toții mina pentru desfacere de contract, atmosfera creată atîngîndu-și astfel scopul.

Cazul Apolinari a rămas și la această oră închis între scoarțele unor dosare

„beton”, el, inginerul, ocupînd un post de muncitor-bobinator. Sinceritatea conducerii întreprinderii nu a stat nici un moment în dubiu — atît în fața oamenilor muncii, cit și în fața instanțelor. Adresa 156/1982, prin care Apolinari era „anunțat” că nu i se aprobă concediul de odihnă pe perioada solicitată, vine și răsătoare această sinceritate: ea nu a pornit niciodată dinspre întreprindere spre Apolinari, în borderoul de expediție nefiind de găsit! Mai avem la îndemînă și alte falsuri la care se apelează pentru „betonarea” dosarului cu care putem sta oricînd la dispoziție!

Sîntem lăsați să înțelegem că D.B. mai avusese „crize” precum cea ieșire împotriva directorului din cadrul COM-ului, că ar fi fost bolnav deci. De ce dacă a existat fie și un singur dubiu că omul este bolnav nu i s-a aprobat concediul de odihnă pentru îngrijiri medicale, de ce nu s-a apelat la Decretul 313/1980 pentru recuperarea lui. Și mai simplu, de ce nu i s-a desființat contractul de muncă la vremea convenită ci s-a apelat acum la sancțiuni de mult anulate de timp, la fapte pe care omul reușise prin propria-i voință să le înlăture din viața lui (cum ar fi pretenția cu paharul, de mai bine de 5 ani nu pusese bătura în gură!) Iată de ce, propunem reanalizarea situației reale și prezentarea ei veridică în fața colectivului!

GEORGETA ȘTEFĂNESCU ■

Paradisul lui Vanghele

Cînd încep să aștern pe hirtie aceste rînduri mă aflu încă sub tulburătoare impresie pe care mi-o provoacă, de fiecare dată, lectura unui dosar penal.

Pentru că, oricît ai fi de obișnuit cu asemenea „cazuri”, nu te poți detașa complet de dramatismul lor, nu-ți poate fi indiferent ce se întîmplă grav în viața semenilor tăi, chiar dacă nu i-ai văzut niciodată, chiar dacă sînt singurii vinovați de consecințele pe care le-au provocat altora sau pe care le suportă ei acum, la ora scadențelor și încerci volens-nolens, o dublă senzație: de repulsie și compătimire...

Ce poți simți, altceva, după ce lei cunoștință despre fapte, mentalități, care, pe deoparte au lezat moral, dar mai ales material și chiar fizic foarte mulți oameni, pe de altă parte consecință firească, au transformat brusc viața a nu mai puțin de douăsprezece familii într-un real cosmar?

Îmi stăruie în minte imaginea celui care mi-a înmînat dosarul ce avea să prilejuiască aceste însemnări: un bărbat înalt, uscățiv, cu ochi albaștri, blînzi și luminoși, inspirînd bunătate, răbdare, dar și o adîncă undă de tristețe. Deoarece,

locot. colonel Ioan Petre din Serviciul cercetări penale al Miliției Municipiului București, ca și colegul și prietenul său locot. colonel Vasile Petriliță din Serviciul economic, cei care au elucidat, cu pricepere și răspunderea ce le sînt caracteristice, cu prețul unor eforturi prelungite pe parcursul a luni de zile, timp în care au fost audiați sute de martori, studiate cu atenție mii de file, redactate alte mii, necesare stabilirii cu exactitate a probelor de vinovăție în complexul de fapte frauduloase comise la restaurantul „Poienita” din comuna Voluntari — nu pot radia, la finalul unei acțiuni de angajare, ca în alte sectoare de muncă, satisfacție pentru rezultatele obținute, ci mai degrabă tristețe, îngîndurare pentru ceea ce constată uneori în exercitarea profesiei lor.

„Cazul” de la restaurantul „POIENITA” constituie intradecăvîr, prin implicațiile sale de ordin moral, material, social și penal, prin proporțiile fraudei — peste 750 000 lei — prilej de profunde reflexii pentru cei tentați să se lase atrași de aceeași himere, ca și pentru cei care au datorita și posibilitatea să evite astfel de consecințe.

„Familia Vanghele — declară un martor din comuna Voluntari — ducea înainte o viață modestă, așa cum își poate permite cineva cu o pregătire de 8 clase,

cu trei copii minori. După ce Costea a ajuns responsabil de restaurant, parcă s-a produs în familia respectivă un miracol. Traiul pe picior mare lua proporții văzînd cu ochii...”

Și iată pașagiul din dosarul penal referitor la bunurile familiei Vanghele supuse confiscării, atît pentru recuperarea prejudiciului cauzat, cit și pentru aplicarea pedepsei complementare a confiscării averii: — un imobil compus din cinci camere și dependințe prevăzute cu instalație de încălzire centrală, evaluat la circa 300 000 lei, un autoturism Dacia 1310, nou, în valoare de 75 000 lei — suma de 70 000 lei depusă la CEC pentru procurarea unui alt autoturism, pe numele unuia dintre fiii minori, elev de liceu, diverse obiecte și mobilier în valoare de circa 35 000 lei, bunuri, în valoare de circa 25 000 lei, aparținînd lui Costea Alexandru, persoană civilmente responsabilă și altele.

Să adăugăm la cele de mai sus că fostul responsabil al restaurantului „POIENITA” a fost condamnat prin sentința penală nr. 7 din 16.I.1984, a Tribunalului Capitalei la 20 ani închisoare pentru delapidare, instigare la săvîrșirea de infracțiuni de abuz împotriva intereselor persoanei, instigare la crearea de plusuri prin mijloace frauduloase, fals intelectual, uz de fals și vătămare gravă a integrității corporale.

Cu alte cuvinte, pentru a fi mai clar înțelegi, Costea Vanghele confundînd restaurantul la care ajunsesse responsabil, cu feudă proprie de pe alte meleaguri sau timpuri, sfidînd grosolan cele mai elementare norme de etică și legalitate, a instituit un sistem draconic de practici abuzive, antrenînd aproape întregul personal din subordine, chiar și pe cel necalificat, să vîndă bături și preparate culinare în exclusivitate cu supraprețurile stabilite de el, sumele realizate în plus fiind împărțite bilateral, adică între responsabil și fiecare vînzător în parte.

Cînd vreun consumator observa că este înșelat la nota de plată, la prețuri sau calitatea produselor consumate și își manifestea nemulțumirea, Costea Vanghele, prin interpuși sau direct, recurgea la măsuri violente împotriva acestora.

Intrucit aproape întregul personal s-a complăcut în ilegalitățile introduse de responsabil, încă 11 persoane — barmani, ospătari, bucătari etc., au fost trimiși în instanță, și condamnați la pedepse între 16 și 3 ani închisoare și confiscarea averilor.

Așadar, cine își închipuie că poate ignora prea multă vreme zicala „Întinde-te, cit ție plapuma” se înșală amaric. Tot ce se „bazează” pe necinste, are, pînă la urmă, soarta castelelor de nisip...

MIHAI GROZAVU ■

Logica naturii, logica vietii...

RESTITUIRI

● La Lugano, in Elveția, s-a născut Academia de Cibernetică „Ștefan Odobleja” ● Inscripție pe o piatră funerară ●

Cu Ștefan Odobleja jr. despre cibernetică și despre părintele său (IV)

Un tezaur spiritual autentic își revelează neconținut resursele

Publicăm astăzi continuarea dialogului purtat cu ing. Ștefan Odobleja-jr., pe tema „Moștenirea Odobleja”, a vieții savantului mehedintean și a paternității Ciberneticii, prioritate românească, pentru care Flacăra miștează de aproape un deceniu!

Savantul român lt. col. dr. Ștefan Odobleja (1902—1978) a lăsat o valoroasă moștenire, cifrată la câteva zeci de mii de pagini. După Psihologia Consonantistă editată în 1938 în două volume și difuzată prin librăria pariziană „Malone”, reeditată tot în limba franceză în anul 1983 de către editura Nagard a fundației europene Drăgan și tipărită pentru prima oară în limba română în anul 1982, alte lucrări între care și Logica Naturii, își așteaptă valorificarea.

— Cînd a luat cunoștință Ștefan Odobleja despre Cibernetică lui Norbert Wiener?

— În orice caz, tirziu, spre 1960. De citit, prima ediție a Ciberneticii n-a ajuns s-o citească decît după 1965. Cert este că a citit-o la Biblioteca americană de la București. Citise inițial „Introducerea în Cibernetică” și aflase și despre însemnările autobiografice ale lui Wiener, strînse în două volume și publicate sub titlul „Sint matematician!”. Abia aștepta să le cunoască, fapt petrecut tirziu, după 1972, dată care poate fi considerată ca certitudine a confirmării mai vechilor sale bănuieli...

— Le putem sintetiza?

— Evident: că de fapt Cibernetică se născuse cu un deceniu în urmă, și NU la Harvard, în America, ci în România!

— Să revenim la drumul spre aceste confirmări...

— Practic, atunci cînd a intrat în posesia ediției a II-a a Ciberneticii, a constatat că multe din ideile sale din Psihologia Consonantistă erau pur și simplu parcă decupate și aranjate într-o altă carte, sub o altă grafică și, evident, cu alt titlu. Conspectele de-atunci s-au transformat apoi în ideea cărții de analiză profundă, paralelă, a celor două lucrări: Psihologia consonantistă și Cibernetică...

ce evidențiază concepția clar materialistă a lui Ștefan Odobleja, apreciindu-l drept un partizan inflăcărat al ideii că va fi posibilă crearea gândirii artificiale, implantată nu numai mașinilor de calcul care existau la vremea respectivă, ci și mașinilor de inventat, de filosofat, de definit, conchide că Ștefan Odobleja se situa pe coordonate foarte apropiate înțelegerii aspectelor calitative ale informației. Referindu-se la lipsa noțiunii de informație, Ion Horotan consideră că acest aspect trebuie privit nuanțat și nu mecanic, propunînd, în acest sens, ca un „distilat metodologic” introducerea între conceptele specifice ale Psihologiei Consonantiste, alături de **consonanță, rezonanță, disonanță** ș.a. și a celui de **sonanță**. Evident, conceptul acesta nu este un implant exterior, ci un extract din opera savantului Șt. O. Gîndul lui Ion Horotan de a introduce această noțiune este legat de definirea elementelor de informație, așa cum sint ele prezentate în Psihologia Consonantistă...

— Cum definește Ion Horotan conceptul de sonanță?

— Citez: „Sonanța s-ar defini ca formă existențială, nici substanță, nici energie, care asigură legăturile în procesul de consonanță dintre stările psihicului și dintre acestea și realitatea exterioară lor. Are valori antientropice, se poate depozita în memorie, poate fi produsă și prelucrată și pe cale artificială”.

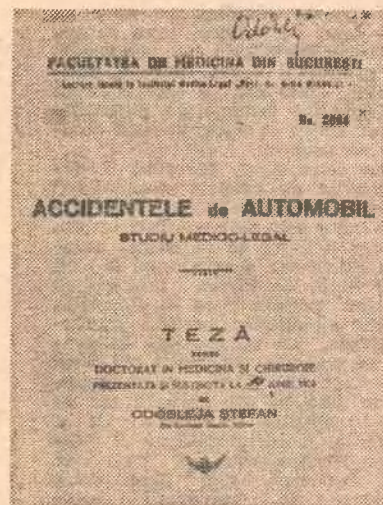
Sigur, e una din cercetări. Dar în momentul de față multe altele sînt pe rol. Că Cibernetică lui Wiener are conceptul de informație clar, e indiscutabil! Dar nu trebuie uitat că din 1938 s-au scurs pînă în 43 totuși 10 ani, deci un deceniu de evoluție! Și încă ceva, azi, în 1984 nici conceptul lui Wiener n-a mai rămas același. A evoluat. Credința mea este însă că aprecierile asupra paternității ciberneticii sînt încă departe de a fi definitive. Poate chiar și Logica Rezonanței ne va aduce noi dezvăluiri...

— Să revenim la Drobeta Tr. Severin: ce se-ntimplă cu „Moștenirea Odobleja”?

— A fost integral preluată de Arhivele Statului, unde (de ce oare nu la Academia română?) s-a amenajat Cabinetul și Fondul „Ștefan Odobleja”.

● Un oarecare C. Bilciu l-a oprit pe Ștefan Odobleja să vorbească la Academia R.S.R. ● Cînd a citit Ștefan Odobleja Cibernetică lui Wiener? ● Se naște Muzeul „Ștefan Odobleja”: str. Decebal nr. 72, Drobeta-Tr. Severin ● Se reconstruiește casa natală, mistuită de flăcări în incendiul din 1973? ● Proiecte severinene: Universitatea cultural-științifică — secția „Ștefan Odobleja” inițiază constituirea unei baze de date privind opera savantului! ● „Sonanță” — un interesant concept descoperit în Psihologia consonantistă de filosoful clujan prof. dr. Ion Horotan! ●

— ...apărută postum!

— Cu puțin timp înainte morții, a văzut-o totuși gata paginată, în așteptarea „B.T.”-ului. Și asta l-a încurajat. Se prelungise prea mult publicarea la „Scrișul românesc” din Craiova și-l intristase gîndul că ar putea să nu mai apară.

— Ați discutat vreodată și despre locul pe care i-l stabilise Odobleja lui Wiener?

— Voi răspunde cu cuvintele tatălui meu: „Cibernetică va rămîne Cibernetică, așa cum a numit-o Norbert Wiener — după cum America a rămas Americă, după numele vulgarizatorului ei. E bine totuși să se știe cine a descoperit, de fapt, America și cine a elaborat și realizat de fapt, Cibernetică”. Vedeți? Tata a fost neclintit în aceste convingeri, a fost gata oricînd pentru un dialog lucid, sincer, deschis, cinstit, cu argumente științifice! Mi-a mărturisit de multe ori, ca pe unul din marile neîmpliniri ale vieții sale faptul că n-a avut prilejul să poarte un dialog public, academic, cu Norbert Wiener. Dar poate și mai mult l-a durut și l-a rînit faptul că la o manifestare științifică desfășurată sub cupola Academiei Române, a fost oprit la un moment dat să vorbească despre Opera sa...

— Cum? Cine a putut face așa ceva?

— Cine? Mi-a spus-o cu lacrimi în ochi tatăl meu, pe-atunci bine trecut de 70 de ani! „Eroul” acestei cumplite injustiții a fost un oarecare C. Bilciu, individ care nici nu știu prin ce colț de rai își poartă azi meritele și onorurile științifice! Ce s-a-ntimplat? După 5 (cinci!!!) minute, l-a oprit să mai vorbească, deși era clar ce are de spus, iar cei mai mulți oameni de știință urmăreau cu interes intervenția sa. În tristețea și supărarea lui firească, Ștefan Odobleja considera că C.B. era pe-atunci sabia unui anume grup potrivit adevărului (nu numai atunci!). Am mai întîlnit peste ani, în 1979, încă un caz revoltător cînd cineva, dintr-o universitate, a venit val-virteț la un Simpozion desfășurat la Drobeta Tr. Severin, pentru a improșa în termeni neacademici și de loc în spiritul pertinent, științific, onest, al lui Ștefan Odobleja, cartea sa de căpătîi, în fond cartea de căpătîi care constituie geneza Ciberneticii Generale...

— În introducerea la Psihologia Consonantistă și Cibernetică, Pantelimon Golu apreciază că lucrările lui Ștefan Odobleja îi lipsește un singur concept spre a fi declarată Cibernetică completă: cel de informație!

— Discuția aceasta nu cred că poate fi epuizată printr-o întrebare. Voi răspunde totuși, citînd o foarte recentă și interesantă cercetare a doctorului în filosofie, profesorul clujean Ion Horotan. Este vorba de comunicarea științifică „Informație și Sonanță”, susținută public în ziua de 16 noiembrie 1983 în cadrul unui Simpozion științific desfășurat la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca și integrat în Decada Culturii clujene. Ulterior această comunicare a fost publicată în Tribuna. Bun cunoscător al Psihologiei Consonantiste și în acelaș timp un analist profund, Prof. dr. Ion Horotan din Cluj-Napoca, după

Știu că în momentul de față Arhivele intenționează să colecteze și scrisorile care ar putea face mai completă corespondența sa, ce urmează să fie publicată împreună cu studiile biografice. Despre Logica Rezonanței v-am spus: primul din cele aproximativ 8 volume se află de peste 2 ani la Editura „Scrișul Românesc” din Craiova. Tot la această întrebare, voi aminti și Jurnalul ținut cu o deosebită meticulozitate de tatăl meu, nici el îndeajuns de studiat pînă în momentul de față! E, apoi, în proiect, și publicarea la „Albatros”, a unui volum de poezii.

O inițiativă frumoasă privind valorificarea „Moștenirii” științifice a părintelui meu, aparține Fundației Europene Drăgan, care a înființat la Lugano, în Elveția, Academia Internațională de Cibernetică Generală „Ștefan Odobleja”. Primele manifestări au și avut loc: o masă rotundă și un simpozion cu participare internațională. Altele câteva sînt programate în acest an. Voi aminti apoi o altă inițiativă internațională, cea a Editurii Nagard, care, nu demult, a reeditat în limba franceză, într-o excelentă ținută grafică, ediția din 1938 a Psihologiei Consonantiste, asigurîndu-i astfel o largă circulație internațională...

— S-a scris în presa noastră și despre înființarea la Drobeta Tr. Severin în cadrul Universității cultural-științifice a secțiunii „Ștefan Odobleja”...

— E încă o reflectare a prețurii de care a început să se bucure — din păcate atît de tirziu — opera lui Ștefan Odobleja! Și prima hotărîre care s-a luat la constituirea acesteia a fost una deosebit de înțeleaptă: organizarea unei baze de date privind „Fondul Odobleja”! Dar Universitatea și-a propus să fie concomitent cu locul de cunoaștere a operei și un puternic forum cultural, înmănunchind astfel cum nu se poate mai bine idealurile părintelui meu...

Putem consemna cu satisfacție încă un fapt de cultură împlinit la Drobeta Tr. Severin în ultimele săptămîni ale anului 1983: s-a trecut la amenajarea Casei memoriale „Ștefan Odobleja” încă din acest an, deci, în circuitul științific și turistic severinean, va intra un obiectiv de mare interes național! str. Decebal nr. 72! Am aflat, totodată, cu emoție și satisfacție și despre dorința autorităților comunale din Izvorul Aneștilor de a reconstrui casa părintească și de a aduna din sat, de la cetățeni, tot ce a mai rămas din urma incendiului din 1973.

Voi încheia semnănd încă un proiect realizat cu largul sprijin al autorităților locale și al informaticienilor din Drobeta Tr. Severin: sculptorul severinean Adrian Curcan a finalizat un frumos monument funerar, care are ca simbol consonanța, iar pe piatra funerară este gravat următorul text:

ȘTEFAN ODOBLEJA — PĂRINTELE CIBERNETICII GENERALE...

CU SIMȚUL DATORIEI FAȚĂ DE CETĂȚEAN

Viața, de la o declarație la alta pe proprie răspundere

● Cîteva mostre de birocrăție și abuz funcționăresc în dezbateră opiniei publice ●

Muntele cu declarații

O zi notar de serviciu la oricare dintre sectoarele Capitalei este egal cu o radiografie a circulației de hirtii între cetățean și numeroase instituții. La controlul de fond efectuat la finele anului trecut de către Notariatul municipiului București la toate unitățile din subordine, unul dintre obiectivele urmărite — precum ne informează notarul șef Laura Lese — a fost tocmai „cazurile de artificializare a activității prin întocmirea unor acte formale solicitate în mod inutil de unele instituții sau întreprinderi, acte care, potrivit articolului 11 din Decretul 377/1960 pot fi întocmite de respectivele unități, intrucit sint solicitate în rezolvarea propriilor probleme”. Pascază însă chestiunea în afară și o pascază din felurite motive care uneori se cumulează la un loc. Fie din necunoașterea prevederilor normative (deși de la emiterea și starea sa de valabilitate se vor implini curind 25 de ani), fie pentru a nu-și asuma responsabilitatea, fie, mai cu seamă din „suava” comoditate a unor funcționari. Sint, în schimb, asfaltate notariatele pentru a autentifica tot felul de hirtii, cu tot felul de formulări numite „tip”, tipizate după gândirea funcționarilor care li împing pe cetățean tot mai frecvent spre instituția juridică respectivă. Dacă sint formulate după logica semnatarului, nu sint valabile, ele trebuind să aibă frăzulițele acelea sesamice, și numai pe acelea! Prin urmare, cum e lesne de înțeles, faptul nu este cu totul benign pentru viața noastră socială. Se consumă timp — al cetățeanului (nu odată învoit din producție) și al lucrătorilor notariați (în detrimentul rezolvării mai operative a unor acte cu pronunțat caracter juridic). Se consumă și bani — taxe de timbru, taxe pentru dactilografierea hirtiiilor... Se consumă, mai ales, prețioasa hirtie. Prezintă, conform uzanțel, mai întâi o cerere scrisă prin care solicită bunăvoința autentificării actului x sau y, apoi, aceasta comportă 2-3 exemplare!

În ordine cantitativă, recordul îl dețin „declarațiile pe proprie răspundere” (formulate de alții). Dacă s-ar suprapune absolut toate cele pe care, într-un an, le emit, sint nevoite să le emită, notariatele din București, s-ar ajunge la un munte apreciabil de hirtie. Iată cîteva „genuri”, din păcate, puse în circulație oficială. Întreprinderile pretind „declarații” care părăsesc în proprietate, în vederea obținerii din fond locativ de stat”. (Ca și cum ștampila notariatului ar ține loc de anchetă ori de act de la secțiile financiare! Ca și cum ștampila notariatului ar fi detector de conștiință, ca și cum ar putea să cunoască mai bine decît întreprinderea pe încadrării acestora!). Excelează în acest sens ICRAL Sector 6, Uzina de pompe, Textila „Unirea”, „Electronica”, Întreprinderea de avioane, „Granitul”, Trustul de construcții industriale și agrozootehnice, Întreprinderea de utilaj-transport București, Centrul național pentru industria aeronautică, Întreprinderea de transport București. Formalitatea să fie îndeplinită!

Altele — cu mîile — sint solicitate cetățenilor de către serviciul de circulație al miliției „în legătură cu unele nepotriri la seria motorului, a șasiului, cu pierderea unor bonuri de confecționare de numere ori plăcuțe cu numere...”. De ce trebuie date în fața unui notar, notari înșiși nu știu! Dacă un cetățean renunță „la beneficiul unui contract de închiriere” pentru „un alt contract de închiriere cu ICRAL” trebuie iarăși o „declarație pe proprie răspundere” cu ștampila notarială. Ca și „declarațiile-consimțămînt în vederea emiterii a două ordine de repartiție pentru o locuință pentru doi din membrii aceleiași familii sau în cazul celor divorțați”, ca și „consimțămîntul titularului de închiriere ca un membru al familiei să fie trecut în locul lui ca titular de contract...”. Mai cu seamă ICRAL „Herăstrău”, Spațiul locativ al Sectorului 1, ICRAL „Vitan” și în general toate ICRAL-urile depun foarte multă rîvnă pentru a înălța muntele cu asemenea declarații autentificate de notariatele de stat. Pînă și școlile s-au molipsit de boala declaraționismului „tip” și „pe proprie răspundere”, timbrată fix. Își rezolvă problemele administrative și educative, se pun la adăpost prin „Declarații privind obligația unor persoane să asigure cazarea și întreținerea (anul acesta au îmbogățit formula, în fine, și cu „supravegherea” — n.a.) elevilor din provincie aduși să învețe în Capitală. Se evidențiază prin zel Școlile generale nr. 53, 40, 46, 31, 84, 195, 150, 82, 62, 94, 80, 122. Liceul „Al. Sahia”, Liceul industrial nr. 6... ca și Aeroclubul „Aurel Vlaicu” din București. Acosta a adus o noutate s' anului 1983 în materia de declarații, evident, autentifi-

cate de notari de stat, altfel n-ar avea solemnitate! „Privind consimțămîntul părinților pentru copiii lor minori cum că acceptă ca aceștia să urmeze cursurile teoretice și practice de zbor, secția planorism”. Institutul Politehnic, precum și alte institute de învățămînt superior își perpetuează, în schimb, o veche tradiție. Solicită cu perseverență, toamnă de toamnă, pentru acordarea burselor, declarații notariale, firește „pe propria răspundere”, despre veniturile, în afara retribuției, ale părinților. Dacă au sau n-au. Inutil și formal! Singurul act grăitor nu poate fi altul decît cel de la circumscripțiile financiare. Ce fac oficiile lor juridice și respectivii consilieri și jurist-consulți nu se știe?!

Astfel, viața de la o declarație la alta, macină absurd timpul nostru și al notarilor. Pentru a vindeca instituțiile recidivate de această maladie Notariatul municipal București s-a văzut nevoit să elaboreze o atenționare „tip”. „Anexat la declarația aut., nr... din ... vă trimitem un extras din prevederile art. 11 din Decretul 377/1960, care stabilește că astfel de declarații le puteți autentifica și dv. personal”. Credeți că a urmat cineva sfatul?

CICI IORDACHE-ADAM ■

30 000 de somații,
30 000 de
adeverințe și tot
atîtea adrese

Prin natura sa ICRAL-ul este o întreprindere al cărui destin se împletește strins cu destinul cetățeanului. Nu este vorba de o comuniune sufletească, deși, uneori, se ajunge și la sentimente (ca să nu spunem resentimente), ci de interese reciproce. Pentru ca aceste relații să se păstreze în termeni civilizați, iar serviciile ICRAL să fie cit mai eficiente dincolo de bunăvoința fiecărei părți există și necesare reglementări. Nu ne referim la cele în virtutea cărora funcționează instituția, ci la actele normative menite să facă viața cetățeanului și a încadrării ICRAL mai ușoară, pentru ca, deci, chestiunile de fond să primeze și să se rezolve cit mai operativ.

Bunăoară, potrivit unor instrucțiuni ale Ministerului de Finanțe, întreprinderile sint obligate să comunice ICRAL-ului situația privind schimbările veniturilor cetățenilor pentru efectuarea calculului chiriilor. În temeiul tabelului trimis, se fac modificări în fișele pe care fiecare dintre noi le avem la ICRAL (locuințe proprietate de stat). Dar întreprinderile nu trimit aceste tabele și astfel o idee bună de fapt nu funcționează.

Începe un adevărat dans al hirtiiilor. Ca să se respecte legea, ICRAL-ul este nevoit să întreprindă o adevărată cursă de urmărire, care n-are deloc darul să-l facă mai simpatic în ochii cetățeanului.

Pentru a ilustra mai bine cele de mai sus, am apelat la experiența ICRAL-ului Foișor, întreprindere cu merite recunoscute, frunțasă de mulți ani pe întreaga țară. ICRAL Foișor, pentru a intra în legalitate privind calcularea chiriilor conform cu venitul omului muncii, așa cum afirmam adineauri, expediază în fiecare an cam 30 000 de somații cetățenilor ale căror locuințe le administrează. Dacă cetățenii nu se prezintă cu adeverință din care să reiasă modificările veniturilor, în termen de 10 zile li se majorează automat chiriile, ceea ce este, desigur, un abuz, dar și o cale de a-i obliga să se achite de îndatoriri. Imediat locatarul dă semne de viață. Și aici se petrec îndeobște două lucruri. Primul. Se duce omul și solicită o adeverință prin care se comunică modificarea venitului; după care se recalculează chiria. Al doilea. Aduce o adeverință care comunică inexistența unei modificări și chiria revine la normal. Și într-un caz și în celălalt pierderea de vreme este evidentă iar sistemul de plată al chiriilor la întreprindere inoperant. Nu asta s-a avut în vedere, inițial, ci simplificarea sistemului, menajarea timpului și nervilor cetățeanului, mai buna funcționare a întreprinderilor de administrare. Cele 30 000 de somații sint urmate de un număr egal de adeverințe și un număr apreciabil de adrese ale ICRAL către întreprinderile cu care colaborează (ICRAL Foișor, de pildă, are relații cu aproximativ 2 500 de întreprinderi din Capitală și țară). Zburdă somațiile, adresele și adeverințele mai abtîr ca înainte, și noua obișnuință, deși nemulțumeste o lume întreagă, prinde rădăcini.

Un alt aspect. Inginerul Radu Donescu, șeful proiectării ICRAL Foișor, ne arată un dosar care cuprinde nu mai puțin de 40 de file (adrese, avize, devize, fișe, fișu-

rite și multe, multe alte hirtii) întocmit în vederea realizării unei instalații de gaze (care să înlocuiască vechiul sistem, pe păcură) la o casă veche din str. Mintuleasa. Valoarea devizului: 400 de lei. Normativul P 91/1983 prevede că pentru documentații sub 20 000 lei nu se întocmesc devize și acte de comandă. Alte reglementări nesocotesc normativul cu pricina. În mod normal, dosarul ar trebui să cuprindă nici mai mult, nici mai puțin de 2 hirtii: actul de comandă și o fișă cu situația juridică, acești 400 de lei fiind cuprinși în planul de investiții. Logica inginerului Donescu ni se pare de bun simț, în ultimă instanță, mai ales cînd ni se spune că există și investiții de 200 lei. De aici, un maldăr de hirtii, timo irosit, termene peste termene, nemulțumiri. Totul pentru introducerea unei țevi într-un perete.

Și, în sfîrșit, un al treilea aspect. Elena Păunescu, de la serviciul plan, ne relatează că ICRAL-ul expediază periodic aceleași situații la DGDAL, la Banca de investiții și la Direcția municipală de statistică. Pe de altă parte, DGDAL expediază aceleași situații (doză ce le centralizează) la banca și statistică.

Ne întrebăm cine are puterea să consulte în mod real și cu folos zecele de mii de hirtii care se string într-un an la instituțiile citate. Am văzut cîteva asemenea situații. Formularele se numesc INV, CPCS, INTERDEP, FF 13, PNCS ș.a.m.d. Un formular, un cerșaf mare cit două coli de cerere curînde o singură propoziție. Nu avem prejudecări și nu acuzăm și birocrăția absolut necesară unei bune desfășurări a activității, dar este lesne de observat că hirtiiile se înmulțesc cu o rapiditate care nu mai lasă loc nici pentru mirări. Lumea se obișnuiește imediat cu noul, răul creează obișnuințe, o situație cere altă situație, o hirtie nu e valabilă fără alte cîteva și o materie primă din ce în ce mai scumpă și atât de necesară în numeroase alte domenii se închisule în sertare, dulavuri și arhive fără alt rezultat decît eforturi suplimentare, nervi și timp pierdut.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Cum se ajunge
doctor în științe?

Cine vrea să afle, să parcurgă holul Rectoratului Universității din București sau din oricare institut de învățămînt superior, să se oprească în fața avizierului anume destinat doctoranzilor și să citească. Dacă ești mai slab de inger poți să tragi concluzia că nu este deloc greu. Totul e să ai țîria și vremea să îndeplinești niște formalități. Apoi, doctoratul, titlul de doctor, vine ca pe roate. Examele, referatele, lucrările științifice, ideile, contribuțiile, originalitatea gândirii, noutatea adusă într-un domeniu... par — din optica acestor forme — pur și simplu secundare! După ce ai muncit 5-7-10 ani (și nu odată cu totul în afara și pe deasupra sarcinilor tale de serviciu) la o idee, la o cercetare, după ce ai chinat gîndul pînă la limitele sale, cînd totul crezi că e finalizat, pentru a căpăta dreptul să comunici, public lucrarea ta, să supui judecării unei comisii științifice punctele de vedere la care ai ajuns, nu se poate decît dacă treci prin purgatoriul unui dosar care să-ți confere acest drept! Cerere — formular tip. Fișă personală — formular tip. Referat de personal. Autobiografia detaliată (începînd de la naștere, grădiniță, școală primară, gimnaziul...), Recomandarea instituției în care lucrezi, cum că ai voie să susții teza. Proces-verbal al punerii în discuția colectivului de muncă (pentru capacitatea de a deveni doctor). Aprecierea anuală de la locul de muncă. Memoriu de activitate profesională și științifică. Memoriu de activitate politico-obștească. Lista (în fine, ceva mai aproape de ceea ce ar putea să fie un doctor) lucrărilor științifice. Copie după diploma de licență... și multe alte copii, acte, referate, referințe, cereri, aprobări. Hirtii, hirtii, hirtii! Numeroase pot fi comprimate într-un singur act iar altele de-a dreptul nu se justifică. Și iată de ce! (Omul nu și-a schimbat între timp nici biografia, nici studiile, de pildă). Pentru că a mai depus odată aproape toate acestea, cînd a candidat pentru admiterea la doctoratură. Deci, dosarul său se află chiar la secretariatul specializat al instituției de învățămînt superior care coordonează activitatea aceasta de pregătire postuniversitară. Dar, balanta hirtiiilor se pare că, în unele locuri, e foarte greu de influențat, deși simplificarea birocrăției — ce implică, se știe, nu numai timpul unor oameni, dar și cheltuieli materiale apreciabile — este o constantă a indicațiilor conducerii superioare de partid.

În situația la care ne-am oprit, în timp ce la acest pol facem risipă de hirtie și birocrăție, la altul, tot din exces de birocrăție, paradoxal, facem caz de econo-

mie. De pildă, pentru a se dactilografierea o lucrare de doctorat pe o singură față a colii de hirtie însuși rectorul nu poate da o asemenea aprobare, chiar dacă e vorba de formule matematice, scheme, grafice, hărți, diagrame... ce nu pot fi urmărite în condițiile unei bune inteligibilități decît avîndu-le în totalitate sub privire și interpretare. Atunci, mai punem în circulație o hirtie! O cerere către Ministerul Educației și Învățămîntului și, desigur, un răspuns către petiționar. Un mod rigid de a interpreta și aplica o lege. Consecința?

CICI IORDACHE-ADAM ■

La pensie

Dacă nu v-ați pensionat niciodată dar vă bate gîndul e destul de important să știți ce vă așteaptă. Ca și omul, dosarul de pensie e un unicat. Omul face cerere. Depune cererea la comisia de pensii a întreprinderii. Dacă a lucrat înainte de naționalizare e nevoie de carnetul de cotizant. Dacă nu-l are trebuie să meargă la arhiva pe țară a asigurărilor sociale. Dacă a lucrat la firme particulare și carnetul a fost eliberat după naționalizare se solicită și adeverință de existența firmei la data eliberării actului. Pentru asta să aducă o dovadă de la Direcția economică a municipiului București. Dosarul de pensie este alcătuit din carnetul de muncă în original, din copia carnetului de muncă și vreo cîteva hirtiițe mai mici. Acest dosar se expediază la Oficiul de pensii cu 3 luni înainte presupusei pensionări. Acolo este preluat de un statistician. Statisticianul se uită în dosar. Dacă viitorul pensionar a lucrat înainte de armată se solicită o adeverință din care să rezulte ultima săptămînă în care a lucrat, pentru a vedea dacă nu cumva între ultima săptămînă și prima zi de armată n-au trecut mai mult de trei luni. Statisticianul mai verifică dacă omul n-a mai fost pensionat, trece la calcularea perioadelor de muncă și la calcularea retribuțiilor medii. Dacă omul a mai fost pensionat face diligentele către alte oficii ca să trimită dosarul de pensionare pe caz de boală. Pînă sosește și acest dosar, celălalt așteaptă. Pensionarul ce face? Bineînțeles că muncește. Ziua — la muncă, după-amiaza — pe drumuri după hirtii. Cînd dosarul sosește, statisticianul întocmește dosarul final. Îl termină și-l înaintează șefului de birou. În cazul în care statisticianul e de profesie soră medicală, operațiunea durează. Șeful de birou reface toate calculele, verifică totul, îl semnează și dă mai departe. Ajunge la șeful oficiului de pensii. Acesta verifică totul, semnează și dă mai departe. Ajunge la pensionarul șef, adică la inspectorul care are cea mai puternică semnătură din oficiu. Acesta verifică și semnează. Dar nici semnătura lui nu ajunge. Este nevoie de semnătura unui pensionar și mai șef. Șef comisie. După ce dosarul e aprobat și de comisia de pensionare se întoarce la oficiu. Dacă vă imaginați că în acest moment un om e gata pensionat, vă înșelați. Încă e tânăr. Mai are de muncit și de alergat. Trebuie să fie vici ca un șoim. În primul rînd că acum dosarul e ca un bagaj într-o gară. Așteaptă o hirtie de la întreprinderea la care ați lucrat ca să comunice oficiului și implicit dosarului că dumneavoastră ați fost pensionat, ca atare contractul de muncă a înțet și ați fost trimis acasă ca să așteptați pensia. Ați fost pensionat, felicitat, sărbătorit de colectiv și bucuros nevoie mare mergeți acasă. Ei, dar abia după ce sosește comunicarea întreprinderii dosarul se dă la plată. E un fel de a spune. Se dă pentru formalitățile de plată. De la 1 octombrie 1983 plata s-a „simplificat” atît de mult că nu mai înțelege nimeni. Se face prin calculator. Se completează o fișă, care se predă o singură dată pe lună, pînă în ziua de 9. Ce s-a predat pînă în 9 se plătește între 23 și 27 ale lunii respective. Pînă nu ajung machetele la calculator „nema” pensie. După ce trece 27 și calculatorul a fost de acord cu plata, oficiul de pensii primește niște mecanizate de plăți care rămîn ca document. Dacă e vreo greșeală de calcul, ea va fi depistată peste 2 ani de zile de un revizor contabil care va cere deschiderea unui cont de debit. Și veți fi un om fericit. Veți avea cont. Un cont în care să depuneți cîte ceva din pensie. Ei, dar de acum sinteți deja un adevărat pensionar și sinteți obișnuit cu tot felul de surprize.

CORNEL NISTORESCU ■

P.S. Dacă acest text conține vreo greșeală referitoare la procedură, de vină este numai subsemnatul care înțelege destul de greu anumite lucruri. Oricum, aceste neajunsuri privesc numai pe cei ce nu și-au rezolvat din timp dosarul și aflîndu-le de la șefa biroului stabilirii pensii, Jenița Naidin de la Oficiul de pensii al sectorului 6 din Capitală personal n-am hotărît să fiu util cit mai mult timp cu putînță.

„Dacă ai fost învins, luptă din nou! Va veni un timp când vei câștiga!”

Epictet

SPORT, TIMP LIBER

● „Am intenția de a reincepe să joc și sper să cuceresc titlul mondial!” ●

Mecking revine

„Copilul minune” sud-american Henric Mecking a dispărut din arena mondială a șahului după turneul interzonal de la Rio de Janeiro din anul 1979. Presa europeană a relatat la acea oră doar că marele maestru brazilian s-a retras din concurs după prima rundă. Mult mai târziu s-a motivat această renunțare din cauză de boală. Președintele de atunci al F.I.D.E., Fr. Olsson nu a dat crezare acestor „scuze” medicale, după cum reiese din corespondența avută cu Federația braziliană de șah și, ca urmare, la viitorul turneu interzonal Mecking nu a mai fost invitat să participe, deși încă mai deținea al șaptelea ELO din lume. Mecking putea emite pretenții la o calificare directă în turneul interzonal datorită participărilor strălucite avute la edițiile precedente ale campionatului mondial. La 21 ani, după câștigarea turneului interzonal de la Petropolis (1973), Mecking a fost considerat erou național, cunoscând o publicitate nemeapomenită pentru un șahist, fiind cel mai adulat sportiv după vedeta mondială a fotbalului, Pele.

Câștigarea turneului interzonal l-a deschis drumul spre titlul mondial, participând în sferturile de finală ale meciurilor candidaților la titlul mondial în compania lui V. Korcinoi. Fire optimist, Mecking se considera „destinat” pentru a-l înfrânge în meciul final pe Fischer. Meciul cu Korcinoi l-a jucat între 16 ianuarie și 13 februarie 1974 la Augusta, fiind secundat de marele maestru Ulf Andersson și de un instructor al Academiei de șah „Capablanca” din Sao Paulo, Herbert Carvalho. În acest meci a dovedit încă o dată că nu a fost degeaba denumit „un fenomen” al șahului sau „Bobby Fischer al Americii de Sud”, jucând original numai pentru menținerea inițiativei. Meciul l-a pierdut tocmai

atunci când credea că este foarte aproape de egalare. În partida întâi 1-a „păcălit” pe Korcinoi, într-o criză de timp incredibilă, efectuând 16 mutări în mai puțin de două minute, reușind să câștige și un pion, dar partida a fost remiză după întrerupere la mutarea 54. În runda a cincea, la scorul egal de 2:2 (numai remize) pierde cu piesele negre, runda următoare este de acord cu „remiza de salon” în 17 mutări. La sfârșitul partidei a șaptea Mecking arăta aidoma unui boxer făcut K.O., neputând să se dezmeticească. Era condus cu 2-0. Abia în rundele următoare s-a îndrăcit și mai mult în luptă. Partida a noua l-a determinat pe Korcinoi să ceară time-out, durase 11 ore și 37 minute și s-a încheiat remiză. În partida a 12-a Mecking a redus handicapul învingându-l pe Korcinoi în 41 mutări. Ultima șansă era partida a 13-a, Mecking a gândit enorm în deschidere — 14 mutări în 80 de minute — iar când a ajuns în momentul crucial al partidei, la mutarea a 19-a, era deja în criză de timp. A jucat perfect, s-a apărut corect, dar în ultimul minut a făcut o inexactitate ce ducea inevitabil la pierdere. Mecking a întins mina, felicitând adversarul. Pierduse meciul. În declarațiile făcute imediat a recunoscut că a greșit psihologic neștiind să joace la remiză: „Nu pot să joc pentru remiză, eu joc întotdeauna pentru victorie. Refuz propunerile de remiză, pentru că doresc să câștig”.

Turneul interzonal de la Manila (1976) l-a câștigat detașat realizând 13 puncte din 19 posibile, fiind învins doar de Spasski, remizând zece și câștigând 8 partide. Al doilea clasat, Hort a rămas la 1,5 puncte distanță. În meciurile candidaților „nu a avut șansă”, fiind eliminat fără a se putea vedea în finală mult visată. Numele talentatului șahist brazilian nu a mai apărut pe diagramele turneelor, știut fiind că este bolnav irecuperabil pentru activitatea competițională. Nu demult Mecking și-a exprimat într-un interviu dorința de-a reveni la șah. „...am intenția de-a reincepe să joc șah și să cuceresc titlul de campion mondial. Eu sper aceasta, când din nou voi participa la turnee, când jocul meu va redeveni într-adevăr puternic. Sint convins că pot deveni campion mondial”. Întrebat când va relua activitatea șahistă, Mecking a explicat că nu poate da data exactă, dar în ori ce caz nu va repeta

greșeala de la turneul interzonal din 1979. La începutul anului 1978 în timpul turneului de la Wijkaan Zee s-a simțit pentru prima dată foarte obosit, uneori ajungând să nu poată vorbi. A încheiat turneul doar printr-un efort de voință, ca apoi să încerce să afle diagnosticul bolii sale la spitalul din Houston. Neglijând boala și-a anunțat participarea la turneul interzonal, deși cu o lună în urmă tocmai părăsise medicamentația luată de-a lungul a 30 de zile ca urmare a unui accident avut cu motocicletă. A fost aproape de moarte la un moment dat, neputând nici să bea, nici să mănince.

Asemănat de lumea presei cu Bobby Fischer, Mecking a ripostat: „Această denumire este foarte nenaturală și incorectă. Fischer este un mare jucător de șah, cu cel mai mare ELO din lume din toate timpurile. Personalitatea sa este cu totul alta decât a mea. Eu mă simt înțepit de oboseala bolii mele mortale, el are cu totul alte cauze că duce o viață izolată. De asemenea nici compararea psihicului nostru nu este corectă”. Această declarație făcută acum, după anii grei de boală, ne face să credem că Mecking este mult mai obiectiv decât înainte, când acceptase ideea unui meci neoficial cu fostul campion mondial, declarând că poate să-l învingă. Deși dispărut din turnee, Mecking afirmă că a rămas în contact cu viața șahistă prin literatura specifică pe care a primit-o cu regularitate. Antrenamentele propriu-zise nu le-a început deocamdată în mod regulat, dorind să se refacă pe deplin: „Acum sint 99% vindecat, mă simt la fel ca înainte de boală... am liniștea de-a putea face planuri de viitor. Sint incredincinat că în viitoarele luni nu voi reveni la jocul practic de șah, pentru că doresc să fiu perfect sănătos. În afară de aceasta am nevoie de o pregătire temeinică a teoriei deschiderilor... Eu sper că nu voi avea parte de nici un succes... Eu cred, calitatea jocului meu va face un salt înainte, cred în talentul meu... Astăzi sint optimist în privința viitorului meu ca jucător de șah”.

H. Mecking, vedeta braziliană, sparge bezna tăcerii făcând declarații imbucurătoare. Revenirea sa în arena competițională va fi un câștig al șahului, al luptei pentru supremația mondială.

MARGARETA MUREȘAN

FAIR PLAY

Oameni curajoși

Scrisoarea tehnicianului Nicolae Popcov, publicată nu demult a stîrnit interesul multor cititori pentru sportivii handicapați fizic care reușesc performanțe incredibile. Ni s-a sugerat să revenim și cu alte exemple de oameni care au avut puterea de a învinge maladiile pentru că, așa cum am mai afirmat, faptele sportive ale handicapatilor reprezintă pentru noi o mare lecție de viață, de voință și curaj.

Dintre sportivii consacrați îl vom menționa în primul rând pe trăgătorul ungar

Karoly Takacs, campion olimpic la pistol viteză: după un accident în care și-a pierdut mina dreaptă, el a mai câștigat o dată titlul olimpic, trăgînd cu mina stîngă! Australianul John Konrads, bolnav de poliomielită în copilărie, a ajuns campion olimpic și multirecordman mondial la natație. Americanul Michael Larabee, profesor de matematică, accidentat grav după doi ani de întrerupere a antrenamentelor câștigă titlul olimpic la 400 m plat, Japonezul Kioto Katsui, în ciuda interdicției medicilor de a se prezenta la concurs, ca urmare a unei contuzii la cap, concurează totuși câștigînd titlul mondial la judo.

Terry Fox este un tânăr atlet canadian de 22 de ani căruia, ca urmare a unui cancer, i s-a amputat un picior. Când s-a refăcut după operație, Terry s-a hotărît să parcurgă pe jos întreaga țară, inițiind o campanie de strîngere de fonduri pentru cercetările științifice în scopul combaterii acestei maladii. Curajul și voința lui Terry Fox au fost omagiate prin acordarea „Ordinului Canadei”, cea mai înaltă distincție pe plan național. Columbianul Samuel Carjaval a parcurs distanța de 8.000 km dintre Bogota și Santiago de Chile într-un fotoliu rulant.

A făcut această călătorie cu ocazia Anului internațional al handicapatilor pentru a demonstra țaria fizică și de caracter a persoanelor cu deficiente motrice. În urma unei tumori, Ted Kennedy, băiatul senatorului american Edward Kennedy, a fost supus unei intervenții chirurgicale radicale — amputarea gambei drepte. Învingîndu-și complexele, acest tânăr joacă acum tenis, polo și chiar schiază!

Sint emoționante campionatele de baschet în fotolii rulante sau întrecerile atletice la care participă handicapatii din peste 30 de țări. Iată și citeva performanțe: alergătorul nevăzător Asmy Fritze, cîndva un excelent sprinter, acum în vîrstă de peste 60 de ani, alergă, condus lateral cu un cordon de nepotul său, 26,9 sec. pe 200 m plat. Robert Horosch, tot nevăzător, trece 1,81 m la înălțime. Bernd Kraus, cu amîndouă bratele amputate, sare 7,35 m la lungime, iar Joseph Darden, fără un picior, sare 1,60 m la înălțime. Sau cine ar fi crezut că performanța de 2,04 m la înălțime a studentului Arnold Boitd din Montreal aparține unui fost sportiv talentat care și-a pierdut piciorul drept într-un accident?

CRISTIAN ȚOPESCU

Cronica șoselei

Se întimplă și minuni

Sezonul sporturilor albe. Pe pîrtie, pe oglinda gheții patinoarelor intîlniești toată gama de vîrste, de la cei cu părul acoperit de nea pînă la tînci de cîțiva anișori, care cunosc pentru prima oară bucuriile iernii. Cu cit ghețușul și zăpada sint de mai bună calitate, cu atît plăcerea sportivilor amatori e mai mare. Singurii pe care alunecășul nu-i încîntă din motive arhicunoscute sint șoferii și pietonii care nu sint înarmați cu încălțămînte antiderapantă. Pe orice timp, regulile conducerii auto recomandă șoferilor să „mature” cu privirea nu numai zona din fața mașinii, ci și cele laterale. Iarna, cînd pe pîrtiile formate ad-hoc, copiii cu săniuțele ajung uneori pînă în imediata apropiere a trotuarelor, fără a exista garanția că vreau concurent mai năzdrăvan nu va

pătrunde pe asfaltul rezervat mașinilor, observarea părților laterale capătă pentru piloți o însemnătate cu totul aparte. Citeodată însă, după cum se va vedea în cele ce urmează, toate măsurile luate de șoferi se dovedesc insuficiente.

Zilele trecute, o întimplare a înfirmat cuvintele lui Grigore Alexandrescu din cunoscuta sa fabulă, rămasă în mintea noastră din anii copilăriei, „Minuni în vremea noastră — zicea inegalabilul nostru fabulist — nu cred a se mai face”. Și totuși minunea s-a produs.

Un puștil de 7 ani se întorcea de la școală. Cum a luat sfîrșit ultima oră, el a zbughit-o pe poartă, înaintea celorlalți copii. Direcția: păduricea de aluni ce se întinde pe citeva sute de metri, în drumul său spre casă. Cu o seară în urmă își pitise săniuța într-o tufă, după o partidă solitară de săniuș pe o pîrtie croită chiar de el. Dealul destul de înalt, panta pronunțată și fără gropi imprimă săniuței o viteză amețitoare. Nerăbdător să reinceapă jocul puștii o ia la fugă. „Oare sania o fi la locul ei?” Răsuflă ușurat cînd o găsește, bine camuflată de crengi, dar mai ales de zăpada căzută în timpul nopții. Tot în pas alegător parcurge și porțiunea pînă la startul pîrtiei, deocamdată numai de el cunoscută. „Ce-ar fi să mă urc mai sus? Lungesc și distanța, măresc și viteza. Ce surpriză pentru băieți, cînd îi voi aduce aci, pe

seară. Pînă atunci, am grijă să fac pîrtia cit mai bună”. Nînsorea din cursul nopții s-a așternut peste zăpada înghețată în urma gerului puternic din ajun. Crusta de la suprafață și înclinarea puternică din partea de sus a dealului fac ca săniuța să zboare nu alta. Puștii e în culmea fericirii. Se aude doar fișitul tălpiilor saniei alunecînd pe neaua înghețată. Cursa se apropie de sfîrșit. „Dar ce se întimplă? Ieri m-am oprit la distanță mare de șosea, iar acum pînă la drum mai sint doar cîțiva pași. N-o mai pot opri, ori ce aș face”. Din dreapta micului sportiv, pe șosea se apropie un cogeamiu autocamion. Sania sare peste șanțul șoselei, propulsată puternic de pe un mic dîmb, aflat în apropiere. Aidoma unui schior cînd părăsește trambulina. Apoi își continuă periplul pătrunzînd pe șoseaua plină de gheață, exact pe sub autotrenul care coboară încet, cu prudență, panta șoselei.

„Am observat săniuța, relata ulterior șoferul. Se apropia repede și amenințător de autocamion încît mi-am spus: Nu mai e nimic de făcut! Copilul nîmereste în fața mașinii, ori se izbește de vreo roată. Am oprit. Mă așteptam să văd săniuța tîndări și copilul mort sau rănit grav, pe șosea. Mă uit cu atenție de jur împrejurul autotrenului și nu observ nimic deosebit. Unde o fi băiatul? Îl zăresc la 15—20 de metri de șosea, pe par-

La peluză

Diaconescu

Teleobiectivul a decupat un cap tuns soldățește, cu o expresie de mirare eșuată întipărită pe chip. Un băiețandru. Crainicul stadionului Steaua a anunțat schimbarea: a ieșit Pițurcă; a intrat Diaconescu. Suporterii echipei n-au reacționat în nici un fel; nici că a ieșit Pițurcă, nici că a intrat Diaconescu. Ei și-ar fi dorit ca inlocuitorul să fie un consacrat: Majaru; sau o speranță recunoscută: Pușcaș, ceea ce s-a și întimplat mai tîrziu. Steliștii atacau mai mult, dar alintat, prin acțiuni individuale și centrări în fața porții unde aproape fără excepție nu era nimeni de-ai lor. Sigur, jocul era frumos, dar era frumos mai ales prin contraatacurile argeșene, fulgerătoare și direct pe poartă. Și mai era frumos prin Balint; Balint așeza jocul echipei sub semnul strălucirii. Despe Balint, cariera lui Balint la națională, mai precis despre reintrarea lui în echipă se afirmă că devină ar fi craiovenii, iar craiovenii sînt: Să fim serioși, noi n-avem nimic cu băiatul. Și așa mai departe. și acum nu mai putem repara nimic... În sfîrșit, Balint era singurul care îndreptătea speranțele suporterilor la încă un gol măcar. Lăcătus, nu, și toate mingile îl căutau pe el. Pînă cînd a apărut acest băiețandru cu capul lui tuns soldățește, despre care crainicul stadionului a spus că s-ar numi Diaconescu.

A apărut imediat, chiar în careul mic cu capul lui tuns soldățește, acest băiat despre care lumea a aflat că se numește Diaconescu și nimic n-a mai fost ca înainte, nimic, nici jocul echipei proprii, nici așezarea în teren a argeșenilor, nevoiți să aperse un flanc lăsat liber. Argeșenii n-au mai atacat de atunci, preocupai cum erau în apărare, iar steliștii de parcă li s-ar fi desfăcut un nod, năvăleau desfășurați, ocolindu-l cu pasele, pe cine credeți? Chiar pe autorul moral al celui de-al doilea gol și al acestei dezlănțuirii, pe băiatul acesta tuns soldățește, care de acum înainte pentru noi se va numi Diaconescu.

Firește, nu poate fi vorba de premeditare aici. Ci, mai curînd, de fața cealaltă, ingrată, a incântăburii exuberante de care tinerii talentați și răsfațați de soartă se lasă indeobște prinși în fața succesului cînd, uitînd de ce-i împrejur, de semeni și de lume, devin orbi și nu se simt bine decît între ei, recent consacrații. Este o boală de creștere și, implicit, un indiciu de imaturitate.

Sigur, defectele de creștere doar timpul le vindecă, scurgerea lui, dar și noi înșine, ridicînd ștacheta, urcînd mult tînta succesului, fiindcă dacă militarii doresc titlul de campioni, pe care-l pot obține, totodată, cu meciul următor de la Ploiești sau Rimnicu Vilcea să se gîndească și la Roma, München, Madrid, Lisabona...

NICOLAE CRISTACHE

tea dreaptă afundat pînă la genunchi în zăpadă. Cu minulele stergîndu-și ochișorii roșii, înlăcrimați, teribil de speriat, copilul nu realizează probabil exact ce s-a întimplat. Stă nemișcat și nu rosteste nici un cuvînt, uitîndu-se cu frică la mine. Într-un tîrziu, printre sughițuri, vorbind încet, aproape în șoaptă, îmi zice: „Nene, nene eu n-am vrut să fac nici un rău. Credeam că mă opresc, ca ieri, pînă șosea. Să nu mă bateți!” Mi-au dat lacrimile și mie, om bătrîn, vorba aia. Am doar nepoței de vîrsta lui. „Mă, tu ai în tine nu o viață, ci șapte”. M-am apropiat de el, l-am mîngiat pe creștet pînă și-a mai revenit. „Cred că pățania asta o s-o ții minte toată viața. Ce să-ți mai spun...”

Viteza foarte redusă a autovehiculului și cea relativ mare a săniuței, care a traversat drumul pe sub autocamion, au făcut ca deznodămîntul întimplării să nu fie tragic.

Un caz de acest gen la un milion se termină așa. De regulă, sfîrșitul e altul. Numai în ultimele zile, mai mulți copii și-au pierdut viața nimerînd cu săniuțele în autovehiculele aflate în mers și chiar în staționare, pe șosele.

A tubi copiii inseamnă și a-i îndruma, supraveghea, a-i feri de pericole, un adevar de care e bine să nu uite nici părinții și nici școala.

VICTOR BEDA

● Vor fi recuperați Orac, Rednic și Custov? ● Atenție la Sokol! ● Meciul, programat în noaptea, va fi arbitrat de Lamo Castillo ●

Cu gândul la calificare

N-au mai rămas decât puține zile pînă cînd, miercuri, 7 martie, campioana de fotbal a României, Dinamo București, va întîlni la Tbilisi, în meci tur pentru sferturile de finală ale C.C.E., pe Dinamo Minsk, campioana Uniunii Sovietice. O partidă așteptată, firește, cu mult interes, mai ales după ce, în runda anterioară, fotbalistii noștri au izbutit răsunătoarea performanță de a elimina pe deținătoarea celui mai prestigios trofeu continental, pe S.V. Hamburger. Dar ce-a fost, a trecut, după o lege nescrisă a fotbalului, cel mai greu meci e cel care urmează, adică meciul de la Tbilisi, pe marginea căruia am discutat, zilele trecute, cu cei doi antrenori dinamoviști, Dumitru Nicolae-Nicușor și Cornel Dinu.

— Tovarășe Nicușor, știm cum s-a calificat Dinamo Minsk, 1-0 și 2-2 cu Grasshoppers Zürich, 6-3 (în deplasare) și 3-1 cu Raba Győr, dar nu știm cum joacă. Dumneavoastră i-ați urmărit, săptămîna trecută, pe jucătorii sovietici în două partide de cupă, ce impresie v-au lăsat?

— Dinamo Minsk e ceea ce m-am așteptat, gîndind că n-a pierdut nici un meci în actuala ediție a Cupei campionilor și că Sokol e, cu 6 goluri, golgeterul competiției în curs: o echipă solidă. Componentii ei sînt bine făcuți și practică un fotbal athletic, de angajament, dar nu, din cite mi-am dat seama, dur. Ei se grupează rapid în apărare, știu să păstreze mingea la mijloc și desfășoară contraatacuri foarte iuți, virfurile Gurinovic și Sokol fiind sustinute din linia mediană, mai ales de Pudîșev, care e și căpitanul formației. Am văzut pe Dinamo Minsk la Suhumi, unde a bătut cu 2-1 pe S.K.A. Habarovsk din divizia secundă, și la Tbilisi, meci de asemenea, cîștigat, 1-0 cu Dinamo din localitate, așa că mi-am făcut, chit că la Suhumi n-am ajuns decît în finalul întîlnirii, o imagine cit de cit concludentă despre jocul viitoarei noastre adversare. Repet, o echipă puternică, excelentă la mijloc, cu Aleinikov, Pudîșev, Gotsmanov, Melnikov, membri ai lotului olimpic, dar cu o apărare, mai ales pe părțile laterale, vulnerabilă.

— De ce ați ajuns mai tîrziu la Suhumi?

— Pentru că, spre surpriza mea, avionul a aterizat la Soci! N-am putut urmări și filma decît ultimele 20 de minute ale meciului.

— Ca răspuns, înțelegem, la faptul că și tehnicienii sovietici, în frunte cu antrenorul secund Savostikov, au filmat meciul de la Vilcea, da?

— Ca răspuns?, nu știu, dar o astfel de practică, studierea adversarului, e folosită în mod curent în fotbalul internațional. La Tbilisi, de pildă, am aflat, nici măcar nu mi s-a ascuns acest

„amănunt“, că Dinamo Minsk a intrat în posesia înregistrării video a partidelor noastre cu Hamburger! Fiecare, nu-i așa, își ia măsuri de precauție. La această oră, noi cunoaștem totul, sau aproape totul, despre jocul fotbalistilor sovietici, cu un portar sobru, Kurbiko, cu un fundaș lateral foarte ofensiv, Kurnenin, care a marcat și cu Grasshoppers, și cu Raba, cu o predilecție spre contraatac etc., etc., dar sînt convins că și Dinamo București a încetat să mai fie un „secret“ pentru antrenorul Arzamaștev, cel care l-a înlocuit pe Malofeev, chemat la echipa națională.

— Apropo de Arzamaștev, l-ați văzut la Tbilisi? Ce zicea?

— Am încercat să-l abordez, dar s-a ferit. Din ziarul „Fotbal și hochei“ am aflat însă că, cel puțin pînă acum, e mulțumit de modul în care jucătorii săi s-au comportat în pregătiri. El afirmă, după turneul de sală din Berlinul occidental și după stagiul de antrenamente din Bulgaria, încheiat prin 1-1 cu Trakia Plovdiv, că „poate sta liniștit“.

— Asta rămîne de văzut! Înainte de a-l invita și pe Cornel Dinu la cuvînt, v-am ruga să ne spuneți cum era timpul la Tbilisi. Ninge?

— A nins chiar duminică, în ziua meciului, dar puțin. Temperatura era în jur de 2-3 grade, dar probabil că pînă la 7 martie va mai urca. Media lunii respective e, din cite am înțeles, peste 7 grade. Partida de miercuri viitoare (n.n. discutația noastră s-a purtat marți, la prînz) e programată în noaptea, de la ora

Aceste microinterviuri în loc, poate că v-ați lămurit, de avansonică a meciului din 7 martie. Un meci care se anunță, dată fiind valoarea adversarului, neînvingi pînă acum în C.C.E., deosebit de greu, dar pe care dinamoviștii bucureșteni l-au pregătit cu maximum de seriozitate, neomițînd nici un amănunt. Și pe care, ne-au explicat antrenorii, speră dacă nu să-l cîștige, să-l încheie cu un rezultat cit mai bun, care să le permită, după retur, obținerea calificării. Va depinde, sîntem siguri, numai de ei, de modul în care vor ști, harnici și uniți, să lupte cu toate ambițiile și energiile pentru atingerea scopului. Îi credem în stare de toate astea! Hai, Dinamo!

19 — la București 17. Am cerut să ne antrenăm, pe stadionul „Lenin“, luni și marți seara și ni s-a promis că vom putea.

— O ultimă întrebare, tovarășe Nicușor: credeți în calificare?

— Sînt optimist, dar cu măsură, fiind convins că, atît la Tbilisi, cit și la București, ne așteaptă două meciuri foarte dificile. Îndrăznesc chiar mai mult: dacă vom avea tot lotul apt de joc, ne vom califica!

— Din cite am aflat, tovarășe Dinu, mai mulți jucători dinamoviști, între care Orac, Rednic și Custov, sînt la această oră sub semnul întrebării. Vor putea fi ei recuperați pînă la 7 martie?

— Ei au, chiar și Movilă, întînderi musculare, mai mult sau mai puțin grave, dar tragem nădejde că doctorul Dumitru Tomescu, a cărui competență e cunoscută, va reuși să-i refacă cit mai repede.

— În timp ce antrenorul principal se găsea la Tbilisi, Dinamo a făcut un 0-0 nu tocmai glorios la Ploiești! Cum l-ați explica: echipa s-a păstrat pentru Cupa campionilor?

— Nu neapărat, dar cîmpul de joc a fost o clisă, un patinoar. Astfel de terenuri nu-i convin lui Dinamo, echipa mai degrabă combinativă, de pase. Și-apoi, un punct în deplasare, în condițiile în care vine un meci atît de important, e un punct, nu-i așa?

— Sînteți mulțumit de starea la zi a formației?

— Da, deși rămîne, cum se zice, loc pentru mai bine. Starea de spirit e, vă asigur, excelentă și-i sînt pe băieți gata de orice efort, de orice sacrificiu, pentru a obține un rezultat cit mai bun la Tbilisi și, implicit, calificarea. Dar probleme mai sînt, unde nu sînt?! Apărarea a atins, cred, forma constant bună din toamnă, iar mijlocul se arată în creștere. Atacul însă ne dă unele bătăi de cap, în sensul în care încă n-am găsit cele mai ferice formule pentru jocul pe margini, unde Turcu și Tălnar, care l-au încadrat pe Augustin, încă n-au convins. Reîntoarea lui Orac ar putea schimba multe. Cert e că la Tbilisi va trebui să jucăm ofensiv și chiar să marcăm! Șansele celor două echipe de a se califica sînt, după mine, aproximativ egale, dar ne pregătim în așa fel, cu siguranță, cu elan, încît să aplecăm balanța de partea noastră. Sîntem la un pas de o performanță fără precedent, pătrunderea unei echipe românești în semifinalele Cupei campionilor europeni, și sîntem decîși să-l facem! Exemplul de anul trecut al Craiovei, faptul că naționala figurează între primele 8 de pe continent, atenția pe care ne-o acordă, sub o formă sau alta, opinia publică ne obligă să fim la înălțime. Chiar dacă, repet, Dinamo Minsk e o piatră tare.

— Cine va arbitra?

— Spaniolul Augusto Lamo Castillo, funcționar de bancă, unul dintre cei mai buni coțafi arbitri ai momentului. Din cite am citit, foarte exigent și foarte corect. El a condus meciul olimpicilor noștri în Olanda și, recent, Iugoslavia — Bulgaria. În retur, va oficia englezul Hackett.

— Pînă la retur mai e, să trecem întîi hopul de la Tbilisi! În vederea căruia, în numele tuturor iubitorilor fotbalului din România, vă urăm mult succes!

Aforisme

Accidentele apar în zbor, nu la tirire.

★

Perfecțiunea ne-ar putea zeifica. Dar cine și-ar dori un asemenea dosar?

★

Să nu ne săpăm singuri mormîntul. Aceasta este doar misiunea generației viitoare.

★

Cei care nu sînt receptivi la undița istoriei ajung la mal în năvod.

★

Printre misiunile terestre ale femeilor frumoase este și aceea de a descăuna bărbați cocoțați.

★

Și cînd voi fi țarină, mă voi repezi spre ochii proștilor.

★

Citînd cronici literare aflu cu surprindere că prin puzderia de genii mai apare și cite un scriitor normal.

★

Milioane de oameni mor pe planeta noastră de sete. Pentru că nu au după ce să bea apă.

★

Geniu a fost numai autorul primei oale de lut. Urmașii lui sînt olari.

★

Poezia — viața romanțată a unor idei și sentimente.

★

Visul prostului e să ajungă mediocru.

★

Siloz de rachete. Deci i se fură alimentației și lexicul.

★

La unii cultura nu durează nici cit un gutural.

★

Omului l-a căzut probabil coada cînd s-a îndrăgostit pentru prima dată.

★

Reușesc unii marea performanță de a dormi exact cit ține furtuna.

★

Eva s-a născut din Adam. Și s-a hrănit apoi cu zilele lui.

★

Scriitorii clasici au lucrat la luminări de înaltă tensiune.

★

Celibatarii sînt niste bărbați ori prea timizi ori prea inteligenți.

★

Să lăudăm din toată inima pe cei morți, pentru că, oricum, nu mai au cum să se bucare.

VASILE GHICA ■

batanților etc. oferind momente îndelung aplaudate. Năstase și Segărceanu au pierdut. Dar ce le-am putea oare reproșa? Ilie, ajuns la meciul numărul 145 în Cupa Davis, a etalat din nou calitățile de mare campion, demonstrînd că el, și nu altul, a fost socotit pînă nu demult (dar parcă astfel de elogi trec repede?) cel mai talentat jucător din istoria te-

mă ard gleznele“, l-am auzit zicînd), dar dorința noastră, plecată din ambiție?, plecată din nostalgie?, ca Ilie să fie mereu cel mai bun a rămas, vai, intactă. Problema lui, a noastră, pare să nu mai fie victoria, ci victoria perpetuă, ceea ce, din păcate, nu e la îndemîna nimănui. Ca unul care am învățat sport (și) sub vraja lui Năstase, am tot sperat că într-o zi sau în

iubesc nu mai puțin.

Net întrecut de Connors, poate și pentru că nu scăpase de pecetea unei gripe (după meci, Jimmy avea să exclame, nu chiar ironic: „dacă bolnav a jucat așa bine, cum ar fi făcut-o în deplinătatea puterilor?!“). Florin Segărceanu i-a luat, ca și la Wimbledon, un set lui McEnroe, un set de care americanul s-a agățat cu disperare, dar pe care l-a pierdut. Florin l-a pus, și cu alte ocazii, în dificultate pe primul jucător al lumii, făcînd 6 ași, expediind pasinguri și loburi subtile etc. El a trecut cu bine, ca să rezum, cel mai greu examen al carierei sale de pînă acum, consacrîndu-se. Pentru el, ca să zic așa, meciul a fost o ocazie unică, pe lingă care n-a trecut degeaba. La 23 de ani, Florin începe să se coacă și, dacă nu calcă încă pe urmele lui Năstase, înaintoază frumoase promisiuni. Pe el, a dovedit-o cu prisosință, se poate conta.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Ultimul trubadur

nisului. Partida lui cu McEnroe a părut luptă inegală dintre un om și o mașină. În fața unei exactități reci și a unei agilități de felină, spiritul romantic al supercampionului nostru, gata oricînd să sacrifice un punct pentru o minge frumoasă, a cedat, firește. Drama e însă, dacă există vreo dramă aici, alta: anii s-au mai adunat, ca și kilogramele, ca și artrozile („ah ce

alta Ilie își va redobîndi, ca prin miracol, forțele imputinate de ani și se va reîntoarce triumfător la Wimbledon, spre a-și completa colecția de trofee cu singurul titlu care îi lipsește. De-acum știu: Ilie nu va mai bate niciodată Wimbledonul, nu va mai bate nici alto turnee, dar asta nu mă împiedică să recunosc în el pe ultimul mare trubadur al tenisului, pe care-l

Nu s-a întîmplat nici o minune în cele 3 zile de tenis de la Palatul sporturilor. Coțafi mai buni, dovedit mai buni, oaspeții au cîștigat cu 5-0, cedînd un singur set, cel pe care, cu 6-2, Florin Segărceanu l-a reușit în fața campionului mondial. N-a fost însă, cum s-ar putea deduce din diferența de scor, o luptă inegală, ci ea a fost disputată și, pe alocuri, dramatică, americanii fiind nu o dată siliți să se întrebuintze la maximum pentru a izbîndi. Insuși Arthur Ashe, care mi s-a părut foarte mîndru de reușita de a fi adus la București primele două rachete ale lumii (McEnroe locul 1, Connors locul 2), obligîndu-le să joace mai puțin pentru bani și mai mult pentru glorie, a recunoscut că „adversarii noștri s-au arătat redutabili, poate chiar mai mult decît ne-am așteptat“.

Intr-un spectacol sportiv care s-a ridicat la cote deosebite, schimbările surprinzătoare de mingi, execuțiile tehnice „de kinogramă“, dirzenia com-

În timpul nostru, la fel ca-n alte timpuri, / în fiecare ce-a fost și-a trecut, / e-ascunsă și o altă perioadă, care-n curgerea anilor / rămîne pururi aceeași

UNIVERS

● Concluziile dr. Thomas Noguchi ● Ecouri și opinii despre filmul românesc ●

Mondo umano ?

Saga unui clan

Medicul legist șef din Los Angeles, dr. Thomas Noguchi, aflat în fața iminentei exercitării misiunii sale, dar nu oricum, ci asupra unei persoane a cărei identitate avea un ecou național și chiar internațional — e vorba de Robert „Bob” Kennedy — este derutat la început. Apoi, revenindu-și, comentează atât atentatul propriu-zis cât și consecința lui: „Era groaznic în sine, dar groaznic și din cauza enormelor responsabilități pe care acesta (atentatul — n.n.) le crea pentru micul nostru serviciu, cu efective insuficiente. De fapt, mă gîndeam că, dacă trebuia făcută o autopsie, ea să fie practică excluzând absolut orice posibilitate de eroare. La ora două dimineața, am luat decizia. Voi apela, în țara întreagă, la competențe și resurse umane disponibile ale profesiei noastre, încă tînără și total necunoscută. Dacă (Bob) Kennedy murea (la acea oră încă nu era constatat decesul candidatului la investitura prezidențială din partea partidului său — n.n.), eu solicitam participarea a diferiți medici legiști din întreaga țară”.

Evident, acestea sînt explicațiile furnizate de dr. Thomas Noguchi într-o carte apărută acum. Dar atunci, nuse știe cum a reacționat, dat fiind că n-a făcut nici o remarcă publică, nici o declarație presei sau altor publicații. Cu toate acestea, succesul cărții sale este incontestabil, ea fiind tradusă și în alte limbi, aproape imediat după apariție.

Aici, să deschidem o scurtă paranteză, aducînd cîteva amănunte care ar completa constatarea de mai sus. Astfel, revista franceză „L'Express” arăta în ultimul număr din noiembrie anul trecut — cînd, reamintim, s-au împlinit două decenii de la tragicul sfîrșit al lui „J. F. K.” — că saga clanului Kennedy nu încetează să-i fascineze pe americani. În douăzeci de ani, trei sute de cărți au fost consacrate președintelui John Fitzgerald și cîteva sute altor membri ai clanului. Filonul nu este încă epuizat; opt noi cărți au ieșit, în noiembrie anul trecut, în librăriile americane. La acestea trebuie adăugate cele care au cite un capitol sau mai multe pagini consacrate unuia sau altuia dintre membrii familiei respective. De pildă, cele de memorii precum volumul francezului Robert de Saint Jean, cu un titlu atât de expresiv — *Passé pas mort* — și în care îi evocă pe Dali, Pacelli (cardinalul), Lyautey plus desigur J. F. Kennedy.

Nu știm însă dacă recenta carte a dr. Noguchi se înscrie între cele opt sau în altele, cert este că interesul pentru ea a depășit toate așteptările. Cauza: faptele scrise sau comentate: Iată încă un exemplu: „În acea dimineață nu puteam ști că, după moartea senatorului Kennedy, autopsia făcută de mine avea să contrazică ceea ce toți martorii — cel puțin șaptezeci în total — văzuseră cu propriii lor ochi în această bucătărie”. Afirmația este categorică și, prin ultima ei parte, provoacă serioase nedumeriri, din moment ce el, specialistul care examinează ulterior victima, vine în contradicție cu cei care urmăriseră integral (sau credeau că o surprinseseră în toată desfășurarea ei) scena atentatului de la hotelul „Ambassador” din Los Angeles.

O altă implicație a concluziilor dr. Thomas Noguchi surprinde și mai mult atît acum, cît și atunci: „Nu puteam nici ignora că această contradicție între mărturiile oculare și autopsie urma să servească de bază pentru revizuirea procesului lui Shirhan B. Shirhan (asasinul lui Bob), cu scopul de a i se anula condamnarea lui. Shirhan pretindea că intrase în bucătăria hotelului cu o armă dar nu-și mai amintea ceea ce se întîmplase ulterior”. Hitchcock redivivus? Poate...

DUMITRU CONSTANTIN

Ceramice

La prima vedere, ceramica fină înseamnă un domeniu superspecializat aflat sub stăpînire chimicilor și cercetătorilor, a artizanilor. Discutînd despre ce ne poate aștepta de acum încolo în sfera materiilor prime și materialelor, interlocutori diverși, la Tokio și în alte orașe japoneze în care m-am aflat, au subliniat fără echivoc acest subiect aparent insolit: ceramica.

Ne uităm în jur și descoperim într-adevăr atîtea obiecte venind dintr-acolo: aparate menajere, piese în componența televizoarelor și computerelor, bijuterii. În corpul uman au fost deja implantate bucăți de ceramica, chirurgii fiind deosebit de optimiști în extinderea operațiilor pe această linie. Un material bioceramic făcut din pulbere de aluminiu extrem de pur se modelează în forma dorită și apoi se calcinează. Materia solidă obținută nu se corodează, spre deosebire de metalele utilizate anterior și, în plus, se dovedește compatibilă cu creșterea țesuturilor umane. Oasele și articulațiile artificiale dovedesc, în chirurgia ortopedică, cum ceramica poate contribui la recăpătarea, de către infirmi, a posi-

bilităților de mișcare ce păreau pentru todeauna pierdute, prin accident. Trei persoane din patru suferă de cari dentare; trei din zece au nevoie de dantură falsă. Fabricați din bio-ceramica, dinții se fixează printr-un bulon de safir sintetic.

Ceramica fină nu este după opinia specialiștilor decît o extensie a porțelanului. Materialele anorganice, cum sînt argila și pulberea de piatră, sînt înnuiate și modelate. Se pregătesc oxizi ultrapur sau alte materiale sintetice. După întărirea amestecului inițial cu amidon și magneziu, se procedează la definitivarea prin calcinare, la 2000 grade Celsius. Din materia primă obținută se pot realiza accesoriile de baie și bucătărie. Dar, prin același procedeu, se scot în prezent semiconductori și fibre de cablu optic, elemente electronice trebuincioase în aparatura foto, în industria auto etc. Ceramica fină este mai dură decît metalul, cîntărește pe jumătate cît fierul, rezistă la temperaturi de două ori mai ridicate decît cele ce pot distruge oțelul. Pe deasupra, poate fi modelată în forme mai mici, mai fine decît firul de păr. Promisiunile din această parte privind către decenii următoare sînt de natură să facă senzație.

Există, în ceramica fină, două tehnici

bine delimitate: oxizii unor metale de mare puritate. Așa este aluminiul, care intră în fabricația elementelor de circuite integrate. Zirconiumul se folosește pentru generatoare de înaltă temperatură și instrumente de măsură, ce asigură controlul automat al temperaturii. Sint, de asemenea, materiale neoxidice, sintetice, pe bază de carbură și azot de siliciu. Ambele elemente par a avea un viitor promițător, prezentînd calități remarcabile — au o rezistență superioară metalului dar nu și fragilitatea specifică ceramicii. Se pot utiliza prin urmare pentru înlocuirea lamelor metalice de la turbine, care își pierd rezistența la temperaturi de peste 1000 grade Celsius, ceramica neridicînd probleme pînă la 1500 grade Celsius.

Ceea ce nu înseamnă că ceramica ar fi fără cusur. Cercetarea își concentrează acum atenția asupra rezolvării cîtorva neajunsuri, între care fragilitatea, existență totuși, fiabilitatea, contracția după calcinare.

Dar am auzit atît de frecvent rostite speranțele în viitorul materialelor ceramice încît parcă nici nu merită vorbit despre lucrurile neapuse încă la punct.

NEAGU UDROIU

Dialog cinematografic în Statele Unite

Este un lucru binecunoscut în lumea celor care se ocupă cu filmul, mai ales în rîndul distribuitorilor și ziaristilor de specialitate prezenți la manifestările internaționale, faptul că pe piața mondială producțiile americane ocupă între 70—80 la sută din totalul proiecțiilor comerciale, din ceea ce vede marele public. Mai este nevoie să precizăm că acest procent se ridică dincolo de cota lui 90 la sută în sălile de teatru-cinema ale Statelor Unite? Este un statut de mult cîștigat și consolidat istoric, psihologic și, bineînțeles, financiar. Marile societăți cinematografice americane dețin, în proprietate sau în raporturi contractuale de lungă durată, majoritatea sălilor de cinema din diferite țări occidentale sau în curs de dezvoltare. Bătălia tuturor celorlalte cinematografii pentru afirmare, pentru plasarea propriilor producții, firească și neobosită concurență comercială se desfășoară într-o foarte îngustă zonă care mai rămîne de disputat și care nu depășește 10—20 la sută. Publicitatea se ridică la sume uriașe, o cotă copioasă în raport cu devizul de cheltuieli al oricărui film, iar spațiile comentariilor critice și de informare culturală sînt și ele determinate în bună măsură de centrele de atenție pe care le fixează reclama.

În aceste condiții este cu atît mai stîmabilă, impresionantă chiar, existența preocupării de cultură și informație cinematografică, consemnările obiective, dezinteresate, nelegate de vreun interes financiar, care apar totuși în presa americană. Cînd se plîtește atît de mult și neîntrerupt ca să se semnalizeze o producție sau alta, este nevoie de un calcul mai ocolit al respectului pentru cititor, de o anumită disponibilitate afectivă, de un real interes intelectual și scrupulozitate profesională, de un efort suplimentar pentru a ajunge să vezi și apoi să poți scrie despre filme sau manifestări care nu sînt în conul de lumină al publicității, despre care nu se știe nimic, care pot avea sau nu o valoare pentru eventualii spectatori.

Referindu-se la o asemenea viziune,

neapșteptată, cu producții românești, criticul new-yorkez Bob Kalin scria, cu o formulare, poate, surprinzătoare pentru cititorii noștri, în volumul II (iunie 1983) al publicației „Animation Newsletter”: „Patru filme ale românului Adrian Petringenu (o proiecție specială la National Film Board). Oare cîți alți animatori există, în afară, de care noi n-am auzit niciodată și a căror operă n-am văzut-o niciodată? Mai mult decît în orice altă formă de artă, distribuția este cheia în arta animației. Noi trăim, respirăm, creștem, ne luptăm, învățăm numai din operele pe care ajungem să le vedem. Sistemul curent de distribuție este o crimă față de arta animației: cîțiva sfinți, o grămadă de scufundați, o zdrobitoare cantitate de opere care se pierd nevăzu-

te, o criminală leneșă audiență care nu pretinde mult. Este Petringenu mai bun, mai rău decît media?... Nu ader pe de-a-ntregul la opera sa, dar sînt captat de ambițiile și puterea acesteia...”

Desfășurarea unor viziuni în cadrul non-comercial, sub auspiciile instituțiilor de cultură sau de învățămînt, ocupă un loc foarte important în Statele Unite, atît sub raport educațional, de informare artistică, și formare a opiniei, cît și ca treaptă indispensabilă, deschizătoare de porți spre difuzarea la categorii mai largi ale publicului. Pe această cale și-au croit spațiu, pas cu pas, de-a lungul anilor, realizările animației canadiene iar în ultimii ani producțiile Școlii de la Zagreb sau ale studiourilor maghiare și

poloneze. Inuși faptul că organizatorii americani specializați în urmărirea evoluțiilor din animația internațională au socotit utilă și interesantă prezentarea unei selecții românești, în continuarea acestor turnee și înaintea altor cinematografii, reprezintă o recomandare și un încurajator început.

Primele confirmări au venit în discuțiile care au urmat proiecțiilor, în aprecierile exprimate de spectatori pe loc, într-o atmosferă de interes și plăcută surpriză, cu analize și comparații, uneori cu rezerve la fel de sincere ca și elogiile. Am căpătat foarte curînd certitudinea că dialogul s-a creat, că selecția românească spune ceva privitorului american, că filmele noastre văzute dintr-o perspectivă nouă oferă un profil artistic specific și cu destule repere de apreciere. Iar dacă, dintr-o maximă prudență, m-aș fi îndoit cumva de valabilitatea ecourilor verbale, au venit fără întîrziere solicitările presei, ale posturilor de radio și televiziune, ca și ofertele concrete ale unor societăți distribuitoare interesate să achiziționeze unele sau altele dintre filmele vizionate în aceste programe.

De altfel unul dintre lucrurile pe care le-am învățat bine străbătînd această țară-continent este valoarea foarte exactă a cuvîntului pentru orice cetățean american care se respectă. Zona increderei și garanției verbale este mult mai mare decît ne-am putea aștepta, stampilele lipsesc aproape cu desăvîrsire, tranzații foarte serioase se fac la telefon. Oamenii te cred pe cuvînt foarte repede, dar tot atît de repede te elimină, îți retrag orice credit la prima probă contrarie, la auto-certificatul de incompetență sau neseriozitate pe care ți-l dai în relațiile de la om la om.

Pe lîngă interviurile și ilustrațiile cu filme acordate, pe parcursul acestor săptămîni ale vizitei, pe cinci canale ale televiziunii, o serie de ziare și săptămînale americane au publicat la rîndul lor ample interviuri, fotografii, comentarii, informații sub titluri ca „Animația — prilej pentru a învăța despre o altă țară”, „Cineastul român are libertate, limite”, „Binecunoscut animator european”, „Filme de animație europene”. „Un cineast își arată studenților talentul”, „Filme românești” etc. Sînt ecouri și opinii care merită să fie cunoscute mai pe larg. Vom reveni asupra lor.

ADRIAN PETRINGENARU

Roza vinturilor

Nikiphoros Vrettakos (Grecia)

Iubire

Privește, gura mea cu două buze-
aripi
e un fluture care filfite
imperceptibil
pe același loc. Iar gura ta
e-o floare singerie, clintindu-se
tainică
în lumina strălucitoare.

Miinile mele cad îndărătul
umerilor tăi, cad
asemenea unei cascade. La fel
și miinile tale.

Tie tînării ți se par tîntuții în aer.
În timpul zborului stau incremențiți.
Rămînem nemișcați: stăm numai
în cununa
liniștii, neclintită. Fuge sufletul din
adierea vîntului.

Intre bucele tale se odihnește
privighetoarea,
așteaptă răsăritul lunii.

Timpul neschimbat

În timpul nostru, la fel ca-n alte
timpuri,
în fiecare ce-a fost și-a trecut,
e-ascunsă și o altă perioadă, care-n
curgerea anilor
rămîne pururi aceeași.

Acolo, în timpul acela
voi cultiva grădina mea. Și acolo
voi însămînta.
Acolo-mi ridic o casă, din fereastra
căreia
vei ridica mina făcîndu-mi semn.
Intr-un oraș menit dănuirii. Unde
ploaia torențială nu decolorează
găiniile.

Unde timpul merge simplu înainte
în eternă rotație, asemenea
soarelui.

Pledoarie

Alb-i iubirea care sălășluiește în
mine, soarele meu
e soare adevărat.
Niciodată n-a fost un samsar.
Fiecare pas
l-am făcut cu mina pe inimă. Cînd
am scris ori vorbit,
numai cu propriile mele cuvinte.
Cînd vreodată Creatorul
va purcede să aleagă opere,
oameni, lucruri,
pe mine o să mă rînduiască între
piraele de munte.

În românește de PETRE STOICA

Lumea se amuță

După „Panorama”

IARNA 1984

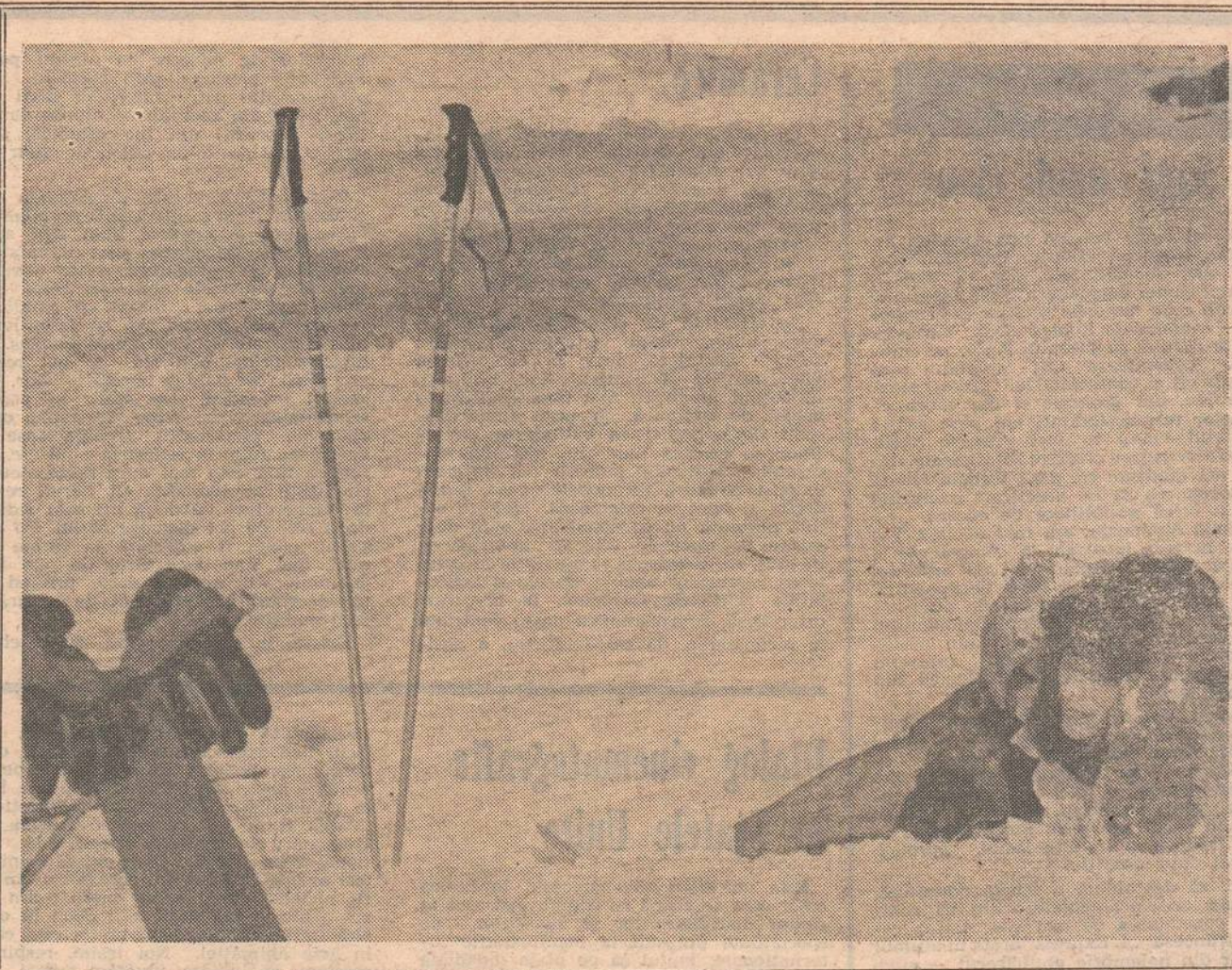
Pe Mureș și pe Dorne

Serbările zăpezii

De curind s-a încheiat cea de-a șasea ediție a **Serbărilor zăpezii**, desfășurată pe parcursul zilelor de 18-19 februarie la Izvorul Mureșului. Biroul de Turism pentru Tineret, organizatorul acestui spectacol hibernal, a izbutit încă o dată să ofere condiții ireproșabile și să-și onoreze astfel inițiativa devenită tradițională. Pe o ilustrație muzicală asigurată de Andrei Partoș, scenariul **Serbărilor** a prilejuit un divertisment strălucit care a cuprins momente distractive, muzică, jocuri sportive, improvizații la fața locului, în fine, tot ceea ce trebuia unei atmosfere vioaie, distractive și reconfortante. Printre participanții care au menținut intactă curiozitatea de-a lungul acestor zile trebuie să amintim pe Bogdan Stanoevici, **Roșu și negru**, grupul **Stereo**, Carmen Petrescu, Virginia Rogin, Tudorel Filimon, grupul umoristic **Divertis** și formația **Cantores amicitiae**, Ioan Groșan și Ioan T. Morar.

Comentarii acestor serbări au fost Cristian Țopescu și Octavian Vintilă, prezențe binevenite a căror inspirație a ținut publicul într-o permanentă stare de atenție. Remarcabilă a fost inițiativa B.T.T.-ului de a cere concursul crainicului sportiv Cristian Țopescu, prețuit de public datorită inspirației și competenței sale profesionale. Prin momentele lor de vîrf, prin calitatea spectacolului, **Serbările** confirmă o tradiție deja existentă pe care tineretul și-a creat-o discret dar temeinic. Nu mai departe de începutul lunii martie (în zilele de 3 și 4), ca o confirmare a consecvenței sale, B.T.T.-ul va deschide la Bușteni **Serbările Bucegilor**, un nou prilej pentru tineri de a se bucura de această iarnă superbă.

RADU G. ȚEPOSU

Greu de crezut, dar zăpada, chiar abundentă, poate aduce și multă, multă fericire. 3500 de copii din toată țara s-au întilnit timp de 4 zile la Vatra Dornei într-un festival pionieresc al sporturilor de iarnă. Au fost probele de schi, de biatlon și sanie, dar mai ales duminică, 19 februarie, au fost **Bucuriile zăpezii**, un festival pe schiuri, cu copii travestiți în iepuri și vulpi, în urși și în animale fantastice, de toate culorile. Pe o pîrtie garnisită cu desene de un haz nebun, cu un cer de care stăteau „agățate” sute de baloane, **Bucuriile zăpezii**, organizate de Consiliul Național al Pionierilor, au adunat copiii din toate județe-

le țării sub aceeași deviză, **zăpadă este, sănii sînt, schiuri sînt, să ne bucurăm**. Și copiii s-au jucat ca-n povești, s-au amuzat copios pe seama lui Mihai Mălai-

continuînd un carnaval început cu o seară înainte, și au cîntat. Dacă părinții lor au căzut pe gânduri cînd au văzut belșugul de zăpadă, copiii au făcut din necazul

Bucuriile copiilor

mare și a lui Radu Gheorghe și s-au jucat de-a ceferiștii, au tras un hochei de pomină cu două rațe, au făcut sărituri de la minitrambuline, s-au mascat,

părinților un prilej de bucurie, de sărbătoare. Noi cei mari am cam uitat cum arătau iernile adevărate. Și dacă totuși mai știm, ne temem să ne bucurăm de ele.

Copiii au fost singurii care au preamărit zăpada. La Vatra Dornei am văzut trei zile preschimbate într-un festival al cântării, cu cai și măști, cu sănii și concursuri comice, cu idei năstrușnice și competiții din care cel mai cîștigat n-a fost omul de zăpadă, ci micii cuceritori ai pîrțiilor albe.

La Vatra Dornei zece mii de oameni au ieșit din case și au căutat un loc pe margine, spre a vedea cum copiii țării au făcut din zăpadă un teribil prilej de bucurie și joacă.

CORNEL NISTORESCU

Flacăra. Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: **PROBLEMELE OMULUI** (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefănescu - 25 42, 21 30; audiențe - 25 58); **PROBLEMELE DEZVOLTĂRII** (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru, Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu - 25 66); **PROBLEMELE CULTURII** (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pătrașcu, Victor Niță - 14 57); **PROBLEMELE NOULUI** (Ovidiu Ioanițoia, Oprea Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balacciu, Margareta Mureșan - 21 28); **PROBLEMELE REVISTEI** (Dorin Gherghinescu, Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache - 21 23, 25 69, 20 72, 14 53); secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Citorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU

